

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Sayı 75 / 31 Mart 1989 / 2.50 DM

ŞIRNAK'TA NEWROZ ATILIMI

● Şırnak-Dereler köyü Dolay mezrasında sömürgeci ordunun operasyon koluna saldıran ARGK birliği, düşmana ağır kayıp verdirdi.

● Kızılsu'daki TV vericisi istasyonuna saldırı düzenlendi. Ağır maddi hasar verdirildi. Çıkan çatışmada özel tim elemanlarından, subay ve askerlerden ölen ve yaralananlar oldu.

● Cevizdüzü köyü ve Bilkasma mezrasında gerçekleştirilen baskınlar da, işbirlikçi ajanlara aitevler yakıldı, mallar tahrip edildi.

● Sömürgeci ordu birlikleriyle yoğun bir çatışma içerisine giren ARGK gerilla müfrezesi geri çekilirken Şırnak Kömür Ocakları Maden Karakolu, Cevizdüzü ve Kiraz karakollarına da peşpeşe saldırılar düzenledi.

HABERLERİ 3. SAYFADA

NEWROZ BİRLİK, DİRENİŞ VE İSYAN GECELERİ

Paris-Newroz kutlamasında Koma Serhed

Newroz kutlamalarına devam ediliyor. Nürnberg, Göteburg, Rüsselsheim, Duisburg, Saarbrücken, Stockholm ve Paris alanlarında kutlamalar güçlü ve coşkulu geçti.

NÜRNBERG: Batı Almanya'nın Nürnberg şehrinde kutlanan Newroz gecesine yaklaşık 1000 kişi katıldı. 4 Mart 1989 günü yapılan gece, B. Alman devletinin direktifiyle polis tarafından engellenmek, provokasyon yaratılmak ve kitle katılımı en aza indirilmeyi istendi. Gecenin başından sonuna kadar 200'e yakın polis salonun çevresini kordona aldı. Kutlamanın engellenmesine yönelik tüm girişimler boşa çıkarıldığı gibi, kitleler kutlamaya coşku ile katıldılar.

Devamı 4. sayfada

Halk, Evren-Özal kliğine hayır dedi

SEÇİMLER, FAŞİST REJİMİN KRİZİNİ DAHA DA DERİNLEŞTİRDİ

26 Mart seçimleri 12 Eylül faşist rejiminde yeni krizlere yol açtı. Rejim 1983'te siyasal kurumlaşmasını tamamlayıp yönetimi sivillere devretmeyi hesaplıyordu. 1983'te çıkarılan seçim ve partiler yasası da bu amaca hizmet edecekti. Anayasa referandumu, seçimler, cuntanın görevlerini tamamlayıp yerini sivil faşist kliğe bırakması için bir dönüm noktasıydı. Ancak, 12 Eylül faşist rejimi, seçimlerden beklediği sonucu alamadığı gibi, yeni krizlere güttürecek bir sonuçla çıktı. Günümüze kadar da Evren-Özal kliği biçiminde varlığını sürdüren rejim, halk kitlelerinden giderek daha fazla tepki toplamaya başladı.

1988 yılı sonunda yapılan

referandum, son 26 Mart yerel seçim sonuçları, bu tepkiyi gösteren açık örneklerdir. ANAP oyları büyük bir düşüş gösterdi. ANAP'ın çöküşü, 12 Eylül rejiminin çöküşü demektir. Evren-Özal kliği, 9 yıllık uygulamaların sorumlularıdır. Kitleler bugün, bu kliğin uygulamaları altında daha fazla yaşamak istemiyorlar. Seçimlerden çıkan sonuç bunun bir kanıtıdır.

26 Mart yerel seçimleri, genel seçim düzeyinde etkili olacak bir seviyeye yükseldi. ANAP'ın oylarının beklenenden de daha alt bir düzeye, %22'lere düşmesi ve 3. parti haline gelmesi, bir erken genel seçimi daha da kaçınılmaz kıldı. Muhalefet partileri seçimlere giderken, ANAP oylarının düşmesi

halinde erken genel seçime gidilmesinin şart olduğunu daha fazla telafuz etmeye başladılar. Nitekim, seçim sonuçları belli olduğunda ANAP oyları beklenenden de daha alt bir seviyeye düştü. ANAP da DYP'nin ardından 3. parti oldu.

Devamı 15. sayfada

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı TC'nin "yeni" cansımdı:
KÜRDİSTAN'DA DİNİ HAREKET
ORTA SAYFADA

Amasya Cezaevi'nde açlık grevi sonuçlandı

Amasya cezaevinde 2 Mart'ta başlayan açlık grevi, isteklerin kabul edilmesi sonucu sona erdirildi. Sakine Cansız ve Muzaffer Ayata'nın mide kanaması geçirdiği eylemde, birçok savaş esirinin durumu da ağırlaştı. Şekerli ve tuzlu suyun verilmediği eylemin 18. gününden itibaren devrimci tutukluların durumu daha da ağırlaştı.

12 Eylül faşist rejiminin sık sık hak gasplarına yönelik saldırılarına karşı son aylarda birkaç kez açlık grevine gitmiş olan savaş esirlerine eylemde şekerli ve tuzlu su verilmemesi, durumlarının daha da ağırlaşmasına yol açtı. Tüm kısıtlamalara rağmen, savaş esirleri istekleri kabul edilene kadar eylemlerini sürdürdüler ve başarıya gittiler.

Amasya cezaevi, 88 Ekim'inde yapılan sürgünlerle birlikte siyasi bir nitelik kazandı. Öncesinde adi mahkumların kaldığı cezaevi, zemin katın bulunması ve bundan dolayı da tünel kazmaya elverişli olmaması nedeniyle siyasi tutuklular buraya sürgün edildi. Böylece, Amasya cezaevinin bileşimi farklılık gösterdi.

Bunu da bir fırsat bilen sömürgeciler, devrimci tutsakların kazanmış olduğu haklarını gasp etmeye yöneldiler. Zaten altyapısı olmayan cezaevinde, yeni hak kısıtlamasına yönelik saldırılarla, durumları daha da ağırlaştırıldı. Bu saldırılara yönelik olarak, PKK'lı savaş esirleri ile Dev-Sol'lu tutsakların girişimi sonucu THKP-C(Acilciler)'in de katıldığı bir eylem birliği oluşturuldu. Bu eylem birliği ile kazanılmış olan hakların uygulanması için girişimlerde bulunuldu. Cezaevi yönetimi, diyalog çabalarına karşı çıkarak, olumsuz tutumunu devam ettirdi. Bunun üzerine de 2 Mart'ta eyleme başlandı.

Amasya cezaevi açlık grevinin devrimci tutsakların isteklerinin kabul edilmesi ile sonuçlanması, hak gasplarına yönelik saldırılara karşı sessiz kalınmayacağını gösterdi. Aynı şekilde, devrimci tutsakların kazanımlarını korumakta kararlı olduklarını da gösteren bir direniştir.

ERNK Birlik Konferansları yapıldı

Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi-ERNK'nin yurtdışı örgütleri Ocak-Şubat aylarında Avrupa'nın çeşitli alanlarında konferanslarını yaptılar. 1988 yılında örgütlenmesini geliştirerek çeşitli alanlarda 1. konfe-

ranslarını gerçekleştiren Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği-YKWK, Kürdistan Devrimci Gençlik Birliği-YXK ve Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği-YJWK örgütlediği alanlarda 2.

Devamı 7. sayfada

Halepçe Katliamı 1. yılında bir kez daha protesto edildi

Bonn-Halepçe katliamını protesto eylemi

Bundan bir yıl önce, 16 Mart 1988 günü, faşist-katil Saddam rejimi, kimyasal gaz ve napalm bombalarıyla Kürdistan'ımızın güney parçasındaki Halepçe şehrinde yaşayan insanlarımızı ölüm yağmuruna yağdırıyordu. Biri-cik neden Kürtlük ve Kürdistan'dı. Yaşlı, genç, kadın ayrımı yapılmadan, henüz doğmuş bebeler bile hiç düşünülmeden, ölüm yağmuru, acımasız ve çırpındırarak canlarını alıyor-

du insanlarımızın; kimlerinin de bedenlerini tanımaz hale getirerek... Bununla, vatanımız Kürdistan'ın yaşadığı katliamların sayısızlığına bir tane daha eklenecekti. Dünyanın gözleri önünde katlediliyordu insanlarımız. Çok cılız sesler dışında suskun kalıyordu dünya. Bu da Kürdün kaderi olacak, ya da en azından böyle gerekli görülecekti.

Devamı 6. sayfada

**DİRENİŞ
KAHRAMANLARIMIZ**

Ulusal kurtuluş mücadelemizin her gün gelişip güçlenmesinde şehitlerimizin berilleyici rolü vardır. Ülkenin bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi uğruna, Partimizin ve halkımızın değerli evlatları fedakarlığın en yüce ölçütü olan ölümsüzlüğe ulaşmak için kendilerini feda etmekten bir adım bile geri durmamaktadırlar. Ülkemizin hemen her karış toprağı şehit kanlarıyla sulanmıştır.

Şahadet: Parti Önderliğine, ulusal kurtuluş devrimine ve halka olan bağlılığın, inancın ve güvenin, bağımsızlığa ve özgürlüğe duyulan özlemin, derin yurtseverlik tutkusunun bir gereği olarak ulusal kurtuluş savaşımızın kaçınılmaz sonuçlarındandır. Her kazanımın, toplumsal ilerlemenin ve gelişmenin mutlaka bir bedeli vardır. Mücadelemizin zaferle taçlandırılmasının da bedelleri şehitler olmaktadır. Partimizin militan kişiliği daha büyük kazanımlar, ilerlemeler ve gelişmeler yaratmak için hiçbir fedakarlıktan çekinmeden ölünmesi gereken yerde bu bedelleri ödemektedir. Bu savaşımızın bir gerekliliği ve geleceğin yaratılmasıdır.

Şehitlerin uğruna şehit düştükleri mücadele bayrağını daha da yükselterek ve bunu zaferle taçlandırıncaya kadar devam ettirme azmi, kararlılığı ve şehitlere bağlılık temsili, PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelemizde bulmuştur. Ve bu temsil şimdiden kanıtlanmıştır.

Devrim şehitleri kervanına Botan cephesinin değerli komutanlarından Vesim ARAS (Caffer) yoldaş da katıldı. Vesim ARAS yoldaş 31 Aralık 1987 tarihinde Gabar Dağı'nda sömürgeci faşist ordu birlikleriyle girdiği bir çatışmada, Mehmet DÜZGÜN (Şoreş) ve Mehmet KIZIL (Hüseyin) yoldaşlarla birlikte kahramanca direnerek şehit düştü. Çatışmada başta faşist binbaşı Ergun Soyer olmak üzere iki astsubay ve onlarca asker öldürülmüş, iki helikopter de düşürülmüştü. Yoldaşlarımızın, ağır kış koşullarında iki gün boyu devam eden çatışmada faşist ordu birliklerini yenilgiye uğratmaları 1988 atılımının güçlü bir başlangıcı olmuştur.

Vesim ARAS yoldaş, Kars ilimizin Kağızman ilçesinin Pıfık köyünde dünyaya geldi. Orta halli bir ailenin çocuğu olan Vesim ARAS çocukluğunu köyde geçirir. İlkokulu bitirdikten sonra ortaokul ve liseyi de bitirme olanağına kavuşur. Daha lise yıllarında iken devrimci düşüncelerle tanışır. İstanbul Üniversitesi Dişçilik Fakültesi'ne devam eder. 1978'lerden itibaren Partimiz saflarında yer alan

Halk düşmanlarına karşı devrimci şiddetin ustası

VESİM ARAS

Vesim yoldaş İstanbul'da üniversite gençliği arasında devrimci mücadele yürütür.

12 Eylül faşist rejiminin iktidarı eline geçirmesinden sonra, yaşanan örgütsel krizden dolayı Partimiz; mücadelemizin sürekliliğini sağlamak, hareketin nefes borularını açmak, kadroları eğitmek ve yeniden ülkeye giriş için geçici bir süreyle geri çekildi. Vesim ARAS yoldaş da bu süreçte Avrupa üzerinden yurtdışına çıktıktan kısa bir süre sonra tekrar Partisine kavuşur. Dağınıklığın, yığınlığın, her türlü düşkünlüğün yaşandığı böylesi bir dönemde Vesim yoldaşın hiçbir ikircikliğe düşmeden Partisine kavuşması elbette ki soylu bir davranıştır.

Partimizin Lübnan sahasında yaratılan eğitim olanaklarından en iyi bir şekilde yararlanan Vesim yoldaş, 1981-82 döneminde zamanı altın değerinde değerlendiren, ideolojik, politik ve askeri alanda kendi eğitimini tamamladığı gibi, yoldaşlarının da eğitimine aktif olarak katıldı. Özellikle bu dönemde uç veren ve Partiye dayatılan yıkıcı, bozguncu, tasfiyeci ve ajan-provokatör faaliyetlere ve anlayışlara karşı militanca tavır sergileyerek kararlıca mücadele etti.

Partimizin II. Kongre sürecinde güçlerimizin ülkeye taşınması hazırlıklarını yürütmek üzere Mehmet KARASUNGUR yoldaşla birlikte Doğu Kürdistan'a geçer. 1982 başlarından itibaren Doğu ve Güney Kürdistan'daki faaliyetlere aktif olarak katılır.

1983 Baharıyla birlikte Serhed Eyaleti'nde faaliyetlerin sorumluluğunu üstlenerek bir grup yoldaşıyla birlikte silahlı propaganda faaliyetlerini yürütür. Dönemin zorluklarını, devrimci irade ve bilinçle yennesini bilen Vesim yoldaş, Partiye ve halka bağlılığın bir sembolü olarak hiçbir fedakarlıktan çekinmez. Faşist cuntanın kitleler üzerinde estirdiği baskı ve terörden ötürü, kitlelerde görülen çekingenlik, kararsızlık ve pasifikasyona karşı sabır, inanç, kararlılık ve bitmek tükenmek bilmeyen bir çabayla sonuna kadar ikna ve kazanmayı esas alarak faaliyetleri yürütür. Bir ilişkiye uğramak için günlerce yol kateder. Kurulan her ilişkiye büyük değer vererek kısa zamanda önemli gelişmeler sağlar. Burada bir noktaya daha değinmekte yarar vardır. Ülke içi pratik yöne-

timin Parti taktiğini sağa yatırmak hazırlık adı altında silahlı propaganda faaliyetlerinin başlatılmasını habire geciktirmesine karşılık, Vesim yoldaş, sorumluluğundaki Serhed alanında ileri gelişmeler sağlamış, hatta güçlerini dahi büyümüştür. Partimizin geri çekilme sürecinde, ilişkileri kopan birçok arkadaşla ilişkiler kurarak Partiye ulaştırmayı sağladığı gibi, durumu müsait olan ileri düzeydeki birçok sempatizanı da saflara alma başarısını göstermiştir. Vesim yoldaş 1984 sonbaharına kadar bu eyaletimizde faaliyetlerini yürütür.

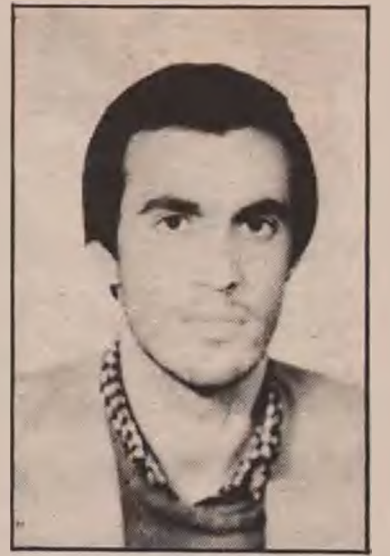
Vesim yoldaş, 1985'in başından itibaren mücadelemizin en önemli alanı ve Kürdistan'ın kalbi olan Botan Eyaleti'nde faaliyetlere katılır. 1985 Bahar atılımıyla cephemiz ERNK'nin ilanı çalışmalarına katılarak yoğun bir hazırlık faaliyeti yürütür. Ağır kış koşullarına rağmen bu hazırlıklarını aralıksız devam ettirir. Şırnak ve Eruh bölgelerinde sorumluluk üstlenerek çalışmalarını yürütür. Baharla birlikte yoğun eylemlilikle Şırnak ve Eruh alanlarında düşmana önemli darbelerin indirilmesinde Vesim yoldaş önemli rol oynar.

En başta Mahsum KORKMAZ (Agit) yoldaş önderliğinde olmak üzere, içlerinde Mustafa YÖNDEM (Erdal), Mehmet SEVGAT (Bedran) gibi yoldaşların da yer aldığı 1985 Sonbahar Atılımı gerçekleştirilir. Vesim yoldaş da bu dönemde Eruh bölgesinde Komite Sekreterliği görevini üstlenerek bu atılıma katılır.

Sağ tasfiyeci yönetimin etkisiz kılınarak Parti militanlarının önünün açılmasıyla, Parti Önderliğinin yol göstericiliğinde başta Mahsum KORKMAZ yoldaş olmak üzere yeni yönetim ve Parti militanlarıyla birlikte faaliyetler rayına oturmuş, taktiğe sağ yaklaşım ve taktiğin uygulanmamasından ötürü ters gidişatın önüne geçilmiştir. Botan'da baştan başa bir eylemlilik yaşanmış ve sömürgecilerin savunma durumuna geçmeye zorlanması başarılmıştır. Aynı gelişmeler Eruh alanında da yaşanmıştır. 1986 Baharıyla birlikte Agit yoldaşın öncülüğünde Bahar Atılımı Eruh'ta başlamış, bir yandan çeteler silahsızlandırılarak işbirlikçi-hainler cezalandırılmış, sömürgeci orduya önemli darbeler indirilmiştir. Yaşanan yoğun eylemlilik içinde Vesim yoldaş da bizzat yer almıştır.

28 Mart 1986'da Agit yoldaşın ölümsüzlüğünden sonra birlik komutanlığını üstlenen Vesim yoldaş, genelde tüm devrim şehitlerine, özgülde de Agit yoldaşın anısında bağlılığın bir gereği olarak eylemliliği devam ettirmiştir. 14 Nisan 1986 Gabar'da, 22 Mayıs 1986 Çıray'da binlerce kişilik faşist ordu birlikleriyle

**Gidiyorlar
birer birer
yüreklarine
sevgiyle
örülmüş
doyumsuz
sevdayı
ciğerlerine
sindirerek...
Başları dik
gözleri
umut dolu
yarınlara
olan inancı
sindirerek...**

dolayısıyla III. Kongre platformunda Partinin direniş çizgisinin hakim kılınmasında katkı sunmuştur.

Başarıyla gerçekleşen III. Kongre çizgisinin ülkeye taşınmasından sonra Vesim yoldaş III. Kongre çözümlemeleri ve geçmişin yoğun eleştirileri temelinde devrimci militan kişiliği şahsında somutlaştırarak faaliyetlere hükmeden bir konuma ulaşmayı başarmıştır. 1987 Bahar atılımında Şırnak-Eruh alanında yönetici düzeyde gene faaliyetlerin başında bulunan Vesim yoldaş, gerçekleştiren birçok eylemde hem yönetici, hem de uygulayıcı olarak yer almıştır. Şehit düştüğü son ana kadar birliğinin başında bulunmuş, hiçbir fedakarlıktan çekinmeden, üstün bir cesaretle düşmanın üzerine yürümüştür.

Vesim yoldaş; mücadeleye katıldığınız günden, ölümsüzlüğe ulaştığınız ana dek, Partiye ve halka olan bağlılığınız, Parti değerlerini koruma savaşımında gösterdiğiniz üstün cesaret, fedakarlık, azim ve kararlılığınız bizim de örnek alacağımız özellikleriniz olacaktır. Zorlukları yenme ve mücadelenin önündeki engelleri aşmada sonuna kadar sabırlı ve kazanmayı esas alan devrimci şiddette, halk düşmanlarına karşı gösterdiğiniz ustalık, eylemliliği sürekli kılmak için sarfettiğiniz yoğun çabayı devam ettirmede anınıza bağlılığın bir gereği olarak, Botan'da özgür vatan topraklarını en yakın zamanda yaratacağımıza yemin ediyoruz.

**Bir silah arkadaşı
Aralık 88**

ŞIRNAK'TA NEWROZ ATILIMI

'89 yılına girerken Cudi Dağı'nda Türk sömürgeci ordu birliklerine indirilen ağır darbe, mücadelemizin ulaştığı seviyeyi göstermesi bakımından önemli bir eylemlilikti. Cudi Dağı eylemliliği, düşmanın tüm demagogilerine rağmen, ulusal kurtuluş mücadelemizin güçlüğünün de bir kanıtı oldu.

Genelde tüm Kürdistan'da özelde ise Botan'da ulusal kurtuluş mücadelemiz önemli bir aşamaya ulaşmıştır. Kürdistan'ın her alanında silahlı birlikler faaliyet gösterirken, Botan'daysa savaş daha da yoğunlaştı. Botan üstlendiği role daha da yaklaşan bir eylemlilik içerisine girdi.

Türk sömürgecileri ulusal kurtuluş mücadelemizin yükselişini durdurmak için Botan alanına büyük bir güç konumlandılar. Yine Aralık '88'den başlayarak Ocak ve Şubat aylarında ağırlıklı olarak, Şırnak, Erzurum, Cizre alanlarında operasyonlara giriştiler. Operasyonların bir tek hedefi vardı: Ulusal kurtuluş gücümüzü darbe vermek ve Newroz atılımını engellemek. Bir yandan kitlelere yönelirken, diğer yandan büyük bir askeri gücü operasyonlara çıkardılar.

Sömürgeci basında "Cudi Dağı'na büyük operasyon, Teröristler çemberde" başlıkları ile duyurulan operasyonlar aylarca devam etti. Hatta, sömürgeci basında "PKK'nin 200 kişilik birliği Cudi'de" haberleriyle de duyurulan operasyonlardan herhangi bir sonuç alamadılar. Aylarca, binlerce asker, özel tim ve köy korucularının helikopter, tanklar, zırhlı araçlar eşliğinde yaptıkları operasyonları sonuçsuz kaldı. Türk sömürgeci ordu birlikleri operasyonlarını gerilla birliklerimizin üs alanlarına kadar genişletmeye cesaret edememiş, belli alanlarla sınırlandırmıştır. Cudi'de 200 kişilik gerilla birliğinin varlığını basından alenen duyurmasına rağmen, üzerine yürüme cesareti görememiştir.

Operasyonların sonuçsuz kalması, ulusal kurtuluş mücadelemizin ulaştığı düzeyi göstermektedir. Bu, aynı zamanda sömürgecilerin, "bitirdik, bitireceğiz" teranelerinin asılsızlığını da kanıtlamaktadır. Türk sömürgecilerinin her türlü özel savaş uygulamasına başvurmaları da onların bu iflasını önlemiyor.

Operasyonların yoğun olarak yürütüldüğü alanların başında Şırnak geliyor. Şırnak'ın stratejik konumu ve ulusal kurtuluşçu güçlerimizin ulaştığı sağlam mevziler, düşmanı bu alan üzerine daha fazla yönelmek durumunda bırakıyor. Şırnak hem bu özelliği ve hem de düşmanın burayı bir karargah olarak seçmesi nedeniyle, düşmanın yoğun bir askeri güç bulundduğu bir alan. Daha 1985 yılında Şırnak'taki tabur, alay düzeyine çıkarılmıştı. Sonradan yapılan takviyelerle, Şırnak'taki düşman askeri gücü 3-4 katına çıkarıldı. Özel tim ve köy korucuları da hesaba katıldığında bu sayının daha da yükseldiği görülecektir.

Düşmanın yoğun gücüne ve özel savaş uygulamalarını alabildiğine yoğunlaştırmasına rağmen, Şırnak'ta Newroz atılımı sürekli eylemlilik içerisinde

geçti. Bölge Valiliği özel olarak yayınladığı bir talimatla alınan önlemlere ek olarak yeni önlemlerin alınmasını da istedi. Newroz atılımının engellenmesi için olağanüstü tedbirlere başvuruldu. Karakolların, askeri ve ekonomik tesislerin etrafındaki önlemler iki-üç katına çıkarıldı. Bütün bu önlemlere rağmen Newroz yoğun eylemlilik içerisinde, toplantı, gösteri ve askeri eylemlerle kutlandı.

22 Mart günü, Dereler köyü Dolay mezarı yakınlarında konumlanmış olan sömürgeci birliğe yönelik olarak bir saldırı eylemi gerçekleştirildi. Eylemde, ARGK birliği ile sömürgeci birlik arasında çatışma çıktı. Çatışmada sömürgeci ordu birliğine kayıp verdirildi. Özel savaş yönetimi basına yaptığı açıklamada, 5 askerin ağır yaralandığını duyurdu. Kayıplarını sürekli olarak olduğundan az gösteren sömürgeciler, bu eylemde de aynı oyuna başvurdular.

Bu saldırı eyleminde ölü ve yaralı olarak ağır kayıp veren sömürgeciler, alanda operasyonları yoğunlaştırdılar. Operasyonların yoğun olarak sürdüğü bir dönemde ARGK birliği yeni eylemler gerçekleştirdi. Kızılsu'daki TV verici istasyonuna saldırı eylemi düzenleyen ARGK birliği, bu istasyonda ağır maddi hasara yol açtı.

Eylem sonrasında alanda operasyon yapan sömürgeci ordu birlikleriyle ARGK birliği arasında saatlerce süren bir çatışma meydana geldi. Çatışmada subay, özel tim ve askerlerden ölen ve yaralananlar oldu.

Bu çatışmadan bir gün sonra, 25 Mart'ta ARGK birliği yeni eylemler gerçekleştirdi. Cevizdüzü köyünde işbirlikçi-ajanların evlerine karşı gerçekleştirilen eylemde ağır maddi hasar verdirildi. Uyarı amaçlı olan bu eylemde işbirlikçi-ajanlar, ulusal kurtuluş mücadelemize düşmanlık yapmaktan caydırılmak istendi.

Benzeri bir eylem de, yine aynı gece hemen Cevizdüzü eylemi sonrasında gerçekleştirildi. Bilkasme mezarında gerçekleştirilen bu eylemde işbirlikçi-ajanlara ait evler ateşe verildi; bu arada 100 koyun da evlerle birlikte yandı.

ARGK birliğinin yoğun olarak başlattığı bu eylemlilik sürecini engellemeye çalışan sömürgeciler, alana büyük miktarda güç yığmaya başladılar. ARGK birliğini çembere almak için çaba sarfeden sömürgeci birlikler alanı geniş bir şekilde kuşatma altına aldılar. Yer yer sömürgeci birliklerle yakın temas içine giren ARGK birliği, oluşturulmak istenen çemberi yararak, sömürgecilerin oyununu bir kez daha boşa çıkardı.

26 Mart akşamı çatışmaların şiddeti daha da arttı. ARGK gerilla müfrezesinin üstün bir kabiliyet gösterdiği çatışmada, sömürgeciler gece karanlığında tümüyle hareketsiz kaldılar. ARGK birliği bu fırsattan yararlanarak, yerini değiştirdi.

Manevra esnasında ARGK gerilla müfrezesi yeni eylemler gerçekleştirdi. Saat 23.30 ile 24.00 arasında Şırnak Kömür Ocakları Maden Karakolu ile, Cevizdüzü ve Kiraz karakollarına yönelik olarak eylemler ger-

çekleştirildi. Her üç karakol da ARGK birliklerince makineli tüfek ve roketatarlarla tarandı. İ-sabet alan karakollarda ölü ve yaralı sayısı hakkında kesin bilgi alınmadı. Bu eylemler esnasında, işbirlikçi bir ajana ait olan ahır da tarandı; ahırda bulunan 300 koyun öldü.

Operasyonların devam ettiği Şırnak'ta her an yeni çatışmaların olabileceği bildirilmektedir. Newroz dolayısıyla alınan yoğun önlemlere rağmen, ARGK gerillaları birçok yerde düşmanı darbeleme gücünü bir kez daha gösterdiler. Operasyonları bizzat özel yönetimin asayiş komutanı Hulusi Sayın yönetiyor. Özel yönetimin böylesine büyük önem verdiği operasyonlar bir kez daha Şırnak alanında boşa çıkarıldı ve ulusal kurtuluş güçlerimiz önemli

ların yanısıra, yoğun bir askeri güç de alanda konumlandırıldı.

'89 Ocak'ında Berivan yoldaşın direnişiyle, sömürgecilerin oyunları ve saldırıları önüne büyük bir kale dikildi. Berivan yoldaşın direnişi, yurtsever kitleler üzerinde derin izler bıraktı. Cizre halkı, böylesine kahraman bir direnişinin anısına sahip çıkarak gösterdiği yolda ulusal kurtuluş mücadelesine daha fazla katılmaya başladı.

Berivan yoldaşın anısına bağlılığın bir gereği olarak, yoldaşları peşpeşe gerçekleştirdikleri eylemlerle düşmandan intikamını fazlası ile aldılar. Ocak ve Şubat aylarında süren eylemlilik, Mart ayında da devam etti.

Newroz günü, gerçekleştirilen diğer bir eylemle halkımıza yeni kazanımlar armağan edildi. Newroz'un direnişçi geleneği

tesisi öğrencilerinden yaklaşık bin kişilik bir kalabalık, ateşler yakarak Newroz'u kutladı. Okul bahçesinde yakılan ateşler etrafında halay çekip, türküler söyleyen öğrenciler, Kürtçe ve Türkçe olarak sık sık "Bijî Newroz, Yaşasın Newroz!" sloganlarını haykırdılar.

İstanbul Üniversitesi, Yıldız Üniversitesi ve İstanbul Teknik Üniversitesi bahçesinde toplanan öğrenciler de ateşler yakarak, halaylar çekip, türküler söyleyerek Newroz'u kutladılar. Başka bir grup ise, Sultanahmet meydanında ateşler yakarak Newroz'u kutladı.

Yapılan bu gösterilerin yanı sıra, çeşitli sol örgütler tarafından Newroz dolayısıyla bombalı pankartlar asıldı, bildiriler, dağıtıldı, bazı kuruluşlara yönelik bombalı saldırılar gerçekleştirildi.

Bu yıl Newroz'un bu derece geniş bir katılımı ve özellikle de öğrenci-gençlik eylemleriyle kutlanması, 12 Eylül faşizminin yaratmak istediği ortamın parçalandığına dair önemli işaretlerdir. Gençlik hareketlendiği gibi, şovenizm çeperini de kırmaktadır. Türkiye gençliğinin de Kürdistan gençliğinin yanı sıra bu eylemlere katılması, buna bir örnektir.

Halkımızın varlığını bile kabul etmeyen sosyal-şoven güçlerin gençlik üzerindeki bu çarpık anlayışlarının kırılması, Türkiye devrimci-demokratik hareketinin doğru bir temelde gelişebilmesi için de elverişli olanaklar sunmaktadır. Bu temelde, öğrenci-gençlik hareketi ilerlerse Türkiye devriminin yeniden yükselişine de yol açacaktır.

Newroz'a bu denli sahip çıkışın, yaratılmak istenen pasifikasyon ortamına rağmen gelişmesi, PKK önderliğinde gelişen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bir sonucudur. PKK'nin geliştirdiği mücadele bütün toplumu etkiliyor ve harekete geçmesini sağlıyor. Newroz'da sokaklara ve meydanlara dökülen öğrenci, işçi vd. kesimler, Kürdistan'da yükselen mücadelenin yarattığı ortamdan aldıkları güçle eylemlere girişiyorlar. Kürdistan'da mücadele yükseldikçe, Kürdistan'da olsun Türkiye'de olsun kitleler daha fazla devrime katılacak ve eski suskunluklarını kıracaklardır.

mevziler kazanırken, varolan mevzilerini daha da güçlendirdi.

Cizre'de direniş güçleniyor

Newroz atılımımızı engellemek için Türk sömürgecilerinin en yoğun olarak önlemlere başvurdukları bir alan da Cizre'di. Yurtsever halkımıza karşı uygulanan insanlık dışı uygulama-

sürdürüldü. 20 Mart akşamı sömürgeci ordu birliğini, Hisar köyü yakınlarındaki Gavit Dağı'nda pusuya düşüren ARGK birliği, 1 astsubayı öldürdü, birçok askeri de ağır yaraladı.

İstanbul ve Diyarbakır'da Newroz gösterileriyle kutlandı

Diyarbakır-Dicle Üniversitesi

NEWROZ BİRLİK, DİRENİŞ VE İSYAN GECELERİ

Baştarafı 1. sayfada

Saygı duruşuyla başlayan kutlama gecesinde üç dilden (Kürtçe, Türkçe, Almanca) siyasi konuşma yapıldı. Frankfurt'tan Koma Serkeftin müzik grubu, Ozan Zozan ve Koma Berxwedan devrimci halk türkülerıyla programa katıldılar. Bonn'dan ve Frankfurt'tan folklor ekipleri Kürdistan'dan oyunlar sundular. Sahnelenen tiyatro Kürdistan halkının günlük yaşamı canlandırıldı. Dia filmleriyle Halepçe katliamı ve Kürdistan coğrafyası gösterildi. Gece kutlaması APO Hate Hîlvanê halayıyla sonuçlandı.

Coşkulu ve üstün moralle gerçekleştirilen geceye, Türk ve Kürt Halkıyla Dayanışma Birliği, Nürnberg İşçiler Birliği, Filistin-Lübnan Komitesi, Stuttgart-Kürt Halkının Dostları, ALKARAMAH, YRBK, Almanya'daki tutuklu arkadaşları adına Ali Haydar Kaytan ve bir Alman demokrati mesaj gönderdiler.

GÖTEBOURG: 4 Mart 1989 günü İsveç'in Göteborg alanında kutlanan Newroz gecesine 200 civarında kitle katıldı.

Gece programında, çocuk folklor grupları çeşitli oyunlar sergiledi, yerel ozanlar türküler söylediler. Üç dilden yapılan siyasi konuşmaların da yer aldığı gece programında tiyatro da sahnelendi. Programın sonlarına doğru Koma Nujin'in sahneye çıkıp söylediği türkülerden sonra APO Hate Hîlvanê halayıyla kutlama gecesini coşkulu bir şekilde sonuçlandırdı.

RÜSSELSHEIM: "Newroz birlik, direniş ve isyan geceleri"nden biri de, 11 Mart 1989 tarihinde Batı Almanya'nın Rüsselsheim alanında kutlandı. Buradaki kutlamaya 1800 civarında kitle katıldı. Kutlama gecesini disiplinli ve coşkulu bir şekilde gerçekleştirildi.

Kutlama gecesini programı devrim şehitlerine saygı duruşuyla başladı. Koro devrimci marşlar; Ozan Yusuf, Koma Serkeftin, Ozan Seyitxan ve Koma Berxwedan alkış ve sloganlar arasında türküler söylediler. Üç dilden yapılan siyasi konuşmada kutlama gecesinin önemi belirtildi. Dia filmlerinin de gösterildiği gecede, Frankfurt'tan ve Bonn'dan folklor ekipleri çeşitli oyunlar sergilediler. Gece programı APO Hate Hîlvanê türküsüyle sonuçlandı.

ALKARAMAH, YNK-Avrupa Temsilciliği, Frankfurt-Toplumsal Kurtuluş Taraftarları, TKP (B)-Yurtdışı Örgütü, Yeşiller Hessen Örgütü, I-KSP Almanya Temsilciliği, Rüsselsheim-Kürt Halkının Dostları, Giessen-Kürt Halkının Dostları, Proleter Dayanışma Taraftarları, Der Ausländerbreit der Stadt Rüsselsheim'in mesaj gönderdikleri gecede; Batı Almanya'da tutuklu arkadaşları adına Ali Haydar Kaytan'ın gönderdiği mesaj da alkışlar ve sloganlar arasında okundu.

DUISBURG: Batı Almanya'nın Duisburg alanında Newroz'u kutlama gecesini 11.3.89 günü yaptı. Coşkulu ve disiplinli geçen kutlamaya 1000 civarında kitle katılımı gerçekleşti.

Gece saygı duruşuyla başladı, ardından Newroz'un anlamına

ilişkin özel program sunuldu. Gecede üç dilden (Kürtçe, Türkçe, Almanca) yapılan siyasi konuşmada kutlamanın önemi ve siyasal gelişmeler dile getirildi. Programın müzik bölümüne; koro devrimci marşlarla, Ozan Dilgeş, Koma Botan, iki yurtsever, Ozan Şiyar, Koma Amed devrimci halk türkülerıyla katıldılar. Gece programına folklor gösterileriyle katılan Hannover-Celle folklor ekibi, Duisburg çocuk folklor ekibi, Berlin folklor ekibi alkışlar arasında ilgiyle izlendiler. Düşmanın gizli oyunlarını konu alan tiyatro beğeni kazandı.

Göteborg-Newroz kutlaması

Newroz kutlaması, coşku içerisinde APO Hate Hîlvanê halayı çekilerek sonuçlandı.

Kuzey eyaleti YKK, Ali Haydar Kaytan, İskandinav YKKW Temsilciliği, Köln-Kürdistan Komite, BWK, Volksfront, SVP, TKP (B)-Yurtdışı Örgütü, Direniş Hareketi Almanya Taraftarları gece kutlamasına mesaj gönderdiler.

SAARBRÜCKEN: 12 Mart '89 tarihinde, Batı Almanya'nın Saarbrücken şehrinde kutlanan Newroz gecesini coşkulu bir şekilde geçti. Kutlamaya 1000'in üzerinde kitle katıldı. Newroz kutlamasına katılanların birçoğunun milli giysilere bürünmesi kutlamayı daha da renklendirdi.

Rüsselsheim-Newroz kutlaması

Saygı duruşuyla başlayan gece kutlaması, 30 kişilik koronun söylediği devrimci marşlarla devam etti. Kitle coşkun şekilde programı izleyerek sık sık sloganlarla eşlik etti. Saarbrücken'den Koma Şores, Frankfurt'tan Koma Serkeftin,

Ozan Seyitxan ve Koma Berxwedan devrimci direniş türkülerıyla programa katıldılar. Koma Serkeftin ve Hunerkom merkezi folklor ekipleri değişik folklor figürlerini sergilediler. Gecede yapılsiyasi konuşmanın yanı sıra, bir Alman demokrati dayanışmasını sözlü dile getirdi. Programda bir de köy yaşamı ve Newroz kutlamasını konu alan tiyatro sahnelendi. Gece APO Hate Hîlvanê halayıyla sonuçlandı.

Antifaschistisches Plenum Saar, B. Almanya'da Kürt Tuktularla Dayanışma Komitesi, Ali Haydar Kaytan geceye

mesaj gönderdiler.

HAMBURG: Newroz kutlaması 18 Mart 1989 günü yapıldı. B. Almanya'nın bu yerleşim alanında yapılan gece, kutlandığı tarih 21 Mart'a yakın olması itibarıyla merkezi düzeydeydi. Programı zengin olan bu kutlama gecesine 2000'in üzerinde kitle katıldı.

Coşkulu geçen gece, saygı duruşuyla başladı ve ardından Newroz özel programı sunuldu. Koronun söylediği devrimci marşlarla devam eden programda, Koma Amed ve Koma Berxwedan da devrimci Kürt müziği ile programa katıldılar. Gece programı akışı içerisinde Koma Serkeftin, Hamburg, Bonn, Berlin ve Hanover-Celle-

Nürnberg-Newroz kutlaması

Gece APO Hate Hîlvanê halayı çekilerek coşkulu bir şekilde sonuçlandı.

Hamburg-Toplumsal Kurtuluş Taraftarları, Hamburg-Ekim Taraftarları, Hamburg Kürt Halkının Dostları, YKK, Türkiyeli Komünistler ve YNK Newroz kutlamasına mesaj gönderdiler.

STOCKHOLM: 18 Mart '89 tarihinde kutlanan Newroz, bu yıl daha coşkulu geçti. "PKK ve Kürt halkı ayrı şeylerdir" safatasının, İsveç'in Stockholm alanında kutlanan Newroz'la bir kez daha boş bir sahtekarlık olduğu kanıtlandı. 1000'e yakın katılım bu yönlü saldırılara güçlü bir cevap verdi.

Kitleler gece programını coşkulu bir şekilde izlediler. Gece programında yer alan Ozan Arman ve Ozan Kurdo'nun söylediği devrimci marş ve türküler alkışlar arasında dinlendi. Ayrıca kutlama programında sömürgeci terörü konu alan tiyatro sahnelendi. Çocuklardan ve büyüklerden oluşan folklor ekipleri, çeşitli oyunlarıyla beğenilerek yoğun alkış aldılar. Sık sık sloganların da atıldığı kutlama gecesini, APO Hate Hîlvanê türküsü eşliğinde halay çekilerek sonuçlandı.

PARİS: 18 Mart 1989 tarihinde, Fransa'nın Paris şehrinde kutlanan Newroz kutlamasına yaklaşık 2500 kişi katıldı.

Gece kutlaması Newroz'un anlamını dile getiren özel bir programla başladı. İlgiyle izlenen bu programın ardından gece programı sunularak devrim şehitlerine saygı duruşuna geçildi. Türkçe, Kürtçe ve Fransızca siyasi konuşmalar yapılarak günün anlamı ve son gelişmeler değerlendirildi. Ozan Tirej, Ozan Şemdin, Ozan Zozan, Ozan Xelil Xemgin, Koma Serhed, Koma Berxwedan ve başka bir ozan Türkçe, Kürtçe türküler söylediler. Montbéliard'dan çocuk ve karma folklor ekipleri ile Paris'ten Koma Serhed folklor ekibi Kürdistan'ın değişik yörelerinden başarılı oyunlar sergilediler. Kutlamaya dayanışmacı olarak katılan Tamiller gösterileriyle programı zenginleştirdiler. Program bölümleri arasında şiirlerin de okunduğu gecede, Botan'dan gerilla yaşamından kesitler sunan video filmi, büyük alkışlarla izlenerek, "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur" vb. sloganlarla karşılandı. Tiyatronun da sahnelendiği gece, APO Hate Hîlvanê halayıyla sonuçlandı.

Paris'teki kutlama gecesine THKP-C (Acilciler), Tamil Kurtuluş Kaplanları, Stuttgart-Stammheim Cezaevi'nden Ali Haydar Kaytan, Reims'ten Kadınlar ve İşçiler Birliği, Paris'ten Direniş Hareketi Taraftarları, Fransa'da EKİM Taraftarları ve Av. Dev-Genç dayanışma mesajlarını gönderdiler.

AVUSTURYA'DA DAYANIŞMA GECESİ VE ANMA TOPLANTISI

(Berxwedan Viyana muhabiri)

Avusturya'nın Viyana şehrinde, 19.2.89 tarihinde Kürdistan bağımsızlık ve özgürlük şehitlerini anmak amacıyla bir toplantı düzenlendi. Anma toplantısına 200 civarında kitle katıldı.

"Kürdistan'ın abideleri ve onun en büyük değerlerini anmak, onları içten yaşamak ve de yaşatmak için bir toplantı düzenlenecektir" şeklinde çağrı yapan ERNK taraftarlarının düzenlediği toplantı 14.30 sıralarında başladı. Toplantıda yapılan konuşmada, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde şehitlerin rolü etkileyici bir şekilde dile getirildi. Toplantı 17.30'da sonuçlandı.

Avusturya'nın St. Pölten bölgesinde de, yine ERNK taraftarlarının düzenlediği "ERNK ile dayanışma gecesini"ne 300 civa-

rında kitle katıldı.

Saat 14.00'te başlayan gecede, programa saygı duruşuyla geçildi. Dayanışma gecesinde yapılan konuşmada siyasal gelişmeler değerlendirildi. Ozan Cuma, müzik grubu ve Ozan Suzan programa türkülerıyla katıldılar. Büyüklerden ve çocuklardan oluşan folklor ekipleri çeşitli folklor figürlerini sergilediler. Coşkuyla devam eden gecede PKK Genel Sekreteri'nin bir konuşması ve Halepçe katliamından bazı kesitler video kasetinden gösterildi. Tiyatronun da sergilendiği gece, Apo Hate Hîlvanê türküsüyle sonuçlandı.

Dayanışma gecesinde yayın sergisi de açılmıştı. St. Pölten'de ilk defa bir gece gerçekleştirildiğinden ve programın güçlü geçmesinden ötürü kitlelerde büyük bir etki yaratıldığı yaşanan coşkudan gözlemlenebiliyordu.

BRÜKSEL VE ATİNA'DA BASIN TOPLANTISI

21 Mart günü, aynı zamanda kuruluşunun yeni bir yıldönümünde ERNK, Belçika'nın Brüksel şehrinde basın toplantısı yaptı.

Basın toplantısında ERNK sözcüsü, 21 Mart 1988-21 Mart 1989 tarihleri arasında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kaydettiği gelişmelerin dökümünü aktardı. Basın toplantısına katılan basın-yayın organları mensuplarına sunulan bilançoda, faşist TC'nin kayıpları ve çatışmalarda şehit düşen Kürdistan bağımsızlık savaşçılarının sayısı da açıklandı.

Basın-yayın mensuplarının sorularını cevaplayan ERNK sözcüsü, ulusal kurtuluş mücadelesinin '89 yılı hedefini açıkladı ve düşmanın sert şekilde cezalandırılacağını belirtti.

ERNK sözcüsü, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin önderi PKK'nin '89 yılına güçlenerek girdiğini belirttiği açıklamalarında, Türkiye alanla-

rında da eylemlerin gerçekleşti-rileceğini söyledi. Ayrıca sorulan bir soru üzerine ERNK sözcüsü, ittifaklarda direnişin temel alındığını ve işbirlikçiliğin kabul edilmezliğini belirterek, bu uzlaşmacı-uşak politikanın ulusal kurtuluş mücadelesinde yerinin olmadığını açıkladı.

"KÜRT İNTİFADA'SINA DOĞRU"

Atina'da Kürdistan Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin yeni bir savaş yılına girişi nedeniyle, ERNK-Yunanistan Temsilciliği bir basın toplantısı düzenledi.

"1989 yılının ilk yarısını yaşadığımız şu günlerde, halkımızın direnme savaşı yeni bir niteliksel aşamaya girmiş bulunuyor" sözleriyle basın mensuplarına hitap eden ERNK sözcüsü, PKK'nin sağlam perspektifleri ışığında silahlı mücadeleyi yürüten ARGK'nin, TC'nin 1990 yılına kadarki özel savaş taktiklerini boşa çıkardığını açıkladı. Kürdistan ulusal kurtuluş

mücadelesinde gerilla savaşının kökleştiğini de belirten sözcü, savaşın en şiddetli geçtiği alanlar olarak da Botan, Mardin, Dersim, Serhed, Garzan ve Diyarbakır-Bingöl eyaletlerini belirtti.

ERNK sözcüsü, Türk askeri birliklerinin yoğun operasyonlara girişmesini, halktan binlerce insanın bu operasyonlarda tutuklanmasını, Kürdistan'da savaşın ileri boyutlara vardığının bir kanıtı olarak gösterdi. Kış döneminden bu yana yoğunlaştırılan operasyonların, ayak sesleri duyulan Kürt intifada'sını önlemeye yönelik olduğuna da yer veren ERNK sözcüsü, "ERNK yeni bir nitel gelişme ve çalışma dönemine girmiştir" dedi.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin genel bir bilançosunu basın mensuplarına sunan ERNK sözcüsü, sömürgeci TC'nin içine girdiği bunalım çıkmazını çeşitli örnekler vererek açıkladı.

DERSİMSPOR VE KÜLTÜR DERNEĞİ KURULDU

Fransa'nın Dreux alanında 5 Mart 1989 tarihinde, coşkulu bir açılış töreniyle, Dersimspor ve Kültür Derneği kuruluşunu gerçekleştirdi.

Derneğin kuruluş amacı, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesiyle dayanışma içinde olmak ve onu çeşitli biçimlerde desteklemektir. Dernek, bu genel amaçları yanında şu somut görevleri önüne koymuştur: — Emperyalizmin yoz kültürüne karşı Kürdistan gençliğini korumak,

— Kürdistan halk kültürünü ortaya çıkarıp geliştirmek, — Gençliğe yönelik sportif faaliyetler geliştirmek.

Dernek yönetim birimi, Kürdistan halkının her türlü yabancılaştırma, saptırma girişimlerine rağmen ulusal kurtuluş mücadelesine desteğini arttırdığını belirterek, "Amacımız; kültürel, sanatsal, sportif vb. gibi halkımızın tüm kabiliyetlerini ulusal kurtuluş mücadelesine kanallandırmaktır" şeklinde açıklamada bulundu.

Kürt Halkının Dostları Derneği II. Olağan Kongresi'ni yaptı

Dernek kongresi, Başkan Tom Carlson'un yaptığı açılış konuşmasıyla başladı. Dernek Başkanı Carlson, konuşmasında İsveç'in son yıllarda izlediği politikanın iç açıcı olmadığını belirtti. Bu konuda, PKK ve Kürt halkına dayatılan terörizm iddiasının da bir kanıt olduğunu söyledi. Carlson konuşmasının son bölümünde, "Çalışmalarımızın gündemindeki en önemli madde; İsveç, B. Almanya ve Türkiye üçlüsünün içine girdiği ekonomik-politik

ilişkileri ve buna bağlı bir şekilde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik oluşan gizli ittifakı gün yüzüne çıkarmak ve teşhir etmektir" dedi.

Kongre, belirlenen gündem maddeleri görüşülerek devam etti. Seçilen yeni yönetim kurulunda bir yıl öncesine göre daha fazla delege yer aldı.

Kongre, Kürdistan'da, İsveç Basın Fotoğrafçıları Merkez üyesi G. Kristianesen'in çektiği fotoğraflar dia'dan seyredilerek sonuçlandı.

ANC Temsilcisi D. September katledilişinin 1. yılında anıldı

(Paris-Berxwedan muhabiri) Geçen yıl Güney Afrika ırkçı rejiminin ajanları tarafından Paris'te katledilen ANC (Afrika Ulusal Kongresi) Temsilcisi Dulcie September'in ölüm yıldönümünde bir anma toplantısı yapıldı. Toplantıyı, D. September Kolektifi ve 25 işçi örgütü düzenledi.

Toplantıda Kolektif adına Maurice Schukermann, ANC adına Bayan Smith, SWAPO adına Eddy Amnicongo, Afrika İnsan Hakları Birliği adına da Kane Elimane birer konuşma yaptılar. Konuşmalarda çeşitli uluslararası konular üzerinde de durularak tartışmalar yürütüldü.

Dulcie September'i anma toplantısına davet edilenler arasında ERNK-Fransa Temsilciliği de bulunuyordu. ERNK Temsilciliği bir de dayanışma mesajı sundu.

Yine, 29 Mart '89 günü aynı

amaçla birkaç örgütün içinde yer aldığı bir yürüyüş düzenlendi. Yaklaşık 1000 kişinin katıldığı yürüyüşte, FKP-Gençlik Birliği, SWAPO, Irkçılığa Karşı Mücadele Hareketi (MRAP), Avrupa Sürgünleri Federasyonu (FEE), CGT, Fransa'da Demokrasi İçin Kadınlar Birliği ve ERNK yer aldı.

Saat 18.00'de başlayan yürüyüş, D. September'in öldürüldüğü Gare du Nord'daki ANC bürosu önünde sonuçlandı. Burada, D. September'in katledildiği yer çiçeklerle donatıldı.

ERNK taraftarları, yürüyüşte Güney Afrika halkıyla dayanışmayı dile getiren ERNK imzalı bildiriler dağıttılar. Ayrıca yürüyüş kortejinde taşıdıkları bazı pankartlar yanında "Yoldaş Dulcie September'in anısını Kürdistan'da yükselen mücadelemizde yaşatacağız!" pankartıyla da enternasyonalist dayanışma gösterdiler.

YUNANİSTAN'DA ERNK KONFERANSI

(Atina Berxwedan muhabiri)

17 Mart 1989 günü, Atina'nın Aspropirgos semtinde ERNK sözcüsü bir konferans verdi.

Konferans, Belediye Başkanının, Kürdistan halkı ve mücadelesiyle dayanışmanın gerekliliği üzerinde yaptığı kısa bir konuşmayla başladı.

İki saat süreyle devam eden konferans, Kürdistan tarihi ve

günümüzdeki ulusal kurtuluş mücadelesinin durumuna ilişkin kitleyi bilgilendirme amacını taşıyordu. Konferansa katılanların çoğu, partizan savaşına katılanlardan oluşuyordu.

Konferansı izleyenlerin alkışları ve tartışma bölümünde sordukları birçok soru, onların Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik sempati ve

ilgilerini gösteriyordu.

Konferans konuşması ve tartışmaların ardından Kürdistan'la ilgili ve Botan'daki gerillaların yaşamından bölümler gösteren video kasetleri seyreldi. Ve ayrıca ayrı bir salonda sergilenen kitap ve resim sergisi de ilgi gördü.

Konferans doyurucu şekilde sonuçlanarak amacına ulaştı.

KADINLAR HAFTASI

12 Mart 1989 günü, Hollanda'nın Nymengende alanında, çeşitli halklardan kadınların katıldığı Kadınlar Haftası coş-

kuyla kutlandı. Bu kutlamaya Kürdistanlı kadınlar da katıldı.

Bu kutlamanın amacı, değişik haklardan kadınların birbir-

lerine kültürlerini tanıtmaktı. Özellikle Kürdistan kadınlarının milli kıyafetleri büyük ilgi gördü. Bu ilgi sonucu, değişik halklardan bazı kadınlar Kürdistan kadınlarının milli kıyafetlerini giydiler.

Festivalde Kürt kadınları milli giysilerle folklor gösterisi yaptılar. Milli giysiler beklenilenin üstünde ilgi gördü. Bu nedenle çok sayıda folklor grubunun fotoğrafları çekildi. Açılan sergi, Kürdistan'ın milli giysileriyle süslenmişti. Yabancı kadınlar sergiye büyük ilgi gösterdikleri gibi milli giysileri satın almak istiyorlardı. Sergide çok sayıda yazılı materyal satıldı.

Festival yoğun bilgi alışverişi içinde geçti.

BAYERN'DE BİLGİLENDİME TOPLANTISI

(Bayern Berxwedan muhabiri):

Kürt Halkının Dostları ve ERNK taraftarları, 17 Mart 1989 günü bir bilgilendirme toplantısı düzenlediler. Bu toplantı geçtiğimiz Şubat ayında gerçekleştirilmek istenmişti, ancak belirlenen toplantı günü polis müdahalesi sonucu salon verilmeyecek toplantı engellenmişti.

Bu son toplantının da engellenmesi için, B. Alman polisi yoğun girişimlerde bulundu. Bu engelleme çabalarına rağmen toplantı gerçekleştirildi. Toplantıya 30'a yakın Alman demokrati katıldı.

Toplantıda Kürdistan tarihi,

bölgedeki gelişmeler ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin kaydettiği gelişmeler aktarıldı. Konuşmanın ağırlıklı bölümü B. Alman emperyalizminin ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik uygulamalarına ayrıldı. Devrimci Kürt politikacıların haksız nedenlerle tutuklanması üzerinde de ayrıntılı şekilde açıklamalar yapıldı. Toplantı sonunda tartışmalar yapıldı.

Ayrıca toplantıda, Kürdistan'daki gerilla yaşamından kesitler gösteren video kaseti seyretilildi.

★

Reims'te "Radyo Alternatif"le röportaj

Fransa'nın Reims bölgesinde Radyo Alternatif'in istemi üzerine Kürdistanlı yurtsever kadınlar, sözkonusu radyo ile röportaj yaptılar.

Canlı olarak yapılan röportaj bir saat sürdü. 12 Mart 1989 günü saat 12.00'de başlayan Fransızca röportaj bölgedeki Kürdistanlı ve diğer kesimlerce ilgiyle dinlendi.

Kürdistanlı kadınlar, ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik sorulan sorularda, bağımsızlık mücadelesini tanıtırken, faşist Türk devletinin de baskılarını teşhir ederek ilerici-demokrat komuoyunu Kürdistan halkıyla dayanışmaya çağırdılar.

KÜRDİSTAN'I TANITMA VE DAYANIŞMA TOPLANTISI

Feyka-Kurdistan'ın, 1 Mart '89 günü Oberhausen şehrinde düzenlediği toplantıya 30'un üzerinde Alman demokrati katıldı.

Toplantıda yapılan konuşmada, Kürdistan tarihi; sömürge statüsü, ulusal kurtuluş hareketi ve günümüzde ulaştığı düzey anlatılarak; emperyalizmin mevcut durumdaki Kürdistan politikası ve Batı Almanya'nın üstlendiği rol açıklandı. Konuşmacı, başta Batı Alman devleti

olmak üzere, çeşitli emperyalist güçlerin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik komplo ve provokasyonlarını somut şekilde izah etti.

Toplantıya katılan Alman demokrati, çeşitli sorular yönelterek tartışmaya katıldılar. Ayrıca enternasyonalist dayanışmanın önemi ve nasıl pratikte sergilenmesi gerektiği üzerinde de tartışılarak sonuçlara ulaşıldı.

HALEPÇE KATLIAMI 1. YILINDA BİR KEZ DAHA PROTESTO EDİLDİ

Baştarafı 1. sayfada

Her şeye rağmen Kürdistan yaşıyor, Halepçe de Kürt olarak kalacaktır. Halkımızın artık kederine razı olmadığı, onun bağrında bir güneş gibi doğan savaştan partisi PKK tarafından dünyaya duyurulalı yıllar oldu. PKK ihtilalci çıkışıyla tüm cihana Kürt ölmedi dedirtiyor.

PKK yaşadıkça, Halepçeler unutulmayacak, intikam mutlaka alınacaktır. Ki yaşayacaktır; çünkü Kürt halkı ölmedi, ölmeyecek; ölümlerden hep yeniden doğacak. PKK'nin ruhu her yerde; hesap soran, büyük haksızlığa onun anladığı dilden cevap veren bu ruh Kürdistan sınırlarını aşmıştır. Bunu halkımızın düşmanları da biliyor; PKK'nin varlığı onlar için korkunç bir gelecektir. Uluslararası bir ajan gazeteci, "Avrupa'da PKK'nin kuzal gölgesi" diyordu bir carpılmış yorumunda...

Kürdistan halkı artık kendisine sahiplenecek durumda... Partisi, Cephesi ve Ordusu var. Gelecek onun olacaktır...

Avrupa'da ERNK taraftarı Kürdistanlı yurtseverler Halepçe katliamını 1. yılında, çeşitli eylemlerle protesto ederek, halkımız üzerinde gerçekleştiren katliamları unutmayacaklarını ve buna sessiz kalmayacaklarını gösterdiler.

Gazetemize ulaşan eylem haberleri şunlardır:

16 Mart 1989 günü Batı Berlin'de, içinde ERNK'nin de bulunduğu 11 örgüt bir protesto yürüyüşü gerçekleştirdi. 80'i ERNK taraftarı olmak üzere toplam 300'e yakın kişi katıldı.

Yine aynı tarihte, Hollanda'nın Arnheim alanında tüm Kürdistanlı örgüt ve kuruluşlar, Halepçe'de katledilenlerin anısına bir tören düzenlediler. Anma töreninde siyah çelenk konuldu ve konuşmalar yapıldı. Saat 16.30'da başlayan anma törenine 150 civarında Kürdistanlı katıldı. Ortak eylemde bazı reformist küçük-burjuvaların eylemi kendine mal etme çabaları, tersine sonuç verdi. Hollanda basını eyleme ilgi gösterdi.

Ayrıca aynı alanda, 18 Mart günü ERNK taraftarları bir de yürüyüş yaptılar. Protesto yürüyüşüne 250 kişi katıldı. Eylem disiplinli ve coşkulu şekilde gerçekleşti.

Aynı tarihte, Batı Almanya'nın Bonn şehrinde Feyka-Kürdistan bir yürüyüş düzenledi. Yürüyüşe, Kürdistan'ın dört parçasından 1000'in üzerinde yurtsever katıldı. Aynı zamanda bu, halkımızın birlik ve dayanışmasının da güçlü bir örneği oldu. Yürüyüşte sık sık sloganlar atıldı ve konuşmalar yapıldı. Yürüyüşün bitiminde türküler söylendi ve folklor oynandı.

Yine 18 Mart tarihinde, Feyka-Kürdistan Hamburg'da da bir protesto yürüyüşü gerçekleştirdi. Aynı yürüyüşe Kürt Halkının Dostları, Otonom Yakın-Doğu Grubu, El Salvador Komitesi, BWK, FAU/R Arbeitskreis AZANIA, MIR, Che Gue-

vara Zentrum, B. Almanya'da Tutuklu Kürtlerle Dayanışma Komitesi, İran-Halkın Fedaileri (Azınlık Grubu), Freijungen/Hamburg, 130a Plenum Thadenstrasse gibi örgütler de katıldı.

Diğer bir yürüyüş ise Belçika'nın Haselt şehrinde 18 Mart günü gerçekleşti. Eylemi ERNK taraftarları düzenledi. Toplam 500 civarında katılımın gerçekleştiği yürüyüşte, 150 dolayında Belçikalı ilerici ve Kürdistan halkının dostları da yer aldı. Düzenli ve coşkulu geçen yürüyüşte binlerce bildiri vb. yazılı materyal dağıtıldı. Miting alanındaki ilk konuşmayı Kürt Halkının Dostları Komitesi adına bir Belçikalı dost yaptı. Daha sonra bir ERNK taraftarı konuştu. Bu dönemde PKK'li savaş esirlerinin açlık greviyle dayanışma amacıyla açlık grevinde bulunan 10 yurtsever de kürsüye davet edildi ve mi-

ting alanındaki kalabalık tarafından şiddetli şekilde alkışlandı. Belçikalı ve Yunanlı demokratlar, açlık grevindeki yurtseverlere çiçekler vererek kutladılar. Ve mitingde açlık grevi eylemcileri adına da bir konuşma yapıldı. Bunun dışında bir Belçikalı milletvekili de konuşma yaparak Kürdistan halkı ile dayanışma içinde olduğunu belirtti. Müzik ve folklor gösterileri çevredeki kalabalığın büyük ilgisini çekti. Eylem coşkuya sonlandı.

Eylem alanında Belçika televizyonu BRT ve çok sayıda gazeteci hazır bulundu.

ERNK taraftarlarının protesto eylemleri dışında ERNK-Avrupa Temsilciliği ve Feyka-Kürdistan birer bildiri yayınlamaya Halepçe katliamını, 1. yılında bir kez daha şiddetle protesto ettiler. Ayrıca birçok örgüt de çeşitli biçimlerde Halepçe katliamını protesto etti.

ULUSAL KAHRAMANLIK HAFTASI KUTLAMALARI

Hannover-Meşaleli yürüyüş

Bilindiği üzere Kürdistan halkının öz kurtuluşçu Partisi PKK, 1986'da gerçekleştirdiği III. Kongresinde 21 Mart-28 Mart günlerini Ulusal Kahramanlık Haftası olarak kararlaştırmıştı. 21 Mart'ta (1982), Mazlum DOĞAN yoldaş zindan karanlığının aydınlığa giden yolu kahramanca çizerek ölümsüzleşmiş; 28 Mart'ta (1986) ise, Mahsum KORKMAZ yoldaş Gabar Dağı'nda onbinlerce kişilik faşist Türk ordu birliklerine karşı kahramanca direniş sergilemiştir. "Ulusal Kahramanlık Haftası", bu kahraman yoldaşlarımızın anısına bağlılığın ve ulusal kurtuluş mücadelesi yolunda kahramanca yürümenin bir gereği olarak ilan edilmiştir.

B. Almanya'nın Hannover ve Celle alanlarında yaşayan Kürdistanlı yurtseverler bir araya gelerek Kahramanlık Haftası'nı 21 Mart gecesinde kutladılar.

Hannover ve Celle'den Kürdistanlı genç-ihitay, kadın-çocuklardan oluşan iki ayrı koldan yürüyüş yapıldı. Saat 19.00'da başlayan yürüyüşlerde meşaleler taşındı. Toplam katılım 400 civarındaydı.

Her iki yürüyüş kolu, daha

sonra bir noktada birleşti. Burada yürüyüş kolları mitingde dönüştürülerek Kahramanlık Haftası'nın anlamı üzerinde kısa bir konuşma yapıldı. Konuşmanın ardından, gecenin geç saatlerine kadar Kürdistanlı yurtseverler davul-zurnalı, müzikli halaylar ve türkülerle kutlamayı sürdürdüler.

Hamburg'da ise, Kahramanlık Haftası, Kürdistan Kültür Merkezi'nde bir toplantı düzenlenerek kutlandı. Toplantıya 80'nin üzerinde Kürdistanlı ve Alman demokrati katıldı.

Düzenlenen Kahramanlık Haftası toplantısı, Mazlum ve Mahsum yoldaşların anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Toplantı akışı içerisinde direniş ve isyan türkülleri söylendi. Yapılan bilgi yarışmasında ülke ve şehitlerimizle ilgili sorular soruldu. Alman dostlar da Mahsum KORKMAZ'ın büyük boy bir posterini Kürdistan Kültür Merkezi'ne hediye ettiler.

Ayrıca Hamburg'un Altona alanında müzikli açık hava toplantısı yapılarak Kahramanlık Haftası kutlaması tamamlandı.

Faşist Türk sömürgeciliği Hitler soyundan ve Pentagon asıllıdır Cizre Direnişinin ölümsüz kahramanı Berivan'ımız Kürt ve Kürdistanlı'dır

Kürdistan tarihini biraz da olsa bilenler, Kürdistan'da halkımızın gerçekliğini inkar edemezler. Halkımızın gerçekliği apaçıkken neden barbar Türk sömürgeciliği halkımızı ya inkar ediyor, ya da aslını başka gösteriyor? Önderimiz ve büyük insan APO'muzun da değerlendirmeleriyle kanıtlandığı gibi, Türk sömürgeciliği yaşamaya hakkı olmayan Hitlerci faşist ve Pentagon asıllıdır.

Faşist Türk sömürgeciliği, halkımızı kendi egemenliği altında tutabilmek için, dinciliği, mezhepçiliği vb.'ni körükleyerek onu birbirine kırdırtmak ve parçalamak istiyor. Bu, çağdışı Türk sömürgeciliğinin sürekli gündeminde tuttuğu bir oyundur. Artık bu oyunlar da tutmuyor. Bize yol gösteren partimiz PKK ve onun Lideri APO gibi bir önderimiz vardır.

Sömürgeci basında, "Berivan Kürt değil, Ermeni'dir" vb. propagandalar geliştirildi. Ya da "Yezidi kökenlidir" denildi. Her şeyden önce Ermeniler de insandır. Her halk saygıya değerdir. Ancak faşist sömürgeciliğin buradaki amacı sinsi ve maksatlıdır. Berivan yoldaşın direnişçi pratiği yöre halkı üzerinde derin etki yarattı, onlارın gözünde efsaneleşti. İşte bu derin etki kırılmak isteniyor, bu alçakça propagandalarla.

Evet tekrarlıyoruz; o bir Kürt'tü, halkımızın gelenek ve göreneklerinin en çok yaşatıldığı Yezidi kesimindendi. En önemlisi de Partimiz PKK'nin yetiştirdiği öncü bir militandı.

Bilindiği gibi, düşman halkımızın Yezidi kesimi üzerinde çok yönlü oynuyor. Onların Kürt olmadığını propaganda yaparak, Kürdistan'dan kovmak ve mücadeleye karşı çıkarmak istiyor. Bu oyunlar süredursun, Partimizin çizgisi ve bu çizginin yarattığı Berivanlar ulusal kurtuluş pratiğinde en güçlü cevabı veriyorlar. Bir de bu oyunlar, Yezidilere "sahip çıkma" adı altında geliştiriliyor. "Kömürümüzü yakıyorlar, külünü bize veriyorlar." İnsanlık dışı yöntemlere sahip bir yönetim olan Türk sömürgeciliği Kürdün

herhangi bir mezhebine sahip çıkabilir mi... "Yezidicilik" adı altında, Güney Kürdistan'daki halkımızın mücadelesinin ezilmesinde mimarlık rolünü oynayan kişiler çokça tanınmış emperyalizmin gizli istihbaratlarında yer alanlardır... Biz kanmayacağız ve gerçek öncümüzü takip edeceğiz.

Daha düne kadar, sömürgecilikle işbirliği içinde halkımıza yönelik oyunlar geliştiren güçlerin kimliklerini kim ortaya çıkardı ve kim halkımızı aydınlattı? Özellikle Batman, Urfa ve Mardin'de... Elbette PKK aydınlattı. PKK'nin çıkışından bu yana, ağa-şeyh vb.'lerinden gelen saldırılara karşı Yezidi kesimini kim koruyor? Yine PKK. Halkımızın birliği uğruna Batman'da Edip SOLMAZ'ı, Urfa'da Veyisi BADEM'i, Midyat'ta Darar AKAY'ı şehit veren PKK ve onun önderi APO'muz bize doğru yolu gösterirken, biz ne diye düşmanın oyunlarını görmezlikten geleceğiz? Gerçek bu kadar açıktır, birkaç ne idüğü belirsiz, toplumun en düşkün kişileri faşist TC'nin ve B. Alman devletinin oyunlarına alet olmakta ve bunu halkımızın Yezidi kesmine bulaştırmak istemektedirler.

Bu konuda yurtseverlere seslenmek istiyoruz:

Gerçekten düşmanın politikalarına alet olan kişiler, birazcık da olsa kendilerini halkımızın mensubu olarak görüyorlarsa, Kürt Yezidi kesiminden şehit düşen Ahmet ERGİN, Abdullah SEVGAT, Derviş SEVGAT ve daha tanımadığımız başka şehit yoldaş ve yurtseverler için ne düşünüyorlar? Ya Berivan (Binevş AGAL) yoldaş için? Bu şehitlerin anılarına bağlılığın gerekleri nelerdir; nasıl yerine getirilecek? Bu tipler, şehitlerimizin anılarına bağlı mı kalıyorlar yoksa kafa karışıklığı mı ya-

ratıyorlar? Örneğin 1985-86 yıllarında halkımızın iltica talebini TC konsolosluğuna zorla kabul ettirme çabaları, ajanlaştırma vb. faaliyetler birliğimizin ve örgütümüzün parçalanmasına yönelikti. Bir de TC konsolosluğuna verileceği söylenen iltica talepleri Alman devletine veriliyordu. İltica yasasına uymayan oyunlar oynandı. Diğer taraftan bu oyunlar kimler aracılığıyla yapıldı? Partimizin düşmanları tarafından... Bu oyun sahipleri bizlerce biliniyor. Yine bu oyunlara aracılık edenleri de çok iyi tanıyoruz. Bunlar evlerinde rahat otursunlar, yoksa kışkırtıcılığa gereken cevabı vermeyi biliriz. Biz halkımızdan, bu oyunlara karşı uyanık olmasını ve tavır koymasını istiyoruz. Yeminimizi tekrarlıyoruz; yurtseverlik gereği olarak, şehitlere, zindanlarda ve dağlarda direnen yoldaşlara, Partimizin yüce önderi APO'muza bağlılıkta sınır tanımaz şekilde, birliğimize yönelen her türlü düşmanca çabaya karşı sessiz kalmayacak; Türkiye, Kürdistan, Avrupa ya da başka herhangi bir kıtada da olsa gereken karşılığı vermekten çekinmeyeceğiz. Zaten Berivan yoldaşın anısı bizim için bu yönlü bir çağrıdır.

Tabii ki, düşman sadece halkımızın Yezidi kesimi üzerinde oynamıyor; sünni ve alevi kesimi üzerinde de oynuyor. Örneğin sünnilik adına Kamran İnan vb. uşaklar, alevicilik adında da sosyal-şoven provokatörler ve değişik faşist devlet yetkilileri hareket ederek halkımızın birliğini parçalamaya girişiyorlar. Bu düşmanca çabalar, günümüzde Partimize yöneltilerek başarıya ulaştırılmak isteniyor.

Artık tüm bu oyunlara yeter diyoruz. Bizi, hiçbir düşmanca girişim kurtuluşçu öncümüzden koparamaz.

—Kahrolsun Türk sömürgeciliği ve işbirlikçileri!
—Yaşasın halkımızın birliğini, insanlık onurunu yaşatan APO'muz!
—PKK-ERNK-ARGK bayrakları altında birleşelim!
—Yolumuz A. ERGİN, A. SEVGAT, D. SEVGAT ve B. AGAL yoldaşların yoludur!

Celle'den ERNK Taraftarları

ERNK BİRLİK KONFERANSLARI YAPILDI

Baştarafı 1. sayfada konferanslarını gerçekleştiren örgütlenmesinde yeni bir adım atarken, bazı alanlarda da YKWK, YXK ve YJWK'nın yeni örgütleri oluşturularak 1. konferanslarını gerçekleştirdiler. Böylelikle ERNK'nin birlikler temelindeki örgütlenmesi nitel ve nicel bir gelişme kaydederek daha geniş işçi, gençlik ve kadın kesimlerini saflarında birleştirdi.

Ocak ayının ortalarından başlayarak Şubat ayında da devam eden konferanslar şu alanlar da gerçekleştirildi:

Kürdistan Yurtsever İşçiler Birliği-YKWK: İsviçre, Danimarka, Fransa, Hollanda, Belçika, B. Almanya (Köln, Duisburg, Bonn, Hamburg, Hannover, Bielefeld, Frankfurt, Stuttgart, Bavyera, Mannheim, B. Berlin.)

Kürdistan Devrimci Gençlik Birliği-YXK: İsviçre, Fransa, Hollanda, Belçika, B. Almanya (Köln, Duisburg, Bonn, Hamburg, Hannover, Bielefeld, Frankfurt, Stuttgart, Bavyera, B. Berlin.)

Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği-YJWK: Köln, Bonn, Duisburg, Bielefeld, Stuttgart, Hamburg, Hannover, Bavyera.

Gerçekleştirilen konferanslara yüzlerce Kürdistanlı işçi, genç ve kadın katıldı. Konferanslar halkımızın mücadeleye ve örgütlenmeye olan derin arzunu olduğu kadar yönetme arzusunun da geliştiğini gözler önüne serdi. Kürdistanlı işçiler, gençler ve kadınlar kendi öz sorunlarını tartıştıkları konferanslarda çözümler konusunda da ortak kararlara vararak mücadelenin gerçek sahipleri oldukları gerçeğini derinden yaşadılar. Bu anlamda da konferanslar halkımızın örgütlenmesinde ve mücadeleye çekilmesinde olumlu birer platform oldular.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin Kürdistan zemininde yükselen ulusal kurtuluş savaşımızın gelişimine paralel olarak kitleler içinde daha örgütlü bir yapıya kavuştuğu günümüzde, ERNK'nin halk komiteleri tüm Kürdistan saatinde giderek yaygınlaşmaktadır. Halk komiteleri içinde örgütlenilen Kürdistan halkı ulusal kurtuluş savaşında her geçen gün daha büyük bir coşku ve fedakarlıkla yerini almaktadır. Örgütlenen Kürdistanlı kitlelerin mücadelemize sunduğu destek gözle görülür bir ivme kazanmaktadır. Nitekim, bu gelişmenin farkında olan sömürgeciler, dağlarda gerillalara karşı sürdürdükleri imha savaşını daha geniş alanlara yayarak, kentlerde ve köylerde halktan insanlara yönelik operasyonlarına son aylarda hız vermişlerdir. Aralık ayı ortalarından başlayarak Ocak ve Şubat ayları boyunca sürdürülen geniş kapsamlı operasyonlar, sömürgecilerin, halkımızın örgütlenmesinden duydukları büyük korkuyu gözler önüne sermiş: ERNK'nin Kürdistan halkı içinde gelişen örgütlenmesinin itirafı olmuştur.

Kürdistan zemininde ERNK'nin örgütleri geniş alanlarda yaratılırken, yoğun bir Kürdis-

Bonn-YKWK II. konferansı

Bielefeld-YJWK II. konferansı

tanlı kitlenin bulunduğu Avrupa alanı da ERNK'nin örgütlenmesinde önemli bir alan durumundadır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ülke zemininde yarattığı gelişmelerden yoğun bir biçimde etkilenen Avrupa'daki Kürdistanlı kitleler her geçen gün artan bir hızla ulusal kurtuluş mücadelemiz saflarına akın etmektedir. Mücadelemiz açısından büyük önem taşıyan yurtdışındaki bu potansiyelin örgütlenilip Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin hizmetine sokulması hayati bir sorun durumundadır. Bu gerçeklikten hareketle, ERNK'nin kuruluşu ardından daha da yoğunlaştırılan kitleleri örgütlenme faaliyeti, III. Kongre sonrası girilen Birlik örgütlenmeleri temelinde bir ivme kazanmıştır. Ancak ERNK'nin işçi, gençlik, kadın kolları niteliğindeki YKWK, YXK, YJWK'nin güçlü bir şekilde örgütlenilip işlerliğe kavuşturulması yolunda atılan adımlar bugüne kadar mücadelemizin düzeyine denk düşen bir yetkinliğe kavuşturulamamıştır. 1989 yılı ile birlikte, mücadelemizin düzeyinin örgütlenilmesinin görevini daha da artan bir ağırlıkla dayatması sonucu, ERNK'nin birlik örgütlenmesine güç kazandırma yolundaki çabalar da yoğunlaştırılmıştır.

Bu hedef doğrultusunda, ERNK birliklerinin örgütlenmesini tamamlayarak ERNK Kongresine gitmeyi hedefleyen

bir takvim oluşturulmuş ve adım adım hayata geçirilmeye başlanmıştır.

ERNK Kongresine giden ilk adım olarak, 1989 yılı başlarında Kürdistanlı kitleler arasında ulusal kurtuluş faaliyetlerinin sürdürüldüğü Avrupa ülkelerinin birçok alanında Birlik konferansları gerçekleştirilmiştir. Gerçekleştirilen YKWK, YXK ve YJWK konferanslarında her alan özgüllüğündeki geçmiş faaliyetler eleştirilip bir gözle değerlendirilip dersler çıkarılmış; yeni faaliyet döneminin kararlarına ulaşılmış ve işçi, gençlik, kadın birliklerinin alan yönetimleri saptanmıştır. Konferanslar ardından her birlik yönetiminin öncülüğünde birliklerin toplumsal katmanlar içindeki örgütlenme faaliyetlerine hız verilmiş ve olumlu adımlar atılmıştır.

ERNK Kongresi öncesi hazırlıkların bir parçası olarak, konferanslarını gerçekleştiren birliklerin kongreleri önümüzdeki dönemde ayrı ayrı gerçekleştirilerek birlik üst yönetim organları ve hedefleri saptanacaktır. Bunun ardından hazırlıklar ERNK Kongresini gerçekleştirmeye yönelik olarak yoğunlaştırılacak ve Kürdistan halkının yönetim organlarına ulaşılabilecektir.

21 Mart 1989 günü 5. Kuruluş yılına giren ERNK, Kürdistan ve yurtdışında sürdürülen örgütlenme faaliyetlerinin ulaştığı düzey açısından yeni yılını

Fransa-YKWK II. konferansı

Frankfurt-YXK II. konferansı

niteliksel ve niceliksel bir güçlenme ile adım atmıştır. Kürdistan halkının öncü örgütü PKK'nin halklaştığı gerçeğinin somut ifadesi olan bu gelişme, bundan sonraki dönemde haklaştan ulusal kurtuluş savaşımızın daha büyük zaferlere doğru yol alacağını şimdiden müjdelemektedir.

Kendi birlikleri içinde örgütlenmenin ilk adımlarını atan Kürdistanlı işçiler, gençler ve kadınlara bundan sonra daha büyük görevler düşmektedir. İşçi, Gençlik ve Kadın Birliklerini nitelik ve nicelik olarak güçlen-

dirip tüm toplumu kucaklayan örgütlere dönüştürme görevi her yurtseverin omuzundadır. Kürdistan'ın bağımsızlığı ve halkımızın özgürlüğünden yana olan her yurtsever mücadele içindeki sorumluluklarını omuzlamak için kendi birliği içinde örgütlenmeli, çevresini de bu örgütlenmelerin içine çekmelidir. Halkımız gelecekteki öz yönetiminin çekirdekleri olan YKWK, YXK, YJWK içinde örgütlenerek kendi kendini yönetme sanatında ustalaşmalı, kendi iktidarını kendi elleriyle yaratmalıdır.

ÖLÜMSÜZLÜĞE ERMELERİNİN 17. YILDÖNÜMÜNDE KIZILDERE DİRENİŞÇİLERİNİ SAYGIYLA ANIYORUZ

Mahir Çayan

Yaşasın Kürdistan ve Türkiye halklarının mücadeleciler dayanışması!

Safet Alp
Cihan Alptekin
Ömer Ayna
Sinan Kazım Özudoğru
Hüdaî Arıkan
Ahmet Atasoy
Ertan Saruhan
Sabahattin Kurt
Nihat Yılmaz

16 Şubat 1989 tarihli "Cumhuriyet" ve yine aynı tarihli "Sakarya" adlı Eskişehir'de çıkan bölge gazetesinde, Eskişehir Özel Tıp Cezaevi'nde Açlık Grevi" başlığı altında bir haber yayınlandı. Bu haber kapsamı içerisinde, Eskişehir Cumhuriyet Savcısı Uğur İbrahimhakkıoğlu'nun gerçekleri sapıran demagojik açıklamalarının yanı sıra, ahlak ve insanlık dışı uygulamaların sürdürüleceğini belirten sözlerine de yer veriliyordu.

9 Şubat'ta başlayıp, halen devam etmekte olan ve özünde temel insani taleplerimizin dile getirilişi olan açlık grevimiz karşısında, söyleyeni küçültmekten başka bir işe yaramayan cesur (!) açıklamaların sahibi Savcı İbrahimhakkıoğlu'nu, sözleri ve bu sözlerle uygun düşen uygulamalarından dolayı lanetliyoruz. Ve yaşamımız pahasına da olsa ahlak ve insanlık dışı uygulamalara ve uygulamacılarına karşı direneceğimizi, insanlık onurunu çiğnetmeyeceğimizi bir kez daha ilan ederken; kendine "insanım" diyen herkesi bu uygulamaları protesto etmeye, açlık grevimize destek vermeye çağırıyoruz.

Bakın Cumhuriyet Savcısı açıklamasında ne diyor?

"Şunu açıkça belirtelim ki, yasadışı hiçbir işlem yapılmamaktadır. Geçenlerde bir kadın ziyaretçinin külotunun içinden 4 bin mark ve 200 dolar çıktı; bu hangi amaçla cezaevine sokulmak isteniyor? Bu aramalara devam edilecek..."

Bu açıklamanın demagojik yanına ileride değineceğiz. İlk önce savcının böyle bir açıklamaya neden gereksinim duyduğunu belirtelim. Zaten niyet ve amaç ortaya çıktıkça, yapılan demagoji ve bu demagojinin arkasındaki güç kaynakları da kendiliğinden ortaya çıkar.

Bu açıklamayla ilk önce verilmek istenen mesaj şu:

İnsan olmayan, doğal olarak da "insan hak ve hürriyetine" saygısı olmayan, toplumun ahlaki değer yargılarını, ahlaki güç ve hassasiyetini önemsemeyerek hiçe sayan; ona saldıрма, onu incitme, ayaklar altına alma hak ve yetkisini kendinde gören bir savcının, bir "nizam-hukuk adamı"nın, Eskişehir Cumhuriyet Savcısı İbrahimhakkıoğlu'nun, "kadın ziyaretçileri çırılçıplak soymaya devam edeceğiz, aramaları bu şekilde sürdüreceğiz" demesi ve bunu vicdani bir rahatsızlık duymadan tüm dünyaya ilan etmesi; ve bu cüreti kendinde bulup, bu yönlü uygulamaları bizzat uygulayarak yönlendirmesi; toplumda kendi yerinin ne olduğunu açıkça ilan etmeye yöneltir. Ve bu açıklamayla "ben buyum, onun için benden insana yakışır bir davranış beklemeyin" demek istemektedir.

Bu mesaj mutlaka belirli çevrelerde olumlu yankısını bulmuştur. Bulmuştur diyoruz, çünkü İbrahimhakkıoğlu, halen savcı olarak görevine devam etmektedir.

Bizler ve "insanım" diyen herkes açısından ise bu mesaj; sahip çıkılması gereken değerlerin ne ölçüde ayaklar altına alınmak istendiğini ve saldırıların hangi boyutlarda sürdürüldüğünü göstermektedir.

Savcının kadın ziyaretçilerine yönelik bu uygulaması, bir insanlık suçu, bir yüzkarası

Eskişehir Özel Tıp Cezaevi'nde Şubat Direnişi sürerken kaleme alınan aşağıdaki yazıyı, kamuoyunun dikkatini sömürgecilerin insanlıkdışı uygulamalarına çekmek amacıyla yayınlıyor; tüm dürüst insanları insanlık görevlerine sahip çıkmaya çağırıyoruz.

Eskişehir Cumhuriyet Savcısı Uğur İbrahimhakkıoğlu, “Kadın ziyaretçileri çırılçıplak soyarak aramaya devam edeceğiz” diyor!..

olduğu kadar; toplumumuzda "namus-haysiyet" kavramıyla özdeşleşen, toplumca büyük duyarlılık gösterilen "kadınlarımızı, anne ve bacılarımıza" bakış açısını, öz niyet ve yaklaşımını da yeterince açığa vuran ve ne denli insanlık ve toplum dışı bir anlayışa sahip olduğunu, herkesçe bilinir-anlaşılır tarzda ifade eden belirli bir anlayışın tipik bir örneğidir.

Bu anlayış, eski Adalet Bakanı M. Öltan Sungurlu'nun, "Avrupa'da birisi hapse düştü mü, onun ailesi, kendisiyle pek ilgilenmez, hapis yatanı devletin emin ellerine bırakır" doğrultusundaki bir demecinin, yani aile ile tutuklu arasındaki bağı koparmaya yönelik bir anlayışı uygulamaya koyma çabalarının bir devamıdır.

Cezaevi önlerinde, meclis kapılarında, yollarda jandarma dipçığı ve polis coplarıyla gözaltına alınarak, cezaevlerine konularak, işkence ile yıldırılan aileler (anneler, bacılar) bu anlayışa göre, mutlaka evlatlarına sahip çıkmaktan vazgeçirilmelidir.

Yapılan tüm uygulamalarla başarıya ulaşamayan bu anlayış sahipleri; bu sefer de borç harç edindikleri parayla uzak yerlerden ziyaretimize gelen ve hangi koşul altında olursa olsun sevgisini ve bağlılığını bizden esirgemeyen analarımızın, bacılarımızın külotlarına kadar el atmayı övgüye değer (!) bir şekilde uygulamaya koydular.

Burada amaç ve savcının sözlerinde de dile gelen mesajın ailelerimize yönelik yanı, gayet açık olarak sırtılmaktadır.

Bununla ailelerimizde şöyle denilmek isteniyor; "ne yaptysak sizleri çocuklarınızdan uzaklaştıramadık; işkence yaptık, tutukladık, öldürdük (Didar ŞENSOY) olmadı; külotlarınıza el attık, çırılçıplak soyduk olmuyor; bu böyle yürümez, ya çocuklarınızdan vazgeçin, ya da özel kabinelerde veya açık olarak, sizlere daha değişik uygulamalar yaparız." Evet, yorumumuz gayet açık ve bu yorum yaşadığımız gerçeklerin gidişini de içermektedir.

Peki, savcı böylesine cesurca çıkış ve pervasızlığının kaynağını nereden almaktadır?

Birincisi; 12 Eylül'den bu yana meydana gelen olayların ahlak ölçülerini tanımayan uygulamalarından. Dikkat edilirse bu ahlaksızlık örnekleri basının da gündemini sık sık işgal etmektedir. Doğrudan doğruya siyasal yönetimin direktifleri doğrultusunda hareket edilen ahlaksızlıkların, hemen hemen hiçbirisi kovuşturmaya uğramamıştır. Polis, jandarma karakolları, gözaltı yerleri, cezaevleri genç kız ve kadınlara her türlü işkence ve soysuz hareketlerin merkezleri haline gelmiştir. Bugün de halen bu durum sürmektedir.

İkincisi; genel olarak toplumun her kesiminden muhaliflere yönelik işkence ve haya-

sızlığın örneklerinin ardı-arkası kesilmeksizin süregelmesi ve tüm ısrarlara rağmen bu tür olayların üstüne gidilmemesi.

Üçüncüsü; bizim özgülmüze ilişkin olarak; haklı taleplerden kaynaklanan direnişimizin kamuoyunda destek bulmamasıdır. Ve ailelerimizin de yalnız kalmasıdır.

Dikkat edilirse, dışarıda kadınlarımızı "kızlık ve cinsel temas kontrolü"ne tabi tutan ahlak dışılık, düşkünlük hangi anlayışın ve zihniyetin ürünüyse, kadın ziyaretçilerimize yönelik bu uygulamalar da aynı anlayışın, aynı düşküncü tavrın ürünüdür.

Savcı, demeciyle vermek istediği mesajı böylece her kesime ulaştırmış oluyor. Herkes savcı karşısındaki konumuna göre mesajın ne demek istediğini gayet iyi anlıyor. Önemli olan bu "Ali kıran, baş kesen" anlayışın karşısında alınacak tavidir.

Biz bu konuda yetersiz de olsa, etki gücü az da olsa gerekli tavrı geçmişten bu yana aldık ve almaya devam edeceğiz.

Kadın ziyaretçilerimiz bu uygulamalarla daha önce de karşılaşmıştı. "Arama" bahanesi altında ahlak dışı uygulamalara tabi tutuldu. İnsan olarak, kadın olarak aşağılandı. Kadın yakınlarımız yine Cumhuriyet Savcısının emri ile çırılçıplak soyundurulup yoklandı.

Bu uygulamalar, biz tutuklulardan ve ailelerimizden haklı olarak tepki gördü. Bu uygulamalardan vazgeçilmesi, kadınlarımızın çırılçıplak soyundurulmadan, insan onurunu rencide etmeyecek, aşağılamayacak bir tarzda aranması defalarca idareye bildirildi.

Bazı tepkiler sonucunda kısa bir süre bu tür aramalardan vazgeçildiyse de, savcı İbrahimhakkıoğlu'nun talimatı üzerine yeniden bu ahlak dışı uygulamaya geçildi.

Savcı, işte bu yeniden uygulamanın bahanesini yaratmak için yalana başvuruyor, gerçekleri çarpıtıyor ve demagoji yapıyor. Ve "külotun içinden 4 bin mark ve 200 dolar çıktı" derken de kendi ahlak dışı uygulamasını gözler önüne seriyor.

Şimdi biz olayın aslına, savcının çarpıtarak yansıttığı olaya dönelim.

Tutuklu arkadaşlarımızdan Mustafa İspert'in Almanya'dan gelen kızkardeşi (...) üzerinde bulunan paraları çıkarıyor ve cezaevi dışı emanetine teslim ediyor. Yani savcının belirttiği gibi paraları külotuna saklayarak belli amaçlar için (!) cezaevine sokmuyor, ya da sokmaya çalışmıyor. Durum bu iken, buna rağmen söz konusu bayan "arama" bahanesiyle çırılçıplak soyunduruluyor ve insanlık dışı uygulamalara maruz kalıyor.

Savcının bu garip demagojik açıklaması ve "bu hangi amaçla cezaevine sokulmak isteniyor" şeklindeki sorusu bize, bundan

önceki 17 Ekim'de başlayan ve 37 gün sonra bitmiş olan açlık grevi sırasında yapmış olduğu yalana dayalı bir açıklamayı anımsatıyor. Ve doğal olarak iki açıklama arasında bir bağ kuruluyor.

Taleplerimiz içerisinde olmamasına rağmen savcı bizim için "siyasi iltica hakkı istiyorlar" diyordu. Sonraki açıklaması ile de savcı, herhalde iltica talebinde bulunanlar yabancı para da temin etme yoluna giderler demek istiyor. Böylece bu garip sorudaki "hangi amaçla..."nın cevabı da verilmiş oluyor! Ve savcı birinci yalanını ikinci bir yalanla takviye ederek doğrulamış (!) oluyor. Matematikte de böyle bir denklem var. İki eksisayının çarpımı artı bir sonuç verir. Savcı bu denklemden esinlenmiş olsa gerek.

Ve savcı bir yandan en bayağı uygulamaları dayatıp bu dayatmaları sözleriyle onaylatken, adeta düşmüş olduğu bataktan çıkmak için; isteyen gazetecinin cezaevini gezebileceğini ve gerçekleri görebileceğini belirtmekten geri kalmıyor.

Evet gerçekler!

31 Aralık yeni yıl açık görüşünde 50 yaşındaki bir kadın ziyaretçimiz, tutuklulardan Mustafa Çelik'in annesi yaşlı Şemsa Çelik'i çırılçıplak soyarak aramak da bir gerçektir, sayın savcı.

Temsilcimizle de görüşürken, "Kadınları çırılçıplak soymak zorundayız ve aramaları bu şekilde sürdüreceğiz" diyen savcı, acaba cezaevine gelen gazetecilere (bayan) ve açıklamaya göre "Cezaevine çağırdık gezin dedik, fakat kabul etmediler" denilen TAYAD'lılara gerçekleri gösterirken, onları da soyundurarak arattırarak mı? Öyle yapması gerek; çünkü gerçek bu. Acaba onlara, açlık grevinin olacağını duyar duymaz sıcak suyu düzenli akıttık diyecek mi? Acaba açlık grevi içerisinde —önceden olmaz dediği halde— belediyenin normal görüşlerde de otobüs tahsis etmesini sağladık diyecek mi? Çünkü gerçek bu.

Savcının bu yaklaşımının altında yatan gerçek, asıl niyet nedir? Savcıyı toplumun ahlaki ve insani değer yargılarına karşı ayaklandıran nedir? Nedir savcıyı, insanlık onuru ve şahsiyetinden bu denli uzaklaştıran?

Bu ne bir "görev aşkı", ne "sorumluluk duygusu", ne "güvenlik önlemi" ve ne de normal insanın mantığının alacağı başka bir şeydir.

İnsanlara pislik yedirildiği, insan çığlıklarının falaka altında, elektrik kablosu uçlarında ayyuka çıktığı, bir lise müdürünün 15 yaşındaki bir öğrenciyi polise ihbar ederek işkenceye gönderdiği ve Başbakan'ın bile uygunsuz cümlelerle muhaliflerine laf attığı bir siyasal ortamda, bunun değerlendirmesini ve böylesi ağızlardan çıkan sözlerin doğruluğunu varın siz he-

saplayın.

Burada işin bir diğer yanı da şu:

İstanbul'da bir hakimın, "Kadının sırtından sopa, karnından sıpayı eksik etmeyeceksin" sözleri üzerine, kadın hakları savunuculuğunu yapanlar, güya kadına değer verenler ve hakim aleyhinde gösteriler düzenleyip, sözlü-yazılı propaganda yapan feministler, sanatçılar, kısacası kadın hakları savunucuları nerede kaldı? Savcı İbrahimhakkıoğlu'nun söyledikleri onun kadınlara yaklaşımı, sanki o zihniyetin bir devamı ve o sözlerin başka bir biçimde bir tekrarı değil mi?

Kadın hakları diye diye, siyasal propaganda yapan, her şehirde imam nikahı yerine belediye nikahı deyip bunu uygulamaya koyan ve kendilerine o güzelim kır çiçeklerinden birinin adını takan "PAPATYA-LAR", hani kadın hakları nerede kaldı?

Muzır yasasını çıkartıp, güya halkın ahlakını korumaya çalışanlar; şimdi savcının bu açıklaması karşısında siz ne yapıyorsunuz? Şu anda en büyük ahlaksızlıklardan birisi, bu cezaevi ziyaretlerinde kadınlarımızı karşı yapıyor.

İnsan Halkları Komisyonu'nun açıklamalarının arkasında artniyet arayan ve onlara sözlü-yazılı saldırılar düzenleyenler bakın savcınız neler diyor! Burada ne yapılmasını emrediyor! Dönüp bir de buraya bakın!

Ya siz, kendisine "sosyalistim", "demokratım", "insanım" diyenler, sizlere ne oluyor? Yoksa bu tür açıklamalar karşısında söyleyecek söz mü bulamıyorsunuz? Unutmayın ki, bu tür olaylar karşısında tavırsız kalmak zulme hizmet etmekle eş anlamlıdır.

Burada biz, insan olmanın bilinciyle hareket ederek, siyasal kimliğimizin bir gereği olarak; tüm haksızlıklara ve ahlaksızlıklara karşı gerekentavır koyuyoruz ve koymaya devam edeceğiz.

Bizler, tüm demagojik açıklamalara, yalanlara ve soysuzluklara karşı canımızı ortaya koyarak bir savaşım veriyoruz. Bu bizim için en doğal bir insanlık görevidir. Bizler için insanca yaşam, siyasal kimliğimizi korumaktan ve bu kimliğe uygun davranış biçimi sergilemekten geçer.

Bizler, sadece bize-ailemize yönelik olanları değil, ülkemizde, bölgemizde ve dünyamızda nerede olursa olsun; en ufak bir haksızlığa karşı tüm gücümüzle direnmeyi önmüze görev olarak koyduk. Bu görev uğruna her şeyimizi feda etmeye hazırız. Yaşamayı seviyoruz, ama insanca olanını. Onun için şu anda bizim için, sizler için ve tüm dünya için insanca yaşam için ölüme yattık. Parça parça eriyen canımızda giderek temposu düşen nabız atışlarımız, dünya insanlığının insanca yaşamı içindir.

Biz görevimizi biliyor ve gereğini yapıyoruz. "İlericiyim", "demokratım", "sosyalistim", "devrimciyim", "insanım" diyenler! Sizler de üzerinize düşen görevleri yerine getirin. Gelin birlikte, acısız, eziyetsiz, güzel bir dünya kuralım. Bunun için her türlü acıya birlikte katlanalım. Haksızlığa, soysuzluğa, ahlaksızlığa, aşağılanmaya, horlanmaya ve zulme

Ceyhan Cezaevi'nde PKK'li savaş esiri İrfan Güler'in Newroz mesajı

NEWROZ'DA ÖZGÜRLÜK ATEŞİNİ DAHA DA HARLANDIRALIM

Merhaba arkadaşım,
Gönderdiğin mektubu aldım. Newroz kutlamalarına biz tutsakları davet ediyorsun. Başlattığınız kutlamalara fiili olarak katılamadığımız için üzüntümüzü belirtmek istiyoruz. Buna rağmen, Ceyhan cezaevindeki tutsaklar olarak aşağıdaki mesajı gönderip kutlamalara kattığımızı belirtiyoruz. Bağımsız ve özgür olduğumuz Newrozlarda buluşmak dileğiyle.

Yüzyıllar boyu halkımızın beklediği günlere ulaşmanın coşkusuyla yeni bir Newroz'u kutluyoruz. Beklenen günlere ulaştık diyoruz; çünkü, Newrozları artık gerçek anlamıyla kutluyoruz. Halkımızın yiğit evlatları Newrozları silahların namlularından çıkan ateşle kutluyorlar. Newroz özgürlük ateşinin harlandığı günlerse, özgürlük için ateş saçan namlular, özgürlük ateşini her gün daha da harlandırıyor. Kürdistan'da Newroz artık yalnız bir gün değildir; yılların tüm günüdür. Ülkemiz bağımsız, halkımız özgür olana kadar da yılın her gününü ülkemizde Newroz coşkusuyla yaşayalım! Her günü Newrozlaştıralım ki, yarın tek bir Newroz bayramı kutladığımızda, bu bir gün binlerce günün anlamını, özgürlük için mücadele edilen günlerin yoğunluğunu, güzelliğini taşıyın. Bu bir günde binlerce günü yaşayalım. Bu bir gün, halkımızın özgürlüğe ne kadar tutkun olduğunun, bu uğurda ne kadar fedakarlıklar yaptığının simgesi olsun. Bugün Newrozları böyle anlamak, bunu yaratmaya çalışmak zorunludur, yurtseverlik görevidir. Bugün Newroz'u kut-

larken gelecek günlerin, yılların coşkusunu içimizde taşıyalım. Her birimiz bir nükleer bombadaki enerji potansiyeli gibi, mücadele potansiyeli ile dolu özgürlük bombaları haline gelelim, gelmeliyiz. Newroz, geçmişini anmak olarak görülemez. Newroz, yoğun halk ve ülke sevgisine dayanan mücadele azminin daha da bilendiği günler olarak anlaşılmalıdır!...

Halkımızın yüzyıllar boyu beklediği günlere, yıllara vardık. Halkımız, tarihin hiçbir döneminde özgürlük için bu denli kararlı biçimde mücadeleye atılmamıştı. Bu mücadeleye atılmak, bizlere miras kalan birçok olumsuz özellik dışlanarak yaratıldı. Döneme göre değişerek farklı özelliklere bürünse de, kolektif bilinçle yüzyıllardır bize kadar gelen kendine güven-sizlik, başka güçlere bel bağlama, dostunu-düşmanını iyi tanıyamama, özgürlük anlayışının çarpıklaşması, uzun soluklu bir mücadele geleneğinin olmaması, büyük mücadelenin "büyük insanları olamama, yüzyıllardır yaşamında önemli değişikliklerin olmaması sonucu ortaya çıkan yılgınlık, duyar-sızlık, kadercilik, kozmopolit kültür etkileri altında şekilsizleşen kişilik vb. olumsuzluklar dıştanlanmadan, yeni bir kimliğe kavuşmadan, tek adım dahi atılamazdı. Atılsa bile sonuç olarak halkımızın tarihini değiştirecek bir potansiyel güce ulaşamazdı.

PKK'nin yarattığı mücadele birçok olumsuzluk aşılarak ilerledi. Bu olumsuzluklar hem bireylerde, hem halkımızda

vardı. Bu engeller birer birer aşılmaya, birey ve halk olarak yeni bir öze doğru yol almaya başladık. Birey ve toplum olarak hala istenen kişiliklerdetam başarılı olduğumuz söylenemez. Daha çok çaba gerekiyor.

Bu Newroz'da, partili, partisiz tüm yurtseverlere ve halkımıza her şeyden önce şunları söylemek istiyoruz: Görülen olumsuzluk ve eksiklikler bu söyleyeceklerimizi önemli hale getiriyor.

Bugün Partice, halk olarak bir dönemdegiz. Dönemin yeni niteliği, yeni anlayışlar ve kavrayışlarla donanmamızı zorunlu kılıyor. Eski alışkanlık ve kavrayışlarla yeni dönemin ihtiyaçlarına yanıt vermek olanaksız. Eski anlayış ve kavrayış, birçok gelişmenin özünü yakalayamaz, kişileri sersemletir, başını döndürür.

Ülkemizdeki bağımsızlık mücadelesi önünde büyük zorluklar, engeller vardır. Mücadelemizin yüceliği de bundandır. Çok soylu bir kavgaya atılmışız. Mücadelenin zorluğu ve büyüklüğü, büyük davanın küçük insanları değil, büyük insanlar olmamızı gerektirir, gerektiriyor! Yeni koşullara göre birey ve halk olarak değişmeden mücadeleyi yükseltmek olanaksız. En büyük sorumluluk da, kadrosundan taraftarına kadar partililerindir. Bizler kendimizi dönüştürmeden ülkemizi, halkımızı dönüştüremeyiz.

Kendini dönüştürmeyen insanlarımızı ve nereye yamandıklarını görüyoruz. Yeni dönemi eski kafayla düşünen, eski kafayla tasfiyeci rol üstlenmeye soyunan çevrelere izin veremeyelim. Bu tür çabaları boşuna çıkaralım. Bunlar yer yer demokrasiseverler, yer yer militan mücadelesavunucusu cila-sıyla karşımıza çıkmaktadır. Bunlar yeni dönemde bunalan, ayak uyduramayan, mücadelenin keskinleşmesiyle yüzlerini açığa çıkaran, halk tarihimizin iğdiş ettiği, tortulaştırdığı kişiliği eksik olan bireyler ve çevrelerdir. Ülke tarihimizin gele-neksel sınıfları, kişileri ne kadar kendine yabancılaştırdığını biliyoruz. Bugün Kürt-küçük burjuvazisi de yabancı kültür tezgahında dokunduğu, yabancı egemenlik ortamında türedigi için kendini yeni koşullara, savaş ortamının ihtiyaçlarına göre biçimlendirmedigi an soysuzlaşma noktasına varabilmektedir.

Bizim mücadelemiz, ülkemizi bağımsızlaştırmak olduğu kadar bu mücadele sürecinde Kürt insanına özgür bir kişilik kazandırmaktır aynı zamanda. Bunda az yol alınmadı; ancak Kürt insanı için kişilik kazanma süreci bitmiş değil. Olumluya gid-iş hızlandığı gibi, değişmediği için bunalıp eski karakterine göre tutum takınmakta diren-ler de olabilir, olacaktır da.

Mücadelenin getirdiği süreçte bunalmamak için kendimizi dönüştürmek, güçlü bir kişilikle donanmak şarttır. Mücadelenin

her taraftan sarıldığı bir dönemde güçsüzlük, bunalım ve çözülme getirir. Emperyalizmden, sömürgecilikten, bir takım sol'a kadar mücadeleye saldırı yapıldığı bu süreçte bu baskıyı yarmanın, üstesinden gelmenin yolu, azim ve mücadeledir. Bunun dışında her arayış, yalpalanma, insanları olmadık noktalara götürür. Bu bilinmeli!...

Bu mücadele bu günlere nasıl geldi? Kimin ne kadar payı oldu? Tüm bunları öğrenmek, bilince çıkarmak, yolumuzu aydınlatacak ufukumuzu berraklaştıracaktır.

Bu mücadele, halkımızın direnme mirası dışında, hiçbir miras üzerinde yükselmedi. Bu bakımdan kökleri yeni bir mücadeledir. 1973'lerden sonra Abdullah ÖCALAN yoldaşın yılmaz azmi ve çalışması bu günlere gelmede belirleyici rol oynamıştır. Her değerın yaratılmasında, bizlerin yaratılmasında, bu büyük insan, bu büyük devrimci ve coşkulu yurtseverin payını küçümsemek, bugün gelinen mücadeleyi küçümseyip inkar etmek olur. Kim bu mücadeleye, yaratılan değerlere sahip çıkıyorsa, bu onur herkesten önce Abdullah ÖCALAN yoldaşa aittir. Tüm insanlarımız bunu böyle bilmeli! Bunu teslim etmeyenler inkarcılardır, ve Kürdistan halkının dostları olmazlar.

Dün Rızgari'den, Özgürlük Yolu'na ve daha başka gruplara kadar savunulan bir görüş vardı; anti-diyalektik olan bu görüş, şöyleydi: "PKK'liler yurt-severdir, dürüsttür; ancak önderlik şöyledir, böyledir" diyerek kitle ile önderlik ayrımı yapmak istiyorlardı. En akılsız insan da bilir ki, PKK'liler dürüst, fedakar, yiğit insanlarsa, bu özelliği onlara önderlik ve ideolojisi vermiştir. PKK ideolojisini yaratan da yine önder yoldaşımız Abdullah ÖCALAN'dır. Önderlik dürüst, fedakar ve olumlu nitelikte olmasaydı, bugün PKK'liler de diğer örgütlerin bireylerinden farklı olmazdı. Hiç birimize bu özellik ne doğuştan verilmiştir ve ne de başka kurumdan bize kalmıştır. Biz bu olumlu özelliklerimizi Partimizden ve onun yaratıcısı önderliğimizden aldık. Diğer örgütlerin insanları bugün PKK'lilerin gösterdiği pratiği ve yaşamı gösteremiyorlarsa, nedeni önderliğin bu olumlu nitelikte olmamasıdır.

Bugün zararlı bir insan olan Hüseyin Yıldırım'ın da içinde olduğu komplocu-tasfiyeci bir çevre, "Partiye evet, APO'ya hayır" diyerek kimlerle hangi noktada kesitliklerini ortaya koymuşlardır. Kendilerini değiştiremeyenlerin, başka güçler tarafından kullanılanların bu düzenbazlıklarını tecrit ve teşhir etmek her PKK'linin, her yurtseverin görevidir. "APO'ya hayır" demek inkarcılıktır. Partiyi ve mücadeleyi inkar ve tasfiye etmenin güdümlenmiş yoludur. Bu tutumdaki teorik gıdalarını, sömürgecilik, Türk solu-

nun revizyonist-oportunist kesimi ve reformist-teslimiyetçilerden almaktadırlar. Yıllardır önderliğe karşı sürdürülen yıpratma, karalama kampanyasının cilalanıp yeniden ortaya sürülmesinden başka bir özelliği yoktur. Abdullah ÖCALAN yoldaşa saldırılmasının tek nedeni, PKK'nin varlığının rahatsız ettiği çıkarlardır. PKK mücadelesinden rahatsız olanlar, ayakları altındaki toprağı kayanlar, doğal olarak Partiye saldıracaklardır. Bugün Parti pratiğinin geldiği noktada birçok çevre Partiye saldırma gücünü bulamadıkları için önderliğe saldırmaktadırlar. Sol görünüp Partiye saldırmak, olanaksızlaşmış gibidir. Çünkü böyle bir tutum, söz konusu çevreleri kitlelerden tümenden tecrit edecektir. Bu nedenle Partiye saldırmanın yeni yolunu şimdi Abdullah ÖCALAN yoldaşa saldırarak sürdürüyorlar. Hüseyin Yıldırım'ın içinde bulunduğu çevrenin yaptığı budur.

Sizler Abdullah ÖCALAN yoldaşın mücadelemiz içindeki yerini biliyorsunuz. O halde, bu tür saldırılara gerekli yanıt verilmeli, mücadele düşmanlarının yeni türleri susturulmalıdır. Her Newroz, Parti değerlerini ve önderliğini korumanın ve bu bilinçle hareket etmenin anıldığı günler olmalıdır aynı zamanda. Savaşımızı yükseltmenin, süreklileştirmenin gereğidir bu. Bugünkü mücadeleyi yükseltmenin birinci koşulu, Parti değerlerine, örgütlülüğe ve önderliğe sahip çıkmaktır. Önderliğimizin gücü ve mücadele içindeki yeri tartışılmazdır. Hiçbir güç bu gerçeği değiştiremez. Ancak PKK'lilerin buna rağmen duyarlı olmasını, bundan sonra da bu tür saldırıların geleceği bilincinde olmasını zorunlu görüyoruz.

Newroz, özgürlük ateşini harlandırmaksa, bugünkü gerilla savaşımızın ihtiyaçlarına cevap verebilecektir!...

Başarı dileklerimizle!

İrfan Güler
06.03.1989

karşı hep birlikte dur diyelim.

Unutmayın ki, insanlığın başı üzerinde dönen felaket; insanlar arasında yaş, cinsiyet, ırk, renk, din mezhep ve siyasal görüş ayrılığı gözetmiyor. Bugün devrimcilerin ve yakınlarının üzerinde kanat çırpın zulüm kuşu, yarın demokratların ve ben "insanım" diyen herkesin üzerinde kanat çırpıma başlayacak.

Evet şu anda biz 9 Şubat'ta başlayan açlık grevi içindeyiz. Taleplerimiz gayet açık ve net. Hiçbir demagojik açıklama ve yalan bu açıklığı sizlerden gizleyememeli. Taleplerimiz siyasal ve sosyal içeriklidir. Siyasal yönetim bizi nasıl değerlendirirse değerlendirsın, bizler, uluslararası anlaşmaların da belirttiği gibi savaş esiriyiz. Ve bu statüye uygun yaşam biçimini istemek bizim en doğal hakkımızdır.

Ama şu anda bırakın böyle bir statüdeki yaşamı, normal bir insanın yaşamına uygun

düşen temel insani haklardan bile yoksun bırakılmak isteniyoruz. 37 günlük açlık grevimizi sonuçlandıran sözler yerine getirilmek istenmediği gibi, sürekli olarak bizler geri bir yaşam içerisine sürüklenmeye çalışılıyor.

Şu anda isteğimiz, bizlere ve ailelerimize karşı insanca muamele yapılsın ve koşullar buna göre düzenlensin. Böylesi bir yaşamın kalıcılığı ise ancak birtakım yasal değişikliklerden geçer. Yoksa her idareci döneme uygun olarak keyfi uygulamalarla insanlığımızı ayaklar altına almak için, hayasızca saldırmayı kendisine bir "hak" olarak görür.

Bu nedenle bu açlık grevimizde de, geçen seferkinde olduğu gibi, tüm duyarlı kamuoyunu keyfi uygulamaları ve bu uygulamaların Eskişehir'deki mimarı Savcı İbrahimhakkıoğlu'nu protesto etmeye ve bizlerle dayanışmaya çağırıyoruz.

Eskişehir Özel Tıp Cezaevi'ndeki
PKK'li savaş esirleri adına
Şükrü Göktaş

—İnsanlık dışı uygulamalara son!
—İnsanlık onuru içkenceyi yenecek!
—Yaşamın süresiz açlık grevimiz!

Impressum:
M. Atar
Göttinger Chausse 75
3000 Hannover 91

Yazışma Adresi:
Berxwedan
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach: 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme Adresi:
DFG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya 3.00 \$
Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr.
Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 fl.

Hollanda 3.00 fl.
İngiltere 0.80 £
İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

“Newroz, direniş ruhu ve ateşinin çağlar boyunca kuşaktan kuşağa iletilmesidir”

Dostlar, yoldaşlar!

Bugün Newroz'u kutlamak bir başka güzeldir; ülkemizde, kırlarımızda, ovalarımızda, semtlerde, evlerde, zindanlar ve yurtdışında. Güzelliğin anlamı başarılarımızda, yeni atılımlarımızda, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemizin her yıl saptanan hedeflere ulaşarak boyutlanmasında, genişlemesinde yatıyor. Newroz'a güzellik katan, anlam veren olay bu.

Kürdistan halkı için yeni gün anlamına gelen Newroz, bin yıllar önce kölecî sömürgeciliğe karşı kazanılan zaferin bayramda dile gelişidir. O çağa özgü bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin dışı vurumudur.

Newroz, yabancı egemenliğe, sömürgeciliğe karşı savaşımın ve en açıkçası bağımsızlık ruhunun ifade edilişidir.

Newroz demek direniş ateşinin yakılması, direniş ruhunun yükseltilmesi, direniş ruhu ve ateşinin çağlar boyunca kuşaktan kuşağa iletilmesidir. Newroz, her alanda ve boyutta direnmeyi emreden ve dayatan, yaşatan özel anlamlı bir gündür.

Günümüzde Newroz, çağdaş anlamda, bilimsel sosyalizmle donatılmış, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin, kısacası ulusal kurtuluş siyaseti ve ulusal kurtuluş savaşının Kürdistan topraklarında verilisinde yükseltilişinde ifadesini bulan derin bir anlam ve içeriğe sahiptir.

Newroz'u yaşatmak; Kürdistan özgülünde zorunlulukların halkımızın her bireyinde, kafalarda bilinç olarak kavranmasıdır. Partimizin bağımsızlık ve özgürlük anlayışının, doğru devrimci çizgisinin kavranılması, pratiğe uygulanmasıdır.

Newroz'u yaşatmak; örgütlü halk gücümüzün geliştirilmesi, yaygınlaştırılması, safların sıklaştırılarak arttırılmasıdır. Newroz'u yaşatan örgütlü halk gücümüzdür. PKK-ERNK-ARGK'nin varlığıdır. Örgütlülük olmasaydı Newroz'a yaşam vermek de mümkün olmazdı. Bugün Newroz'a yüklenen misyon, onun ulusal bayram olarak kutlanması; Partimizin önderliğinde geliştirilen, yaygınlaştırılan, kıvılcımları tüm Kürdistan'da, dünyada yankı uyandıran direniş ateşinin yakılmasıdır.

Newroz'u yaşatmak ve kutlamak; bağımsızlık ve özgürlük kavgasının bayrağını onurla taşımak ve onu elden ele aktarmaktır. Devrimci ideoloji ile donatılan halkımızın, ulusal kurtuluş siyasetinin uygulanmasında yetkinleşmesi, ulusal kurtuluş savaşında Parti-Ordu-Cephe silahlarıyla güçlerin mevzilendirilmesi ve doğru bir tarzda seferber edilmesiyle Newroz'u her yıl daha anlamlı kılan başarının, zaferin sesi durumuna getirmek, kutlanmasının da temel garantisi olmaktadır.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi her yıl sağladığı başarılarla, kazandığı aşamalarla Newroz'a derinlik kazandırıyor. Bugün, Partimizin önderliğindeki ulusal kurtuluş savaşıyla TC'nin örgütlediği ve sürdürdüğü özel savaş arasında kıyasıya bir mücadele sürüyor. Kürdistan'da iki yol vardır; birinci-

si, ulusal kurtuluş siyasetine dayanan ulusal bağımsızlık direnişi, diğeri sömürgeciliğin yıllardan beri dayattığı teslimiyet ve ihanettir. Ya ulusal kurtuluş mücadelesi içinde yerini alacaksın, ya da sömürgeciliğin her tür baskısı ve sömürsü altında özel savaşın bir aleti durumuna geleceksin. Kürdistan'da yaşam ara bir yol bırakmıyor. Elbette bağımsız, demokratik bir Kürdistan'dan yana olanlar direnmenin, özgürlüğün, ulusal kurtuluş mücadelesinin yolunu seçeceklerdir. Kürdistan halkının öz sınıf çıkarı burada yatıyor. Halkımızın Newroz'a sarılışının, Newroz Bayramını kutlamanın mantığı da burada yatıyor. Kürdistan halkına mal olan, iliklerine dek işleyen Newroz Bayramı, halkımızın bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine sahip çıkışının, bu mücadeleyi bizzat yürütenin ve sonuna kadar sürdürmeye olan inancının da bir göstergesidir.

Bin yıllar önce Newroz Bayramı zaferin bir ürünü olarak simgeleşti. Bugün zafere ulaşmanın, direnmenin, sonuçta kazanmanın simgesi oluyor. PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi kısa sürede, tarihimizi onurluca ve ayakları üzerinde yeniden yazmaya başladı, daha şimdiden Kürdistan devrim tarihinde ağırsanamayacak değerler yarattı.

Yaratılan değerlerde Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi şehitlerinin payı büyüktür, Newroz'la yaşatılan direniş ve özgürlük ruhunun en iyi temsilcileri, en iyi uygulayıcıları şehitlerimiz olmuştur. Newroz Bayramının geleneğine yalnızca teoride değil, pratikteki savaşımaları ve örnek davranışlarıyla da sahip çıkmışlardır. Burada tüm devrim şehitlerimizle birlikte 21 Mart 1982'de bir Newroz günü, Diyarbakır zindanında direniş sembolü durumuna gelen, mücadele, direniş ve Partimizin önderlerinden çağdaş Kawa Mazlum DOĞAN yoldaşın anısı önünde bir kez daha eğiliyor; **onurunuz onurumuz, direnişiniz direnişimiz, zafere olan sarsılmaz inancınız sözümüzdür diyoruz.**

Bir Newroz Bayramını daha kutlarken yaratılan değerler övüncümüzdür diyoruz. Bir Newroz'u geride bırakıp yeni Newroz'lara doğru koşarken, Parti-Cephe-Ordu güçlerimizle eski atılımlarımıza yeni atılımlar ekleyerek, sonraki Newroz'ları daha iyi başarılar, daha iyi değerler yaratarak kutlamak ve zafere, bağımsızlığa, özgürlüğe giden yolu kısaltmak elimizdedir. Örgütlü ve direnen bir halk olarak zafere giden yola koşar adımlarla yürümek ve zirveye tırmanmanın elimizde olduğunu; direnişi Kürdistan'ın her alanında, her biriminde örgütleyerek, geliştirerek, yükselterek faşist Türk sömürgeciliğine eninde sonunda göstereceğiz. Zafer, Partimizin ışıklı yolunda yürüyen halkımızın olacaktır.

Bugün, ARGK savaşçıları, Newroz türküleri yakıyor, kahramanlık destanları yaratıyorlar. Demirci Kawalarımız çoğalıyor; halk savaşının askeri sanatını Kürdistan topraklarının her bölümünde nakış nakış işliyorlar. Yine böyle bir günde

kurulan ERNK, çeşitli sınıf ve tabakalardan oluşan Kürdistan halkının cephesi olarak, devrimciliği, Kürt yurtseverliğini Newroz'larda konuşturuyor. Örgütlenen halkımız Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde kaçınılmaz yerini büyük bir halk direnişi, halk gücü, halk yeteneği, çabası ve özverisiyle alıyor.

Yaşayan ve yürüyen ulusal kurtuluş mücadelemiz, ilkel milliyetçilik, reformizm, tasfiyecilik vb.'lerinin panzehiridir. Newroz'ları kutlarken; ilkel milliyetçiliğe karşı devrimci Kürt yurtseverliğini, reformizme karşı devrimciliği, tasfiyeciliğe karşı örgütlü mücadeleyi dayatıp ve yaygınlaştırırken, Newroz'ları özgür koşullarda kutlamak için teslimiyeti, ihaneti değil, devrimci direniş üzerinde yükselen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi saflarında yerimizi alıyoruz. Newroz'un yaşatılması, kutlanması, ona derinlik kazandırılması ancak böylelikle somut bir değer ifade edebilir.

Sömürgecilik şartlarında, zindanlarda, yurtdışında örgütlü bir halk hareketi olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemiz Newroz ateşinin kıvılcımlarını yayıyor. Mücadelemizin yarattığı değerlerin sevincini yaşıyoruz.

Parti-Cephe-Ordu üçlüsünü güçlendirelim. Halkımızın dayanışmasını, direnişini yükseltip yaymak, yeni hedeflere ulaşmak için ilerleyelim.

Şimdiden Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi dünyanın gündemini işgal etti. Dünya proletaryası, ulusal kurtuluş hareketleri ve demokratik kamuoyuyla Kürdistan devriminin sesi olarak dayanışmayı yükseltelim!

Bağımsızlık ve özgürlüğün, bağımsızlık ve özgürlük için bir şey yapılmadan kazanılmayacağını biliyoruz.

Bugün Newroz'u Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelemizle sömürge şartlarında yaşıyor ve kutluyoruz. Çocuklarımızın özgürce oynadığı; kolkola elele halay çekeceğimiz; kendi geleceğimizi belirleyip sömürgeciliğin, emperyalizmin, bölgesel ve yerli gericiliğin siyasi, ekonomik, kültürel vb. her türlü baskısına son vereceğimiz, el kapılarına gitmeye muhtaç olmadığımız bağımsız, demokratik bir Kürdistan'ın özgür koşullarında Newroz Bayramını kutlayacağımız günler de gelecektir.

Süreci yakalamak, yakınlaştırmak bizim elimizdedir ve bu uğurda yeni atılımlar için ilerleyelim diyerek, PKK savaş tutsakları olarak tüm yoldaşların, dostların ve halkımızın Newroz Bayramını kutluyoruz.

Selam olsun halkımıza ışıklı yolu gösteren, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ışıklı yoluna önderlik eden PKK'ye!

Selam olsun halk savaşını yükselten halk savaşçılarına.

Selam olsun Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde yerini alan, her düzeyde mücadelemize katılan, yeteneklerini konuşturan örgütlü halk gücümüz ERNK'lilere!

**Çanakkale Cezaevi'nden
D. Ali Küçük
6.3.1989**

Tüm dostlarımıza,

Bir Newroz'da var olduk; bir Newroz'da yeniden var olmak için, insanlığın ender gördüğü fedakarlık örneklerini gösteriyor halkımızın kızları, oğulları. Ülkemizin doruklarından, ülkemin zindan diplerine kadar yeni yaşamın filizleri boy verdi, dal-budak saldı.

Acıyla büyütülen sevginin, yeni yaşamın coşkusunu, yoğunluğunu tüm benliğimizde duyarken; sizlerden, Medyamızdan ayrı olmanın özlemiyle büyütüyoruz inancı, azmi, yaşama sevgisini...

Halk, ülke, yaşama sevgisiyle dolu tüm dostları coşkuyla kucaklıyor; meydanlarda elele govend tutup özgürlük türküleri söyleyerek kutlayacağımız Newrozlar'da buluşmak umuyla bitimsiz sevgilerimi yolluyorum.

Her gününüz Newroz sıcaklığında,
Newroz özleminde olsun!

**Dostlukla...
Mustafa Karasu**

NEWROZ ATEŞİYLE KUCAKLARIZ

Newroz, yeni bir başlangıcın; iyinin, doğrunun, güzelin, ölümlerle, canlarla beslenerek köhnemişe, eskiye, vahşete ve zulme indirilen ölümcül darbenin toplumsallık kazandığı gündür.

Newroz, halkımızın özgürlüğe susamışlığının ifadesidir. Halkımızın sınıf düşmanlarına karşı dağlarda özgürlük meşalesini yakarak başkaldırışının, isyanının görkemli direnişidir Newroz. Newroz, yüreklerde tutuşan isyan kıvılcımlarının ülkemizin dörtbir yanında görkemli bir ateşe, özgürlük ateşine dönüştüğü gündür.

Newroz'u sadece bir bayram değil, bir direniş günü olarak

algılamalıyız.

Yeni, çağdaş ama asla kararmayacak, karartılmayacak yeni bir Newroz şafağını yaşamının, yaşatmanın tek yolu kavgadır, direniştir, yenilendir, çalışmaktır, hatta ölmektir...

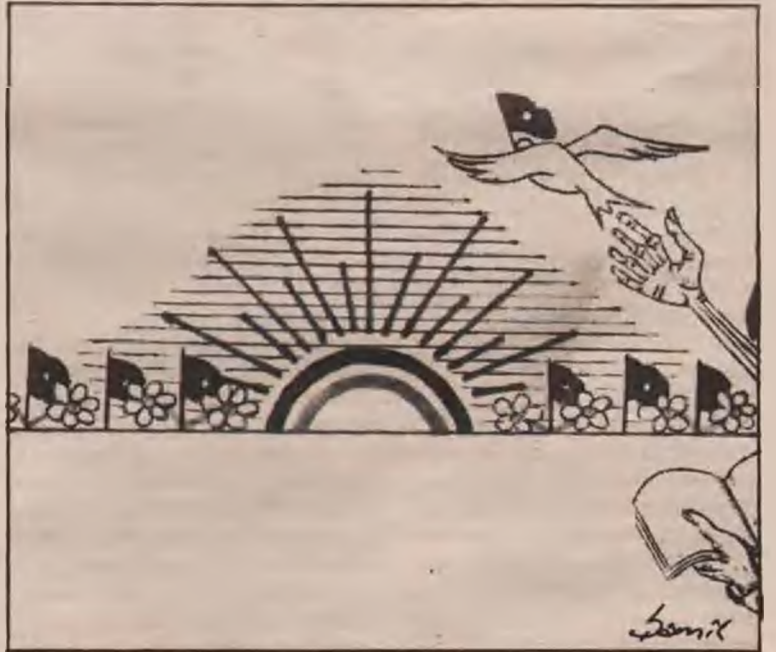
Newroz; yüreklerde, bilinçlerde harlanan ateşlerin ovalarımız ve dağlarımızda toplumsallaştığı gün olacaktır bizim için.

Newroz, ülkemizde zulmün, baskının ve sömürünün tarihe karıştığı gün olacaktır.

Tüm bunlar için, Newroz'un gelişini hızlandıralım, yanan ateşi gürleştirelim...

Gelecek aydınlık, güzel ve özgür yarınlarda birlikte Newrozları kutlamak umuduyla sizleri Newroz ateşiyle kucaklarız.

**Ceyhan Cezaevi'nden
arkadaşları adına
Mehmet SOĞAN**

**Direncin ve bilincin
Siz'liliğiyle yaşıyoruz canım
Siz'liliğimizle yürüyoruz geleceğe
Türkülerini yakıyoruz canım
Türkülerinizi okuyoruz hep bir ağızdan
hep bir dilden söylüyoruz
Açlıklardan, acılardan yaratıyoruz
gerçeğimizi
Gerçeğimizle yaşıyoruz ölümlerde
Ve yaşama dönüşen ölümlerde
sizliliğimizi yaratıyoruz
sizliliğimizi onarıyoruz
sizliliğimizi yüceltiyoruz
Ve sizliliğimiz canım;
size yakın
size layık
size yakışır
sizliliğimiz sizin gibi...**

Tümünüzün yeni yılını kutlar, hasretle öperim.

Şamil Batmaz

8 MART'I KUTLADIK

12 Mart tarihinde YJWK-Köln Kadınlar Birliği'ne üye olan kadınlar bir araya gelerek kendi birliklerini güçlendirmek ve aynı zamanda 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlamak için toplantı yaptılar. Köle Kürdistan kadınının bundan sonra ulusal kurtuluş mücadelesinde aktifçe yerini alacağını ve bu uğurda kendi ailesini devrime teavik edip mücadelemizin birer direniş kaleşi haline getireceğini o gün görmek mümkündü. Kürdistan kadınları kendi çocuklarını mücadelenin ihtiyaçlarına göre eğitip yetiştireceklerini bir kez daha kanıtladılar.

Bu kutlamaya YJWK üyeleri dışında da çok sayıda Kürdistanlı kadın katıldı. İlk defa Köln'de bu kadar kadın bir araya geliyordu; 8 Mart 100'ü aşkın kadınla kutlandı.

Kutlamamız esas olarak bir program doğrultusunda geçti. Berivan arkadaş ve tüm şehit arkadaşlar anısına bir dakikalık saygı duruşuyla başladı. Sakine Cansız arkadaşın biz kadınlara yollamış olduğu kutlama mesajı coşkuyla dinlenip yer yer alkışlanarak kesildi. Kutlamamız oldukça zengin programla sahıpti; kadın folklor grubu ve bayan arkadaşlar kendi yeteneklerine dayanarak hazırlamış oldukları devrimci türkülerle desteklerini sundular. Şiirler de okundu; özellikle bir küçük kardeşimizin okumuş olduğu şiir coşkuyla alkışlandı.

Kadın sorunu üzerine tartışma bölümü açıldı. Divan'ın oluşumuyla, erkek arkadaşlar ve bayan arkadaşlar güçlü bir şekilde tartışmalarda yer aldılar. Son olarak bayan folklor grubunun ve kitlenin APO Hate Hîlvane türküsüyle hep beraber halay çekilip bu coşkuyla günümüzü daha da anlamlılaştırmak için, ve Kürdistan devrim tarihinde yeni 8 Martları yaratmak için programımız sonuçlandı.

YJWK-Köln Kadınlar Birliği
23.3.89

KÜRDİSTAN ÇOCUKLARI

Biz geziyoruz dağlarda
Üzüm alıyoruz bağlardan
Ölmüyoruz kimsenin silahından
Biz doğmuşuz Kürdistan anadan

Güçlülerin dünyasından
Ateşin oğullarından
Silahların kucağından
Biz doğmuşuz Kürdistan anadan

Önümüze koysalar topları
Vazgeçmeyiz hakkımızdan
Yürürüz hep doğru yoldan
Biz doğmuşuz Kürdistan anadan

Bir dil, isim uyanışından
Petrol suyun altından
Zaferlerin kanından
Biz doğmuşuz Kürdistan anadan

Kızınız Meral

8 MART VE KÜRDİSTAN'DA KADIN SORUNU

Bugün Kürt halkı ayağa kalkıp kurtuluş yolunda güçlü adımlar atarken, biz bu halkın çilekeş kadınları olarak, içinde bulunduğumuz durumu araştırıp harekete geçmekte çok geç kalmışız.

Bugün, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nde, Kürdistan kadının durumunu açığa çıkaran sorunlar üzerinde düşünmek gerekiyor. 8 Mart, 70 yıldan bu yana kutlanıyor olmasına rağmen, Kürdistan kadını bundan doğrudürüst haberdar bile değildir.

8 Mart, bir kutlama gününden ibaret değildir. Tüm dünya kadınlarının, II. Enternasyonal Sosyalist Kadınlar Konferansı'nda alınan kararlar, kadınların sömürüye, baskıya karşı direndiği; grevler, yürüyüşler, baskınlar, mitingler düzenlediği eylem ve direniş günüdür.

Kürdistan kadını ise, sömürgeci politikaların sonucu olarak hala tüm haklardan yoksun, köle bir şekilde yaşamını gölge bir varlık biçiminde sürdürmektedir. Kürt kadını neden ezildiğini, sömürüldüğünü araştırmaktan yoksun olarak, her şeyi kötü kader biçiminde değerlendirmektedir. Kader diye bir şey yoktur. Her şeyin bir nedeni vardır...

Kürdistan'da kadın sorunu, Kürdistan'ın özel konumundan ötürü

daha da karmaşık ve zordur.

Bütün sömürgeci ve feodal-komprador uygulamalar sonucu, Kürt kadınının yaşamı çekilmez hale getirildi. Her yönlü eğitimden yoksun bırakıldı.

Kürdistan'da doktorların yok denecek derecede olması sonucu, sadece doğumdan yılda onbinlerce kadın ölüyor. Tabii doğumda ölen çocukların sayısını da buna eklemek gerekiyor. Ayrıca yaşam koşullarının zorluğundan büyük payı da alan kadındır. Dağda-ormanda odun toplamak, hayvanların ahırlarını temizlemek, hayvanlara bakmak ve sağlamak, etmek-yemek pişirmek, evi temizlemek, çamaşır-bulaşığı elle yıkamak ve çocuklara bakmak da onun görevi durumundadır. Bu şartlar altında bir kadının yaşamının uzun ömürlü olmaması doğaldır.

Kürt kadınının eve hapsedilmesi, yaşamının şartlandırılması, dört duvar arasında gelişmelerden habersiz duruma düşürülmesi, şuurunda kendisini "aşağılık" bir varlık görmesini keskinleştirmiştir.

Kürt kadınının kurtuluşu için, üzerindeki ulusal-sınıfsal baskının kalkması gerekir. Bu da ancak ulusal kurtuluşla mümkündür. Yani sömürgeciliği Kürdistan'-

8 Mart tüm ilerici kadınlara kutlu olsun!...

daha da artmaktadır. Son bir yıllık gelişmelerle bakacak olursak bu gerçeği göreceğiz. Cezaevlerinde çocukları ile dayanışma içinde olan annelerin direnişi, çarşının içinde üzerine gaz bidonunu dökerek kendilerini yakan Salih ve Hanım anaların cellatların işkencelerini protesto etme olayı, yurtdışında gece, yürüyüş vb. eylemlerde kalabalık bir kadın kitlesinin ön saflarda sloganlar haykırması ve gene gönüllü olarak annelerin ARGK saflarına evlatlarını göndermeleri, son bir yıl içinde beş ARGK-savaşçısı kadının şehit düşmesi, Kürdistan kadınının mücadelesini açık olarak ortaya koymaktadır.

Genelde dünya ilerici kadınlarının, özeldense Kürdistan kadınının yüzkarası olan Kesire ve Nadire

dan sökülüp sosyalist bir toplum yaratmakla gerçekleşebilir.

Kuzey Kürdistan'da, PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi sosyalist ideolojiye sahip kadının kurtuluşunu da nasıl olsa hedefliyor deyip yetinmek doğru değildir. Çünkü, kadının kurtuluşu otomatikmen ve kendiliğinden gerçekleşmez. Ancak kadınlar ulusal kurtuluş mücadelesi içinde yer alarak, kadın hareketini yaratarak kendi özgürlüklerine ulaşabilirler. Bu anlamda, kadınların aktif bir şekilde mücadelede yer almaları ve politik bir güç olarak kendilerini kabul ettirip bir konum sahibi olmaları, devrim mücadelesinde ve devrim sonrası süreçte çok önemli bir noktadır.

Unutulmaması gereken bir noktada da, kadının kurtuluşunun diğer emekçisınıf ve tabakaların kurtuluşuna bağlı olduğudur.

Kısacası, günümüzde Kürt kadınının gerçek kurtuluşu, ancak politik bir bilinçle silahlanıp ulusal kurtuluş mücadelesi içinde aktif şekilde yerini alarak, Kürdistan Yurtsever Kadınlar Birliği'nde (YJWK) örgütlenip mücadele etmekten geçer; başka bir kurtuluş yolu yoktur.

Evîn Azadî

alçaklarının ortaya çıkışları Kürdistan kadınının mücadelesini hiçbir zaman lekeleyemez. Aksine bizlerin mücadeleye daha da sıkı bağlanmamızı gerektirmiş ve bu tipsürpüntülerin mücadelemiz içinde yerlerinin olmadığını ispatlamıştır. Bizler bu alçakları nefretle lanetlerken; Fincan, Aysel, Sultan ve Berivan yoldaşların anıları önünde saygı ile eğliyoruz. Tüm Kürdistan kadınları ve genç kızları; eğer köle gibi vatansız ve namussuz yaşamamak, el kapılarında düşkün birer mülteci durumuna düşmemek, diğer ülkelerin insanları gibi kimliğimize sahip olmak istiyorsak, PKK saflarına katılıp maddi ve manevi olanaklarımızı seferber edelim!...

Saarbrücken'den ZERO

BERİVAN'IN ANISINA

Ana ben gidiyorum artık cepheye
Haddini bildireyim Türk vampirine
Bana dua etsin söyle yaşlı nineye
Berivancığımın intikamını dert eden gelsin

Bacım; mezalimden kuru kendini
Anama bırakıyorum kınalı gelini
Berivan gibi isyana aç yüreğini
İnsanlığa, özgürlüğe susayan gelsin

Annem ağlama gözyaşın pınar olmasın
Akmasın, akmasın deryalar bulanmasın
Berivan gibi körpe Berivancıklar doğurasın
Kürdistan'ın hüznü bitsin diyenler gelsin

Kan dökmeden kabul olur mu dilek
Tatmış mısın açlık nedir, ne demek
Tahammül etmez oldu bu acıya yürek
Halepçe'min hüznü bitsin diyenler gelsin

Esareti kır düşme sömürgecinin eline
Oğul-baba düş vatan-millet derdine
Nasip olur bir gün gülmek kınalı geline
Berivancığımın kanını düşünenler gelsin

Kürdistanlım çilen ne zaman bitecek
Sen uyudukça özgürlük elden gidecek
Sen yiyecek seçerken Berivan bulmazdı yiyecek
O'nun hüznü hüznümdür diyen gelsin

Z. Alimoğlu
12.3.1989

Değerli okuyucularımız

Sizlerden çok sayıda değerlendirmeye yazıları ve şiirler alıyoruz. Bu bizi sevindiriyor. Aynı şekilde bu yönlü çabalarınızı Berxwedan'a bir katkı olarak görüyoruz. Ancak, gönderdiğiniz tüm mektuplara okuyucu sayfasında yer veremiyoruz. Buna rağmen, sizden, mektuplarınızı sürekli şekilde göndermenizi bekliyoruz. Berxwedan'a gönderilen tüm mektupları okuyor ve değerlendiriyoruz.

Mektuplarınızın güncel ve eksikliği duyulan konulara ilişkin olmasını isterken, bizim de eksik gördüğümüz bir noktayı belirtmek gereğini duyuyoruz: Berxwedan'ın her sayısının biçim ve içeriğine ilişkin mektupların olmayışı. Amaç daha güçlü içerikte bir gazete olduğuna göre; çıkan her sayının incelenmesi ve buna ilişkin değerlendirmelerin gönderilmesinin, Berxwedan'ı daha da güçlendireceğine inanıyoruz.

Çalışmalarımızda başarılar...

BERXWEDAN

Henüz onbeşir yaşım
Gurbette nedir işim
Yoktur benim ulusum
Ne ister benden faşizm

Dinlerseniz anlatayım derdimi
Faşizm öldürdü kardeşimi, bacımı
İşkenceye almış babamı
Ne ister faşizm milletimden

Ne oldu faşizm sana
Kürdüm diye kıydın genç yaşıma
Hiç boyun eğmem sana
İşte PKK çıktı meydana
Yeter artık faşizm sana

Uzaklarda bir ışık yanıyor
Peşmergeler dağı taşı sarıyor
Faşizm askeri korkudan kaçıyor
Müjdeler olsun milletim sana
İşte kuruluyor Kürdistan
Osnabrück'ten bacınız N. D.

8 MART'TA KÜRDİSTAN KADINLARI BİRLİKLERİNDE KENETLENİYOR

Biz Reims Kadınlar Birliği olarak, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, Kürdistan kadınlarına ve dünya ilerici kadınlarına kutlu olsun diyoruz.

Bugün, Partimizin direniş mücadelesinde Kürdistan kadınları önemli rol oynuyor. Kürdistan kadınları dünyanın saygınlığını kazanıyorlar.

Ülkemizde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi, biz Kürdistan kadınlarına bir çağrı niteliğindedir.

"Köle Kürdistan kadını
Unutma hiçbir an bile
Namus ayaklar altında inim inim
Şeref çok yabancı
Onur ise paramparça
Feryatlar öyle acı ki
Can çekliyor vatan...
Tükür ihanete dağlar kadar
Hançerle ihaneti
Berivanlar
Çiçekler
Rahimeler
ve Hanımlar gibi..."

Onlar savaştilar son mermilerine kadar. İsyân bayrağını diktiler Kürdistan'ın dört bir yanına...

Fransa-Reims Kadınlar Birliği

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı TC'nin "yeni" cansimidi

KÜRDİSTAN'DA DİNİ HAREKET

Dünya devrimler tarihi ve günümüz siyasal gelişmelerinden az-çok haberdar olan herkes kapitalizm sonrası dönemlerde ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelelerini rayından saptırmada veya toplumu egemenlik altında tutmada dini ve mezhepsel düşüncelerin yaygın bir şekilde kullanıldığını görecektir. İlerici bir sistem olarak doğduğunda kapitalizm, dini ideolojilere karşı savaşımında bilimi en büyük silahlarından biri olarak kullanmış; toplumun gözlerini müsbet bilimlerin aydınlığına çevirmişti. Ancak, feodal toplumu altedip gelişmesinin belli bir evresine ulaştığında, ilerici sınıf olan proletaryanın yüreğine saldırdığı korkuyu bertaraf edip toplumu kendi egemenliği altında tutabilmek için bu kez bizzat kapitalistler din ideolojisine dört elle sarılan, onu körükleyen ve yatanlar oldular. Dini ideolojinin kendisi için esas tehlike olmaktan çıkması ardından kapitalist egemen sınıf onu kendi hegemonyası altına alarak ömrünü uzatmanın, toplumu uyuşturup egemenliği altında tutmanın aracı haline getirdi.

Kapitalizmin emperyalist aşamasında ise bu olgu daha da belirgin olarak görülmeye başlandı. Proleter devrimler çağının başlaması ile birlikte tüm dünya proletaryası ve ezilen halklarda başgösteren uyanış ve emperyalizme karşı mücadeleler kapitalist egemenleri her geçen gün daha da gericileşmeye ve çağdışı ideolojilere sarılmaya götürdü. Bugün emperyalist metropollerde artan çürümeye paralel olarak, her gün ayrı bir isim altında yeni yeni tarikatlar türetilmekte, kurtuluşu dine sarılmakta görenlerin sayısı bir çığ gibi büyümektedir. Artan hoşnutsuzluğun düzene yönelmesi ve bunaltımın esas kaynağını kurutmasını önlemek için, toplumun bakış açısı çarpıtılmakta; sahte kurtuluş yolları türetilmekte ve böylece sınıfsal mücadele özünden boşaltılarak sistemin ömrü uzatılmaya çalışılmaktadır.

Ancak dini ideolojinin esas olarak körüklediği alanlar emperyalizmin güdümünde olan geri bıraktırmış alanlardır. Yeni sömürge veya sömürge ülkelerde artan ulusal ve sınıfsal kurtuluş mücadelelerini engellemede ve bastırmada egemen güçlerin en çok bel bağladıkları ideolojilerden birisi din ideolojisi. Kitleleri uyuşturmada, içinde bulundukları çağdışı koşullar ve sömürüye boyuneğmelerinde olduğu kadar gerçek kurtuluş yolunu gösteren öncülerinden koparmada ve hatta onlara karşı kışkırtmada da din ağırlıklı olarak kullanılan ve kapitalist egemenlerin hizmetine koşulan bir ideoloji rolü oynamaktadır.

Özellikle sosyalizme karşı demagoji ve kışkırtmaların en çok kaynağını bulduğu bir öge durumundadır din. Bugün gerek sosyalist ülkelerin içişlerine karışmada, gerek halkları sosyalist devlete karşı kışkırtmada emperyalizmin en çok sarıldığı ögelerden biri dindir. Dini duyguları istismar edip körükleyerek emperyalizm halkları ege-

men sosyalist yönetimlere karşı kışkırtmakta, böylece dini bir silah olarak kullanmak suretiyle sosyalist devletleri içten parçalamaya çalışmaktadır. SSCB'de yaşananlar buna açık bir örnektir. Aynı şekilde, Afganistan örneği gözönüne getirildiğinde, dinin emperyalizmin elinde nasıl bir gerici silah haline getirilebildiğini görmek mümkündür. Dini halkayı ustaca yakalayan emperyalizm Afganistan'da görünüşte haklı ama özünde emperyalizmin ve gericiğin çıkarlarına hizmet eden bir silahlı savaşımı başlatmış ve sonuçta Afganistan'da iç savaşın boyutlanmasına dek işi ilerletmiştir.

Dini düşüncelerin kendi çıkarlarına böylesine hizmet ettiğini bizzat pratik içinde görüp yaşayan emperyalistler ve uşakları tüm güçleri ile dinin toplumlar içinde kök salması için çaba sarfetmektedirler. Özellikle İslam dininin yayılıp kökleşmesi için bilinçli bir çaba gösterilmektedir. Ortadoğu halklarının dinin ne kadar etkisi altında olduklarını bilerek ve Ortadoğu alanının bu stratejik önemini gözönünde bulundurarak emperyalizm en alandaki varlığının en temel ögelerinden biri olarak dini duyguların körüklenmesini görmektedir. Hatta Hristiyan halklar bünyesinde de İslamiyet kurtarıcı bir öge olarak lanse edilmeye çalışılmaktadır. Tanınmış bilim adamları, sporcular vb. şahsiyetlerin İslamiyete övgüler dizerek Müslümanlığa geçmeleri ve burjuva basın-yayın organlarında böylesi örneklerin çarşaf çarşaf işlenmesi tesadüfi bir olay değildir. Aynı şekilde, dini duyguları istismar eden film, kitap vb. piyasaya sürülerek dini çevrelerin kışkırtılması ve ardından cihad çağrılarının peşpeşe yapılmasına neden olan kabarmaların yaratılması boşuna değildir. "Günaha Son Çağrı" filmi'nin, Salman Rüşi'nin "Şeytan Ayetleri" kitabının basın-yayın organlarında böylesine işlenmesine neden olan gelişmeler bilinçli hazırlanıp yürürlüğe konmuş planların bir parçasıdır ve dini yobazlığı artırmaya yöneliktir. Emperyaliz böylece bir yandan dinin propagandasını yaparak, diğer yandan kitlelerin dini duygularını incitip onları tahrik ederek dine daha köklü sarılmayı sağlamakta, daha sonra da yarattığı bu zemini kullanarak çürümüş ömrünü uzatmanın çabası içine girmektedir.

12 Eylül ve körüklenen dini hareket

Türk egemenlerinin tarihi, dinin, devleti koruyucu bir zırh olarak kullanılması tarihidir de aynı zamanda. Tarih boyunca din ve Türklük birbirini besleyip kollayan iki olgu olmuştur. Zaman zaman biri ön plana çıkarılmışsa da hiçbir zaman birbirinden koparılmamış, ayrı ele alınmamıştır.

İslamiyetten sonra Türk egemenlerinin İslamiyeti benimseyip "İslamın kılıcı" sıfatını almalarının ardından toplum bünyesinde İslamiyet egemen ideo-

loji olarak yerleştirilmiş ve bu, günümüze kadar da süregelmiştir. Her ne kadar Kemalizm, din ve devlet işlerini birbirinden ayıran laiklik ilkesini temel ilkelerinden biri olarak lanse etmişse de bu hiçbir zaman pratikte hayat bulmamıştır; bulamaz da. Çünkü, Türk devleti böylesine zayıf temellerde doğan bir devlettir ki, İslamiyetin koruyucu zırhı olmaksızın ayakta kalması mümkün değildir. Bu nedenle de, Mustafa Kemal ve ardıllarının laiklikten anladıkları, dışa karşı çağdaş ve ilerici görünmelerine olanak sağlayacak bir slogan olmaktan öteye bir şey değildir. Diğer taraftan,

dinin toplum bünyesinde canlı bir şekilde yaşatılması, ancak iplerin her zaman devletin elinde olması, dinin mevcut devletin çıkarları ve sürekliliğini garantiye alan bir araç olarak kullanılması da bu anlayışın diğer yüzünü oluşturmaktadır. Kısacası, Kemalizm, kapitalist sınıfın ve düzenin gelişmesine zarar verdiği noktada dine karşı laikliği bir zırh olarak kullanırken, özünde dini yaşatmanın ve düzenin hizmetine sokmanın derin çabası içinde olan bir ideolojidir. Bu ideoloji sahiplerinin gerek Mustafa Kemal gelişmesine ve gerekse sonrasında icraatlarının temeline oturttukları şey budur.

Dini ideolojinin devlet tarafından kollanıp geliştirilmesinin en açık örneği 12 Eylül faşist cuntasının icraatıdır. Faşist cuntanın işbaşına gelişi ardından toplum yeniden ve daha yoğun olarak dini cendere içine alınmaya başlandı. Bu, ABD emperyalizminin öngördüğü politikaya da denk düşen bir politikaydı. Bu politika gereği, cuntabaşı Evren peşpeşe "dinin birleştirici" bir öge olduğuna dair demeçler vermeye başladı, "din kardeşlerini, komünizm ve bölücü tehlikeye karşı yekvücut olup devleti korumaya" çağırdı. Bu icraata can-ı gönülden katılanların başında gelenler Başbakan Özal ve şürekası oldu. Hatta Özal bu konuda Evren'i de kat kat aşan uygulamalar içine girdi. 1984 yılında Kabe'yi ziyaret eden Evren'in ardından Kabe'ye peşpeşe ziyaretler yapan Özal, "en çok hacca giden başbakan" sıfatını kazandı.

Dini eğilimleri körüklemek çalışması salt hacca gidişlerle sınırlı değildi elbetteki. 12 Eylül cuntası döneminde, Türk-İslam Sentezi geliştirilerek, devletin tüm kurumları bu senteze göre yeniden biçimlendirildi. Toplum egemen ideoloji olarak daya-

tilmaya başlandı. Mitinglerde, televizyonda ayetli, hadisli konuşmalar yapıldı. Türkiye ve Kürdistan'ın dörtbir tarafı camilerle donatıldı. Kur'an kursları toplumu bir ağ gibi sardı. Türban modası çığ gibi yayılarak sonunda siyasal bir olay haline geldi veya getirildi. Din dersi zorunlu ders haline getirilerek Müslüman olsun olmasının tüm öğrenciler din dersi almaya zorlandı. İmam hatip liselerinin sayısı arttırılarak, bu okullardan mezun olanlar yargıçlık, kaymakamlık gibi her türlü mesleğe yönlendirilip bürokratik kademeler böyleleriyle dolduruldu. Böylece devlet giderek

devletin güdümünde ve onun hizmetindedir. Devletin korunması ve "bölücü-komünist tehlikeye karşı" ayakta tutulması için dini hareket bir emniyet sübabı rolü oynamakta; "şeriat tehlikesi" teraneleri toplumun gözünü korkutup onu uysallaştırmanın bir aracı olmaktadır.

Kürdistan tarihinde dinin oynadığı rol ve sonuçları

Kürdistan tarihi incelendiğinde görülecektir ki, özellikle Müslümanlığın kabulünden sonra Kürdistan'da ulusal değerlerden ve ulusal kimlikten hızlı bir uzaklaşma görülmüştür. Ve din her dönemde egemen sömürgeci güçlerin Kürdistan üzerindeki sömürgecilerini sürdürmede ellerindeki en temel araçlardan biri olarak işlev görmüştür.

İslamiyetin kabulünden sonra, Kürdistan'daki egemen sınıf olan aşiret beyleri, şeyhlik-seyitlik sıfatlarını alarak toplum içinde yaygın bir Arap hayranlığı ve Arap milliyetçiliğinin yayıcısı rolünü üstlenmiş, ulusal dil, kültür, gelenek ve göreneklerin yerine Arap dili, kültürü, gelenek ve göreneklerini hakim kılmaya çalışmışlardır. Giderek Kürt toplumu yerine bir "İslam toplumu" şekillendirmeyi hedef almışlardır. Kürdistan üzerinde egemenliklerini kalıcı kılmada bu politikayı, çıkarlarına uygun gören sömürgeci güçler de tüm çabalarını harcayarak bu oluşumun gerçekleştirilmesine katkıda bulunmaya çalışmışlardır. Egemenliklerinin tehlikeye girdiği dönemlerde ise din en büyük kurtarıcıları olarak imdatlarına yetmiş; bu halkadan yakalayarak Kürdistan halkını bölüp parçalamaya ve birbirine düşürerek egemenliklerini koruma yoluna gitmişlerdir. Bunda oldukça başarılı da olmuşlardır.

Kürdistan'ın ikiye bölünerek Osmanlı İmparatorluğu ve İran-Safevi İmparatorluğu arasında bölüşülmesinde mezhep ayrılıklarının oynadığı rol çok iyi bilinmektedir. İki sömürgeci gücün birbirine üstünlük sağlayıp egemen olmayı başaramadığı Kürdistan, içteki hain işbirlikçi şeyhlerin, ağaların mezhep ayrılıkları temelinde Kürdistan'ı parçalayıp peşkeş çekmesiyle hakimiyetlerini kurmuş ve bugüne dek süregelen karanlık tarihini başlatmışlardır.

Daha sonraki yıllarda da din, sömürgeci egemenlerin elinde Kürdistan halkını bölüp parçalamanın ve çağdışı kölelik statüsünde tutmanın aracı olmaya devam etmiştir.

I. emperyalist paylaşım savaşları sonrasında doğan olumlu fırsatların değerlendirilmemesinde yine dinin büyük etkisi vardır. Emperyalist güçlerin işgali altında Osmanlı İmparatorluğunun parçalandığı, Türkiye Cumhuriyeti'nin ise henüz kurulmadığı ve büyük bir boşluğu bulundugu bu dönemde Kürdistan halkının çıkarlarına olabilecek çözümler geliştirmenin şartları vardı. Ancak, bu dönemde de Kürt egemen güçleri, Kemalistlerin ileri sürdükleri "din kar-

değliği" teorisine kapılıp "gavura karşı" mücadelede Türk egemenlerinin yanında yer almışlardır. Kürdistan halkının kurtuluş talebi böylece Türk egemenlerinin çıkarlarına feda edilip varolan potansiyel eritildikten sonra da "din kardeşi" Türk egemenleri silahlarını Kürdistan halkına çevirmiş; Kürdistan topraklarını kana bulayarak sömürgeci egemenliklerini adım adım tesis etmişlerdir. Kürdistan tarihinin en karanlık dönemlerinden biri olan bu dönemde içine düşülen vahim yanılgı Kürdistan halkının halk ve ulus olarak erime sürecine tabi tutulması ile sonuçlanmış; Kürdistan'da modern bir ulusal kurtuluş hareketinin doğmasına kadar da bu süreç en acımasız bir şekilde devam etmiştir.

Kemalist yönetim Kürdistan'da egemenliğini katliamlar ve asimilasyon politikası üzerinde adım adım tesis ederken yararlandığı en büyük çelişkilere biri de mezhep çelişkileri olmuştur. Dini duygularını sömürerek kendi kurtuluşunun hizmetine soktuğu Kürdistan halkını, Kemalistler daha sonra da Alevi-Sünni çelişkilerini kullanarak birbirine karşı kıskırtıp durmuş, böylece egemenliğini sürdürmenin yollarını bulmuştur.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve dini hareket

Tarih boyunca dini kullanarak Kürdistan halkını boyun-duruğu altında tutmayı başaran Türk egemenleri modern ulusal kurtuluşçu hareketin doğuşuyla birlikte, diğer yöntemlerini yanı sıra bir kez daha aynı yönteme dört elle sarılmaya başladı. Ulusal kurtuluşçu düşüncelerin daha yeni yeni doğmaya başladığı 1970'li yılların ortalarından başlayarak Kürdistan'da dini eğilimler alabildiğine körüklenmeye, dini bayrak edinen burjuva partileri Kürdistan'da geliştirilmeye başlandı. Devlet tüm basın-yayın kuruluşları ve siyasi kurumlarını hareket geçirecek, Kürdistan'ın bağımsızlığı ve özgürlüğü için faaliyet yürütenleri "Ermeni", "gavur", "dinsiz" olarak lanse etme çabası içine girdi. Kürdistan'da mezhep çelişkileri görülmekle birlikte boyutlarda körüklenerek Maraş'ta görüldüğü gibi kanlı çatışmalara varacak denli geliştirildi. "Din kardeşliği" propagandalarına alabildiğine hız verildi. Böylece, bir yandan Kürdistan halkı arasında birbirine düşmanlık tohumları ekilip halkımız birbirine kırdırılırken, diğer yandan Kürdistan halkının Türk sömürgecilerine karşı ulusal kini törpülenerek "din kardeşliği" kisvesi altında halkımızın köleliği meşrulaştırılmaya ve süreklileştirilmeye çalışıldı.

Bununla da kalınmadı; Kürdistan'da sol maskeli bazı güçler eliyle "Alevicilik" körüklenip, "Alevi örgütlenmesi" temelinde halkımız suni olarak parçalanmaya çalışıldı. Ulusal ve sınıfsal çelişkiler mezhep çelişkileri içinde boğulmaya çalışılarak halkımızın gerçek düşmanlarına karşı bilinçlenip savaşa kalkmasının önü alınmaya uğraşıldı.

1980'ler öncesi başlatılan bu çarpıtma hareketleri 12 Eylül faşist cuntasının gelişi ardından had safhaya vardırıldı. Kürdistan'ın dört bir tarafında yeni camiler yaptırıldı. Dini propa-

ganda ve eğitime ağırlık verilerek halk gerçek sorunlarından uzaklaştırılmaya çalışıldı. Özellikle gençlik arasında dini eğilimler alabildiğine körüklenerek toplum bir bütün olarak Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı şartlandırıldı. Sömürgeci Türk devletine karşı mücadele edenlerin "dinsiz oldukları", "Ermeni ve Hristiyan oldukları", "namus düşmanları oldukları" vb. propagandalar ay-yuka çıkarıldı. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı askeri alanda sonuçsuz kalan çabalarından sonra sömürgeci Türk devleti helikopterlerle tüm Kürdistan sathına bildiriler dağıtarak, halkı din etrafında bütünleştirmeye ve "din düşmanı bölücüler"e karşı savaşa çağırma başladı. Kur'an'dan ayetlerin, hadislerin yer aldığı bu bildirilerle halkın dini duyguları istismar edilerek bir kez daha gerçek kurtuluş yolundan sapıtılması için uğraşılmaktadır.

Genelde dini duyguların körüklenmesi ve halkın bu temelinde ulusal kurtuluş mücadelesine karşı çıkarılması için çaba sarfedilirken, diğer yandan da Alevilik etrafında gerici örgütlenmeler oluşturulmaya çalışılmaktadır. Faşist cunta işbaşına geldikten sonra halkımızın Alevi kesimi üzerinde sinsi oyunlarına hız verdi. Bunu yaparken de şeker-kamçı politikasını bir arada kullandı. Bir yandan Alevi köylere cami yaptırıp halkı camiye gitmeye zorlayarak, onları tahrik ederken ve Aleviliğe daha bağnazca sarılmaya iterek Aleviliği derinleştirirken, diğer yandan da, basın-yayın organları ve çeşitli güçler eliyle Alevilerin sorunlarına sahip çıkar görünüp Alevicilik temelinde örgütlenmeler yaratmaya çalıştı. Sanatçı adı altında piyasaya sürülen onlarca sosyal-ajan, ilerici adına Alevi kültürünü canlandırmaya çalışıp ulusal bilinçlenmenin karşısına mezhepsel bilinci çıkarmak için çaba sarfetmektedir. "Kızıl Yol Hareketi"nde görüldüğü gibi, MİT güdüm-lü örgütlenmeler piyasaya sürülerek "Alevistan ve Alevi Halkı" teorileri ortaya atılıp halkımızın kurtuluş mücadelesi boşa çıkarılmaya çalışılmaktadır. Diğer yandan da Marksizm-Leninizm adına hareket ettiklerini iddia eden, kendilerine devrimci sıfatı takan bazı sol örgütler ilerici adına Aleviciliği temel alıp körükleyerek, "Alevilerin demokratik örgütlenmesini destekleme", "Ezilen Alevi kesime sahip çıkma" adı altında sömürgeci egemenlerin ekmeğine yağ sürmekte; MİT'in geliştirmek istediği suni parçalanmayı devrimcilik adına en tehlikeli ve sinsi biçimde körüklemektedirler. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesine paralel olarak hız kazanan bu çabaların hedefinin halkımızın parçalanması ve ulusal kurtuluş mücadelemizin tasfiyesi olduğu gerçeği tartışılmaz biçimde gözler önündedir. Bu çabaların ister MİT tarafından, isterse "devrimci" maskeli örgütler tarafından geliştirilmesi onun özünü değiştirmemekte; propaganda ve eylemleriyle bu güçler aynı noktada birleşmektedirler. Ülke zemininde geliştirilen bu çabaların son yıllarda Avrupa zemininde de hız kazandığı görülmektedir. Bizzat TC'nin "Dede" adı altından Avrupa'ya saldırdığı bazı ajanları halkı

Alevicilik temelinde örgütleyip, ulusal kurtuluş mücadelesinden koparmaya uğraşırken bazı sol güçler de "Alevicilik" seminerleri, "Alevilerin demokratik hakları" üzerine bildiriler vb. çabalarla TC'nin bu girişimlerine soldan destek vermektedirler. Halkımızın ulusal kurtuluşu bilinçlenmeye ve birliğe en çok ihtiyaç duyduğu bir dönemde, niyet ne olursa olsun, mezhepçiliği temel alan politikalarla uğraşmak halkımıza yapılabilecek en büyük düşmanlıktır. Yürütülen çabaların görünürdeki gerekçeleri değil, öz-züdü önemli olan ve bu öz halkımızın aleyhine olurken, düşmanın ekmeğine ise yağ sürmekte, onun işini kolaylaştırmaktadır.

Sömürgeciler ve onun maskeli uşakları bir yandan Aleviciliği böylesine körükleyip ulusal bilinçlenmeyi köreltmeye çalışırken diğer yandan da Kürdistan'da sömürgeci-burjuva partileri etrafında PKK'ye alternatif bir dini hareket geliştirilmeye çalışılmaktadır. Sömürgeci Türk egemenleri tarihimize sürekli başvurdıkları taktiğe bir kez daha bel bağlamış bulunmakta ve Kürdistan'da dini örgütlenmeyi alabildiğine körüklemektedirler. 12 Eylül sonrası hız kazanan bu çabalar, PKK hareketinin gelişiminin askeri zor yöntemleriyle durdurulamayacağı iyice açığa çıktıktan ve halkımızın ulusal bilinçlenmesi gelişmeye başladık-tan sonra iyice belirginleşmeye başladı.

Bugün Kürdistan'da çeşitli isimler altında dini eğilimler sürekli körüklenip örgütlendirilmeye çalışılırken, bu konuda özellikle Refah Partisinin PKK'ye alternatif güç olarak geliştirilmeye çalışıldığı görülmektedir. ANAP'a yakınlığı bilinen Nakşibendi tarikatı da Kürdistan'da önemli bir etkinliğe sahip bulunmakla birlikte, İran devrimi ve Humeyni'den de aldığı destekle RP'nin daha geniş çevreler içinde etkinlik kurma çabası içinde olduğu görülmektedir, 1987'de yapılan genel seçimlerde RP'nin en çok oy aldığı alanlar Kürdistan'daki alanlar olmuş; bu dikkat çekici gelişme daha sonraki politikaların daha da netçe gözler önüne serilmesini sağlamıştı.

Yazımızın başında da vurguladığımız gibi, Türk sömürgecileri, içinde bulundukları bunalımı aşmada dine büyük bir rol atfetmekte ve Türk-İslam Tezini tüm topluma egemen kılarak bunalımı aşmayı hedeflemektedir. "Birleştirici ve bütünleştirici" bir unsur olarak değerlendirdikleri dini, geçmiş deneyimlerinden de dersler çıkarak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bertaraf edip Kürdistan'ı egemenlikleri altında tutmada en önemli bir kurtarıcı güç olarak ele almaktadırlar. Bu bakış açısıyla da Kürdistan'da dini hareketi geliştirmek için özel bir çaba sarfetmekte, Doğu'dan esen Humeyni rüzgarının Kürdistan'ı etkilemesinden hoşnut görünmektedirler. Her ne kadar dini hareketin kendi inisiyatiflerinden çıkması tehlikesi karşısında tedirginmiş gibi bir imaj yaratsalar da özünde bunu pek olası görmekte, ancak kendilerine karşı toplumsal muhalefetin başka kanallara akmaması için sahte irtica tehlikeleri icat edip kamuoyunu uğraştırmaktadırlar.

Böylece, düzene karşı gelişen toplumsal muhalefeti olduğu kadar Kürdistan halkının ulusal çelişkilerini de dini harekete kanaliz ederek boğmayı hedeflemektedirler.

1987 genel seçimlerinde dikkat çekici boyutlara ulaşan RP'nin Kürdistan'daki gelişmesi ve daha sonraki süreçte bu gelişmenin bizzat devletin de desteğiyle artması, sömürgeci Türk devletinin PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı dini hareketi bir alternatif olarak geliştirmeye çalıştığının açık belgesi olmaktadır. Kürdistan'daki toprak ağaları ve dini liderlere dayanarak gelişme kaydeden RP'nin dayandığı bir diğer kesim de eski MHP'li çevreler. Bu durum, eskiden beri Kürdistan'ı sömürgecilere peşkeş çekenlerin Kürt egemen sınıfları olan ağalar, aşiret reisleri, şeyhler olduğu gözönüne getirildiğinde ve bu çevrelerin TC'nin ajanı oldukları gerçeği düşünüldüğünde, geliştirilen hareketin devlet güdüm-lü olduğunu açığa vuruyor. Diğer taraftan, gelişen ulusal bilinçlenme ile birlikte gelişme şansı kalmayan Türk milliyetçiliğinin "vatanın birliği ve bütünlüğü" için nasıl hızla yerini yeni ajanlara terkettiğini de gösteriyor.

TC'nin Kürdistan'da meydana dini harekete açma çabası son yerel seçimler öncesinde girilen operasyonlarda da açıkça görüldü. Partimizin kitleler nezdinde artan etkisi ve SHP içinde örgütlenmiş olabileceğimiz korkusuyla sömürgeciler yaygın operasyonlara girerek yurtsever çevreler ve SHP'li kesimler üzerinde terör estirenken meydana RP'ye bıraktı ve oyları dini maske olarak kullanan uşaklarına kanalizetmeyi hedefledi.

Kürdistan'da yaşanan bu gerçekler, 26 Şubat 1989 tarihli 2000'e Doğru dergisinde konu edilmişti. Bu dergiden aktaracağımız bazı alıntılar konuya ışık tutacaktır.

"Söylenenlere göre, Diyarbakır'da her gece 20 bin dini bant dinleniyor ve seyrediliyor. Yoğun bir dinci propaganda yürütülüyor."

"Bu yıl Güneydoğu bölgesinde Umre'ye gidenlerin neredeyse çoğunluğunu ortaokul ve lise öğrencileri oluşturmaktadır."

"Yapılan araştırma sonunda RP'nin güçlü olduğu yerler şunlardı: Diyarbakır, Silvan, Ergani, Bismil, Lice, Kulp, Dicle, Urfa, Mardin, Sirt, Batman, Pervari, Bingöl, Tatvan, Bitlis, Muş, Elazığ, Adıyaman, Maraş, Ağrı."

Bingöl'de "Parti'nin Belediye başkan adayı Rıza Bazencir. Teorisyenler ise Diyarbakır Üniversitesi'nden öğretim üyeleri ve öğretmenler. Bunlar 'Müslüman Kürdistan'dan yalı-nalar."

"RP, şeyhler ve dini liderler aracılığıyla oyları yüzler ve binler halinde paketle topluyor. Bu arada 'fakir-fukara' edebiyatı da yaygın biçimde işleniyor."

"PKK karşısındaki tavırları ikili. Bir yandan tam cepheden karşıya almak istemiyorlar. Belki çekiniyorlar da. Öte yandan PKK'nin solculuğuna karşı tavırlarını da açıklıyorlar. RP'liler, PKK'nın alternatifli oldukları bilincindedler."

RP'nin sömürgeci-faşist Türk devletinin Kürdistan'da işlemez hale gelen askeri-siyasi varlığının son umudu olarak piya-

saya sürüldüğü gerçeği bizzat bu partinin yerel yöneticilerince de dile getiriliyor ve gerçek amaçları açığa vuruluyor.

"RP Diyarbakır Merkez İlçe Başkanı Necdet Öcal: PKK'yi önlemek için tek çözüm, manevi değerlere sıkışıkya sarılmaktır."

"RP Sirt Belediye Başkan adayı Şih Hâzin ailesinden Mehmet Emin Aydın: Doğu'daki olayların önlenmesi için İslami Felsefenin burada yaygın olması gerekir."

"RP Sirt İl Başkanı Bekir Amcalar: PKK'yi önlemek için toplumun kafasına islamin iyi bir şekilde yerleştirilmesi gerekiyor."

"RP Bitlis Belediye Başkan adayı Yaşar Buhan: Bizim Partinin tamamı Kürt'tür. Kürt sorununun çözümü, bu insanların tamamen islami örf ve adetlere bağlı olmasıyla olur... Biz tabii ki Ortadoğu'da büyük bir Müslüman ülke isteriz. Ama bu Kürdistan olmaz."

"RP Muş İl Başkanı Kutbettin Yıldırım: Bizde Kürt ve Türk diye bir şey yok. Herkes Müslümandır."

Evet, sömürgeciler tüm umutlarını eski oyuna bağlamış bulunuyorlar. Bir kez daha dini düşünceler temel alınarak Kürdistan halkının geleceği karartılmak isteniyor. Bir kez daha "din kardeşliği" teraneleriyle Kürdistan halkı köleliğe boyun eğmeye çağırılıyor. Ama bugüne kadar köprülerin altından çok sular geçti. Bugün ne Kürdistan halkı ulusal kimliğine yabancı ve kolayca güdü-lüp yolundan saptırılabilecek bir halktır ve ne de önderlik düşmana her an kendini satmaya hazır ağa ve şeyhlerin elindedir. Aksine, Kürdistan halkı ulusal uyanışı yaşıyor; ulusal kurtuluş ile dini inançlarını karşı karşıya getirmemeyi ve düşmanın demagojilerine kapılmamayı adım adım öğreniyor. Kürdistan halkı dini ibadetini Bağımsız, Birleşik, Demokratik bir Kürdistan'da kendi bayrağı altında yapmayı özlüyor, istiyor. Halkımız, esaret altında kılacağı namazının, tutacağı orucunun makbul olmadığını her geçen gün daha iyi kavıyor. Bağımsızlığı ve özgürlüğü için savaşmanın dini inançlarıyla çelişmediğinin, aksine dini inançlarının da ona esaretten kurtulmak için savaşması gerektiğini emrettiğinin bilincine daha iyi varıyor. Düşmanın sahte demagojilerinin ona esaret ve kölelikten başka bir şey vaatmediğini görüyor. Bu gerçek, öğrencisinden imama, 7'sinden 70'ine halk savaşımlarına akit eden, Cephe bayrağı altında saf tutan halk gerçeğimizde ifadesini buluyor.

PKK halkımızın dini inançlarına saldırmak bir yana, ona saygı gösteriyor; insanlığını bahsetmek istiyor. Ancak dini inançların sömürgeciler ve uşaklarının elinde ulusal kurtuluş davamıza karşı bir silah olarak kullanılmasına da asla izin veremeyeceğini ortaya koyuyor. Alevi olsun, Sünni olsun, ya da başka dinden veya mezhepten olsun, her dürüst-yurtsever Kürdistanlının yeri ERNK saf-larıdır. Tüm Kürdistanlıları düşmanın oyunlarına karşı uyanık olmaya, geçmiş tarihimizden dersler çıkarmaya ve ulusal kurtuluş saflarında yerini alarak düşmanı kahretmeye çağırıyoruz.

İmparatorlukların zaptedemediği bir beldemiz

B Ê D L Î S

(Bitlis)

— IV —

ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELEMİZDEKİ YERİ VE ÖNEMİ

Bitlis adı, İdris-i Bitlisi nede- niyle Kürdistan tarihindeki en büyük ihaneti ve ihanetçiyi çağ- rıştırır. Tarihimizdeki bu ihanet, çok elverişli koşullarda ülke- mizin bağımsızlığına yönelmeyip, işbirliğini seçen İdris-i Bitli- si'nin öncülüğünde gerçekleş- miştir. Bitlis'i ve tarihini anla- tırken, tarihinde yaşanmış olan bu olaya değinilmemezlik olmaz.

İdris-i Bitlisi, Bitlis beyidir. Kürdistan'daki feodal güçler üzerinde de etkinliği olan biri- dir. Yavuz Sultan Selim döne- minde Osmanlı İmparatorluğu doğuya açılırken Kürdistan'ı bir kaldıraç olarak kullanmak is- ter. Hem İran Safevi devletine ve hem de Mısır Memlûk devle- tine karşı, başarılı olması Kür- distan'da hakimiyetini kurma- sına yakından bağlıdır. Os- manlı İmparatorluğunun Doğu- ya açılması, Kürdistan'ın ele geçirilmesine bağlıydı. Kürdis- tan'a İran-Safevi veya Mısır- Memlûk devletlerinden biri ege- men olduğunda bu kez Osmanlı İmparatorluğu gerileyecekti.

Kürdistan doğuya açılan bir kapı olduğu için, Osmanlı İmpa- ratorluğu bu topraklara egemen olmaya büyük önem verir. Safe- vi ve Memlûk devletlerine karşı savaşmadan önce, Kürdistan kapısını açmaya çalışır. Kürdis- tan'a hakim olduktan sonra da, diğer rakiplerine karşı savaş- ması daha kolaydır.

Bu dönemde, dış güçler ara- sında Kürdistan üzerinde çatış- malar devam ederken, Kürdis- tan'ın bağımsızlığa gitme koşu- ları da olgunlaşmıştı. Eğer Kürt feodal ve aşiret reisleri, Osma- nlı ve Safevi devletlerinin yanın- da yer alacaklarına, kendi ara- larında birleşmiş olsalardı, ba- ğımsız bir Kürdistan devletinin kurulması şansı uzak da değildi. Halkımızı alevi-sünni olarak bölen bu her iki devlet, bu konu- da en büyük yardımı aşiret reisleri ve feodal beylerden gördüler. Bir başka deyişle, Kürt Aşiret reisleri ve feodal beyleri Osmanlı ve Safevi dev- letleri arasındaki çatışmayı, alevi-sünni perdesi altında Kür- distan'a da taşıdılar. Halkımız, bugün de hala bu bölünmüşlü- ğün açtığı yaraların acısını din- dirmekle uğraşıyor.

Sünni olan İdris-i Bitlisi hem halkımızın bölünmesinde ve hem de Osmanlı egemenliği altına sokulmasında en büyük çabayı göstermiştir. Hatta, tarihte ya- zıldığına göre, Yavuz Sultan Se- lim, diğer devletlere karşı Kürt- leri yanına almak için daha fazla hak tanımayı düşünür. Bunun için de İdris-i Bitlisi'ye, "Kürt beyleri olarak birleşip, kendi aranızda bir temsilci seçin, devletinizi kurun" önerisi- ni getirir. Buna karşı İdris-i Bitlisi, kendi aralarında birleş- meyeceklerini belirterek Os-

manlı İmparatorluğunun Kür- distan'a bir vali atmasını ister. Kendisi de ayrılığı derinleştirir, birlik önüne engeller diker.

Halbuki o dönemde, kendi gücünü kullanıp kendi çevre- sinde bir birlik yaratmış olsay- dı, Kürdistan bağımsızlığına kavuşabilecekti. İşte, bu yolu değil de ihaneti seçen İdris-i Bit- lisi, Kürdistan'ın Osmanlı ege- menliği altına girmesinde en bellibaşlı rolü oynamıştır. Bu ihanetinden dolayı da, İdris-i Bitlisi tarihe en büyük ihanetçi olarak geçmiştir. Ülkemizi Os- manlılara peşkeş çekmiş, sonra- sında da yaptığı işbirliği ile Osmanlı devletinin halkımıza kan kusturmasında en önemli yol gösterici olmuştur.

İdris-i Bitlisi'den 5 asır son- ra, Bitlis yeni bir ihanetçiye tanık oluyor İdris-i Bitlisi'nin soyundan gelen Kamran İnan haini, ülkemizin ve halkımızın bugün sömürgeci egemenlik al- tında tutulması için büyük bir çaba harcıyor. Gerek ülke içeri- sinde ve gerekse de yurt dışında yürüttüğü faaliyetlerle TC'ye kan veriyor, egemenliğini ayak- ta tutmaya çalışıyor.

Katıldığı birçok uluslararası toplantıda, Kürtlerin bağımsız- lık gibi bir sorunu olmadığını, memnun olduklarını söyleyen Kamran İnan haini, yeni bir İdris-i Bitlisi olarak rol oyna- maya çalışıyor. Dedesi İdris-i Bitlisi gibi "yeni Osmanlılara" ülkemizi peşkeş çekmek için büyük bir çaba harcıyor. Türk devleti de bu haine benzer bir rol yüklüyor ve oynatmaya çaba sarf ediyor.

Kamran İnan'ın Özal hükü- metinde GAP'dan sorumlu dev- let bakanı adı altında Kürdis- tan Bakanlığına getirilmesi, bu tarihi ihanetin yeniden can- landırılmak istendiğine açık bir örnektir. Bakanlığın verdiği ola- naklarla da, dedesi İdris-i Bitlisi gibi, Kürt işbirlikçilerini etra- fında toparlayarak yeni bir iha- neti hançer gibi halkımızın bağ- rına sokmak istiyor.

Bitlis'te ihanetin büyüğünün çıkması, burada direnişçiliğin de büyük olacağını ve büyük olma- sı gerektiğini göstermektedir. Büyük ihanetlerin yaşandığı yer- de, büyük direnişler de yaşanır. Bunun tersi olarak direnişin bü- yük olduğu yerde, büyük iha- netler de yaşanır. Bitlis de bu doğrunun yaşanacağı alanlar- dan biridir.

Bitlis'te Partimiz PKK'nin çalışmaları diğer alanlara göre geç başladı. Bunun nedenle- rinden en bellibaşlısı, Partimizin ilk elde Türkiye ile sınır ve aydın gençliğin yoğun olduğu alan- lardan çalışmayı başlatması- dır. İç bölgelere daha geç el atıldı. Bu bölgelerden biri de Bitlis'tir. Bitlis'te tarihten ge- len ihanete bir de küçük-burjuva reformistlerinin olumsuzlukları eklendi. Küçük-burjuva reform- ist güçler, halkımızın yurt- sever duygularını sömürerek,

kendi dar, kişisel çıkarlarının hizmetine koşturdular. Kürdis- tan bağımsızlık mücadelesi kar- şısında bunların oynadıkları rol- de, bu anlamda en az İdris-i Bitlisi ve Kamran İnanların oynadığı ihanet rolü kadar olumsuz- luk yarattı. Halkımızın kendi öz çıkarları temelinde ayağa kalk- masına bu güçler yeni bir engel olarak dikildiler.

Partimiz PKK'nin, yurt dışı çalışmalarını ülkeye aktardığı alanlardan biri de Bitlis ve çevre- sidir. 1982 yılında, keşif grupları bu alana çıkarlar. Bitlis ve çevresinde halkın ve düşmanın durumu yerinde gözlemlenerek, incelenir. 1983 yılında Mutki, Hizan çevresinde bir çekirdek grup örgütlenir. Bu çekirdek grubun yürüttüğü faaliyetler, daha sonraki yıllarda çalışma- ların güçlü bir şekilde başlatıl- masına önemli bir zemin hazır- ladı. Bu zemin üzerinde gelişen 1984 yılı çalışmaları güçlü bir şekilde başladı.

Bitlis ve çevresinde hızlanan devrimci çalışmalar, kitlelerde büyük bir etki yaratır. Aşiretçi geleneğin ve feodal ağaların denetiminin güçlü olmasına rağ- men, Bitlis köylülüğü yurtsever özelliği ve direnişçiliği ile dev- rimciler etrafında saf tutarak mücadeleye büyük destekler sunarlar.

Ulusal kurtuluşçu çalışma- ların kitleler üzerinde yarattığı büyük etki karşısında, düşman yeni kemplo ve saldırılara yöne- lir. Bir yandan, işbirlikçilerini harekete geçirirken, diğer yan- dan da köy korucuları, ordu ve polis gücünü devreye koyarak sonuç almak ister.

Düşmanın alanda yaptığı yoğun operasyonlar neticesinde devrimci birliklerimizle, düş- man kuvvetleri arasında bir dizi çarpışma meydana gelir. Bu çarpışmalarda, ihanete ölüm- cül darbe vuran ve direniş filizi- nin solmama üzerine kökleş- mesine yol açan direnişler yaşa- nır. Düşman, tüm vahşetine ve binlerce sayılık ordu gücünü harekete geçirmesine rağmen, devrimcilerin karşısında yine de arzu ettiği sonucu alamaz.

1985 kışının sertliği, birkaç ihanetçinin itirafları ve yoğun operasyonlara bakarak, bahar- da hareketimizi bitireceği bek- lentisine giren düşman, yeni saldırı olarak pişmanlık yasası- nı çıkardı. Dağlarda sıkıştığını sandığı devrimcilerin bu yasayla birer birer gelip teslim olaca- ğını bekleyen düşman, ihaneti yeniden canlandırmayı umdu.

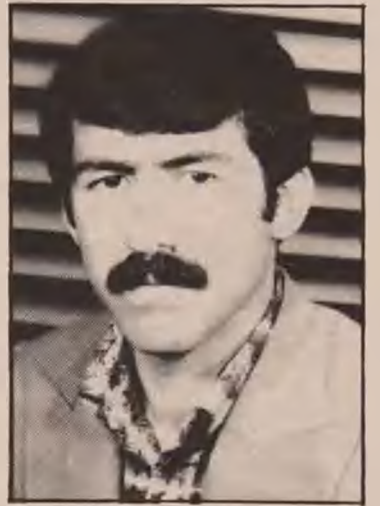
Bitlis'e de bu niyetle yönelen düşman, tarihi bir kez daha tekerrür ettirmek istedi. Oysa Bitlis eski Bitlis değildi. Halkı- mızın bağrına ekilen direniş tohumları filiz vermiş, ihanete karşı direniş yüceltilmişti. Artık, ihanetin burada da yaşam hakkı bulması mümkün değil- di. Öte yandan ihanetçilerin de burda yaşaması olanaksızdı.

27 Nisan-5 Mayıs tarihleri

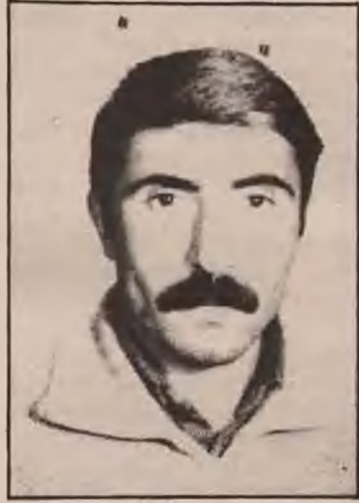
ADIM ADIM KÜRDİSTAN

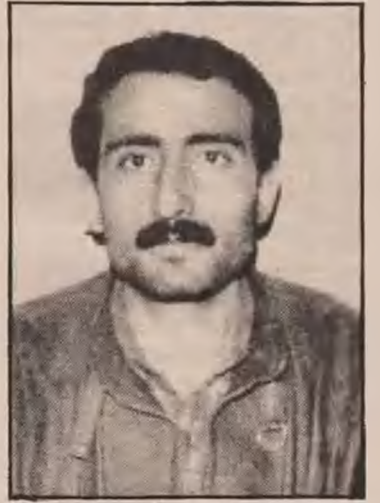
Ramazan KAPLAN

Ali UĞUR

A. Kadir BİÇİM

Özcan HAMİKDAĞ

M. Salt YILDIRIM

İsmail BOZKUŞ

arasında Mutki'de büyük bir çatışma dizisi meydana geldi. Sömürgeci ordu birlikleri ile devrimci kuvvetlerimiz ara- sında meydana gelen çatış- mada büyük bir direniş destanı yaratıldı. Çarpışmalarda, düş- man güçlerine ağır kayıplar ver- dirildi. Bu çarpışmalarda Ali UĞUR, Abdülkadir BİÇİM, M. Sait YILDIRIM, Şah İsmail BOZKUŞ ve Medeni KELEŞOĞ- LU yoldaşlar şehit düştü. PKK- MK yedek üyesi Ramazan KAP- LAN yoldaş ise, düşmanın eline yaralı olarak şehit düştü. Düşma- nın tüm işkencelerine rağmen, büyük bir direniş sergileyerek şehit düşen Celal Hoca (Rama- zan KAPLAN) yoldaş, Bitlis halkına büyük bir direnişçi mi- ras bıraktı. Mutki'de daha sonra meydana gelen diğer bir çatış- mada da Ahmet ÇELİK, Özcan HAMİKDAĞ, Hasan İKE, Ha- mit DOYMAK ve Hamza (İbra- him) yoldaşlar şehit düştü. Tem- muz ayında ise Hizan'da Gazi ERKAN yoldaş, sömürgecilerle çıkan bir çatışmada şehit düştü.

Mutki'de meydana gelen bu çarpışmalarda, düşmana yol gös- tericilik yapan işbirlikçi güçlere

yönelik eylemlere girişilir. Bu hain takımına karşı gerçekleştir- rilen eylemlerde, Geyikpınar'da büyük bir darbe vurulur.

Bitlis ve çevresinde gösteri- len bu direnişler devrimci mü- cadelenin yükseltilmesi için de sağlam bir temel oluşturdu. Direniş, ihanete karşı büyük bir devrimci çıkışın temeli oldu.

Bitlis direnişi, ardından kit- lelerde ulusal kurtuluş mücade- lemize karşı büyük bir ilgi uyandı. PKK savaşçılarının ihanete karşı, bu kararlı direnişleri, tarihten beri ihanetin acısını çok iyi bilen Bitlis halkına büyük bir direnişçi güç verdi. Bitlis halkı, bu temelde ulusal kurtuluş saf- larımıza büyük bir akını yaşadı.

III. Kongre sonrasında Bit- lis'te de devrimci çalışmalar yoğunlaştı. Bugün Bitlis de ulu- sal kurtuluş mücadelemizde büyük bir rol oynamaya aday alanların başında geliyor. PKK, Bitlis'te yeni İdris-i Bitlisilere yaşam hakkı tanımayacağı gibi, Bitlis'in adının da direnişle öz- değleşmesini sağlayacaktır.

Gelecek sayıda:
MUŞ

Halk, Evren-Özal kliğine hayır dedi

SEÇİMLER, FAŞİST REJİMİN KRİZİNİ DAHA DA DERİNLEŞTİRDİ

Baştarafı 1. sayfada
ANAP'ta görülen bu düşüş halk kitlelerinin Evren-Özal kliğine karşı tepkisi ne kadar büyük olduğunu göstermektedir. Baskı, rüşvet ve satın alma yöntemleri ile kitleleri elinde tutmak isteyen Evren-Özal kligi, bu ortamda ömrünü daha fazla uzatmaya çalıştı. Halk kitlelerini büyük bir soyguna tabi tutarak, büyük vurgunlar vurduklar. Bu fon adı altında toplanan vurgunlar, halka rüşvet olarak dağıtılıp, düşürülen, yoksullaştırılan kitleler satın alınmaya çalışıldı. Denilebilir ki, rejim varlığını bu soygun ve rüşvet temelinde sürdürbilmektedir. Buna baskının da eklenmesi kitleleri daha fazla Evren-Özal kliğine boyun eğer duruma getirmişti.

Kitleler üzerindeki baskı ortamının parçalanması, kitlelerin Evren-Özal kliğine karşı daha fazla ses yükseltir duruma gelmesine yol açtı. Kitleler, baskı ile boyun eğdirildikleri Evren-Özal kligini kabul etmemektedirler. 12 Eylül rejiminin Evren-Özal kligi ile devam etmesini de kitleler benimsemiyorlar.

Buna karşı muhalefet partileri de sözde bir muhalefet ko-

numunu açmış değiller. DYP olsun, SHP olsun, 12 Eylül rejiminin has partileri olmaktan çıkmış değiller. Buna rağmen, ANAP'la aralarındaki çelişki kızışmaktadır. Bu ise, devleti koruma endişesi ve ANAP'ın oy kaybının yüksek olması nedeniyle kitlelerde yarattığı tepkinin bu partilerce soğutulma çabaları ve ilgiyi kendilerine toplama girişimleridir. DYP ve SHP kitlelerin Evren-Özal kliğine karşı yükselen muhalefetini kendi potalarında eritmek istiyorlar. SHP'nin kendi içindeki ilerici kesime yönelmesi de, bu partinin ne kadar devlet yanlısı olduğunu göstermektedir.

Seçimden ANAP'ın büyük bir oy kaybı ile çıkması, erken seçim tartışmalarını daha da güncelleştirdi. Muhalefet partileri erken genel seçimi dayatırken, Özal yaptığı basın toplantısında 1992'ye kadar iktidarda kalacağını açıkladı. Turgut Özal yaptığı basın toplantısında tehditler savurarak, 1992'ye kadar iktidarda kalacağını ve erken bir genel seçim olmayacağını açıkladı. Özal, bu seçimlerin "siyasal dengede bir değişiklik yaratmadığını" ve "bu seçimlerin bir iktidar değişikliğine yol açmayacağını" da açıkladı. Yi-

ne, hükümet yabancı basına yaptığı bir açıklamada, "Türk hükümetinin uluslararası politikası ve ilişkilerinin olduğu gibi devam edeceği" de yer aldı.

Özal'ın bu açıklamalarına rağmen, muhalefet partileri, çeşitli kurum temsilcileri ve Batılı çevreler, Özal hükümetinin gitmesi gerektiği görüşünü dile getiriyorlar. %32 gibi bir oyla parlamento çoğunluğunun %65'ini elinde bulunduran ANAP'ın bu durumu, daha önce de sık sık eleştiriliyordu. ANAP'ın %21,74'lük bir oy oranı ile 3 yıl daha hükümet etmesine zor olduğu gözle bakılıyor. Bunun ciddi sakıncalar yaratacağına dikkat çekiliyor.

Bu yılın sonbaharında cumhurbaşkanlığı seçiminin gündeme giriyor olması, ANAP'ın aldığı oy oranını daha da önemli kılıyor. Parlamento çoğunluğunu elinde bulunduran ANAP'ın cumhurbaşkanını da seçeceğini söyleyen Özal, bu konuda da ciddi sorunlar doğuracak bir duruma yol açtı. Özal'ın uzun bir zamandan beri cumhurbaşkanlığına kendisini hazırladığı da bilinen bir gerçektir. Özal'ın bu şansı büyük oranda, oyların düşmesi ile kapandı. Ama, Özal 12 Eylül faşizminin bir ürünü

olarak, bu konuda muhalefete karşı meydan okuyacak gücü de kendisinde görüyor. "Cumhurbaşkanını ANAP oyları seçecek" demesi de, bu tehditin bir parçasıdır. Muhalefet partileri ise, ANAP'ın cumhurbaşkanını seçemeyeceğini sık sık belirtiyorlar. Özal'ın manevra yaptığı görüşü dile getiriliyor.

Özal hükümeti, içte yoğun tepki ile karşılaşırken, AT çevrelerinde de Özal'ın gitmesi yönündeki eğilimler kendisini açıktan duyuruyor. AT çevreleri Özal'ın hükümette kalmasının sıkıntı yaratacağı, hele cumhurbaşkanının bu meclis tarafından seçilmesinin sorunları arttıracığı görüşünü dile getiriyorlar.

Seçim sonuçları, 12 Eylül faşist darbesiyle iktidara gelen Evren-Özal kliginin reddedilmesidir. Kitlelerin sadece bir ANAP'a hayır demesi değildir. 12 Eylül faşizminin ekonomik politikasına da hayırdır. DYP, DSP, SHP gibi muhalefet partileri de bu ekonomik-politikanın sürdürücüleridir. ANAP yerine SHP veya DYP de gelse sözkonusu ekonomik-politika devam edecektir. Bu da kitlelerin rejime karşı yükselen tepkisini daha da hızlandıracaktır. Bunu bu

partilerin önlemesi de mümkün değildir.

Rejim kendi içinde yeni alternatifler üretememektedir. 12 Eylül öncesinin politikacıları yine meydanlara alternatif diye sunulmaya başladılar. İstanbul eski Belediye Başkanı Bedrettin Dalan ile Aydın Menderes etrafında sağda yeni liderler yaratma girişimleri de 26 Mart yerel seçim sonuçları ile iflas etti. ABD'nin sıcak baktığı Dalan, belediye başkanlığı seçimini kaybederek bu şansını yitirdi. Rejimin, yeni liderleri alternatif olarak öne çıkarma çabaları da böylece boşa çıktı.

Rejim, hangi olasılık gerçekleşirse gerçekleşsin çıkmazdan kurtulma şansına sahip değil; ister erken genel seçim, ister diğer olasılıklar, 12 Eylül rejiminin varlığını sürdürmesine olanak sunamayacaktır. 9 yıllık faşist rejime karşı kitleler bugün daha yüksek sesle karşı çıkıyorlar. Öğrenci ve işçi eylemlerindeki artış ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi rejimin iflasını daha da hızlandıracak gelişmelerdir. Çıkmaz içerisinde kıvranan rejim, bu gelişmeler karşısında durma şansı da pek yoktur.

İşçiler alanlarda GREV DALGASI YÜKSELİYOR

● Onbinlerce işçi grev hazırlığında. Genel grev hazırlığı yapan işçiler sarı sendikaların engellerini aşıyor. sokaklara dökülüyorlar.

İşçi eyleminde yükselme meydana geldi. 100 bin işçi greve girerken, değişik eylemlere katılan işçilerin sayısı ise, 500 bini aştı. Şu anda greve başlayacak 65 bin işçi bulunuyor, anlaşma sağlanamazsa bu sayı 500 bine çıkacak. Bu yükseliş, işçilerin üzerlerindeki baskı çemberini kırdıklarını da göstermektedir. Öyle ki, mart ayı boydan boya bir eylem ayı oldu. (bkz. çizelge.)

İETT şoförlerinin İstanbul'da işi yavaşlatma eylemi ardından birçok işyerinde benzeri eylemler, yemek boykotları, toplu viziteye çıkma eylemleri gerçekleştirildi. Çizelgeden de görüleceği gibi, işçiler yaygın eylemlilik içerisinde bulunuyorlar. Hatta, bu eylemlerin yoğunluğu sendikaların karşı çıkması ve polislin engel oluşturmak istemesine rağmen gelişti. İşçiler birçok iş kolunda sendikalar yanasmasa da eylemlere geçeceklerini açıktan duyurdular.

Örneğin, Cevizli Dikimevi'nde çalışan işçiler artan baskılar üzerine eyleme geçtiler. Bu dikimevinde eylemin başlaması üzerine, bütün askeri işyerlerinde eylemler yapıldı. Cevizli Dikimevi'nde askeri disiplin altında çalıştırılan işçiler, E-

5 karayoluna çıkıyor, yolu kesiyor, polislin joplı saldırısına birbirlerine kenetlenerek karşı koyuyorlar. Yine, toplu viziteye çıkan Tersane işçilerine karşı polislin yönelttiği joplı saldırıya rağmen, işçiler eylemlerini sürdürüyorlar. Tekel Cevizli Sigara Fabrikası'nda sendika yönetiminin karşı çıkmasına rağmen, işçiler eyleme geçtiler. Pendik Tersanesi işçileriye polis bariyatını yarıp sendikacıları da kendileriyle birlikte eyleme katılmak zorunda bıraktılar.

İşçilerin eylemlerinin oluşturulan tüm engellere rağmen durdurulamaması ve devam etmesi, işçi hareketindeki yeni yükselişin devam ettiğini göstermektedir. Demir-çelik fabrikalarında çalışan 24.000 işçinin grevinin başlamasına 8 saat kala, hükümetçe ertelenmesi büyük tepkilere yol açtı. İşçiler, yaptıkları toplantılarda, alınan bu kararı protesto ettiler.

İşçi eylemlerindeki bu yükseliş, bu yılın işçi hareketleri açısından yaygın eylemlerle dolu olacağını göstermektedir. İşçiler suskunluk çemberini kırmış, alanlara daha fazla akmaktadırlar. 26 Mart seçimlerinin hemen ardından gelecek zam dalgası, grev, eylem ve gösteri dal-

Mart ayı işçi eylemleri

İşyeri	Eylem	İşçi sayısı	Gün
İETT işçileri	2 saat işe geç başlama	8500	7-8.03.89
İETT şoförleri	İş yavaşlatma	3000	7-8.03.89
İskenderun ve Ereğli Demir-Çelik Gölçük Tersanesi	servis ve yemek boykotu toplu viziteye çıkma, sakal bırakma	24000	11-24.03.89
Derby	servis ve yemek boykotu toplu vizite, sakal bırakma	6000	14-15.03.89
Eskişehir hava ikmal merkezi	servis ve yemek boykotu toplu vizite, sakal bırakma	1251	14.03.89
Balıkesir 1012 Ağır Bakım Ana Tamir Fabrikası	servislere binmeyip şehir merkezine yürüyüş	1500	15.03.89
Kırıkkale Makina Kimya End. Cevizli 1 nolu Dikimevi	sendika binasına baskın	540	15.03.89
Gemlik'ten Çorlu'ya bütün askeri işyerlerinde (60 işyeri)	E-5 yolunu 3 s. trafiğe kapatma	1000	15.03.89
İstinye, Haliç, Camialtı Ters. İstinye, Haliç, Camialtı Ters.	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	1800	17.03.89
Haliç, Camialtı Tersaneleri	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	8900	17-21.03.89
Makina Kimya Endüstrisi	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	4000	20.03.89
Bütün fabrikalarda Karayolları işçileri	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	4000	21.03.89
TPAO işyerleri	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	1500	22.03.89
Tüpraş	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	1500	22.03.89
ANSA	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	1500	22.03.89
FÖRSAN	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	1500	22.03.89
Cam fabrikaları	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	1500	22.03.89
Ereğli Demir-Çelik	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	1500	22.03.89
Ereğli Demir-Çelik	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	1500	22.03.89
Pendik Tersanesi	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	1500	22.03.89
Tekel Cevizli Sigara	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	1500	22.03.89
Şehir hatları vapuru	yemek boykotu, sakal bırakma toplu vizite, yemek boykotu	1500	22.03.89
Toplam		125.341	

gasının yükselmesine de yol açacaktır. Yaşam olanakları zaten en asgari ölçüye indirilmiş olan işçiler, bu son zamlarla birlikte, daha fazla yoksulluğun, açlığın içerisinde itilecektir. Bu da, kabaran öfkeyi yükseltecektir. Yeni eylemlerin başlamasına yol açacaktır.

İşçilerin ekonomik amaçlı eylemleri, sadece bu düzeyle sınırlı kalmayacaktır. Bu giderek siyasal amaçlara da yönelecek ve düzeni daha fazla hedefleyecektir. Yapılan eylemlerde işçiler, siyasal amaçlarını da yer yer dile getirdiler. Eylemlere katılımın yüzde yüze yakın olması tüm işçilerin yer alması da

önemli bir kazanımdır.

Türkiye işçi sınıfı tarihinde ilk kez bu derece yaygın eylemler görülüyor. Çeşitli iş kolları ve bölgelerde görülen eylemler, işçiler arasındaki birliğin güçlendiğini de göstermektedir. Kürdistan'da PKK önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinin de yoğun etkisi ile işçi eylemleri daha da güçlenecek ve esas doğrultusuna, faşist rejime karşı mücadele rotasına girecek, iktidarı hedefleyecektir. İşçi ve öğrenci-gençlik hareketleri, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin yakın etkisi ile doğru bir temele de oturabilecektir.

Nitekim son bir yıl içerisinde

BERXWEDAN'IN NOTU:

El Salvador'da seçimler 19 Mart'ta yapıldı. Seçim sonuçları ARENA (Cumhuriyetçi Milliyetçi İttifak) partisinin lehine oldu. El Salvador'da yapılan seçimleri ARENA'nın kazanması, Salvador'da 9 yıldır süren iç savaşı daha da şiddetlendirme eğiliminde görüldü.

Seçimlere, şimdiki Başkan Jose Nopoleon Duarte katılmadı. Duarte ağır hasta olduğundan, seçimlere, eski Planlama Bakanı Fidel Chaveznena, Hristiyan Demokrat Partisi'nin adayı olarak katıldı. Hristiyan Demokrat adayın karşısında ise ARENA partisine mensup, işadımı Alfredo Christiani vardı. Bunların yanı sıra 19 ay önce sürgünden seçimlere katılmak için dönen Demokratik Birlik Partisi adayı Guillermo Ungo'da şansı kuvvetli adaylar arasındaydı. Ungo, daha önce FMLN ile ittifak kurmuştu.

Seçimlere katılan bu partilerin yanı sıra, FMLN (Farabundo Marti-Ulusal Kurtuluş Cephesi), seçimleri boykot kararı aldı. FMLN, seçimleri boykot kararına, seçime katılma konusunda kendi önerilerinin kabul edilmemesi üzerine vardı. FMLN, şartlarının kabul edilmemesi ve seçimi boykot kararı alması üzerine, çeşitli eylemlere de girişti. Böylece, seçimleri sabote etmeye yönelik çabalarını yoğunlaştırdı.

El Salvador'da 1 milyon 834 bin seçmen 262 seçim bölgesinde oy kullandılar. FMLN, önce seçimlere katılacaklara karşı da şiddet uygulayacağını açıkladı, sonra bu kararını değiştirdi. Bu da seçime katılımın düşmesine yol açtı.

FMLN, seçimler yaklaşırken, eylemlerini yoğunlaştırdı. Önce başkanlık sarayına yönelik roket atar saldırısı düzenledi. Peşinden ulaşımı felce uğratan eylemlere girişti. Saldırıların yoğunlaşmasına rağmen hükümet, seçimlerin yapılacağını açıkladı.

Seçimlerin yapıldığı gün, FMLN gerillaları başkent San Salvador'a ve daha birçok alana yönelik saldırılar düzenlediler. Hükümet kuvvetleri ile çıkan çatışmalar sonraki günlerde de devam etti.

Hükümet kuvvetlerinin saldırıları esnasında 3'ü gazeteci, 32 kişi öldürüldü.

Seçimleri kazandığı açıklanan ARENA partisi adayı Alfredo Christiani, Salvador'da faaliyet gösteren "Ölüm Mangaları"yla sıkı ilişki içinde bulunmaktadır. Alfredo Christiani seçimi kazandığında, FMLN'ye karşı saldırıları arttıracığını da seçim kampanyası sürecinde belirtmişti.

ABD'nin Orta-Amerika'daki en önemli dayanağı olan Salvador'da ARENA'nın adayının seçimi kazanması, çatışmaların yeniden kızışma ihtimalini de güçlendiriyor.

Böylece Salvador'da başlatılan barış sürecinin FMLN açısından da sona erdiği görüldü. FMLN bir süre mücadeleyi durduran bir süreç girmişse de son seçimler, ülkenin gerçek bağımsızlığına kavuşması ve demokrasinin getirilmesi için silahlı mücadelenin tek yol olduğunu göstermiştir.

Dost bir gazetecinin El Salvador seçimleri öncesinde hazırladığı yazıyı olduğu gibi yayınlıyoruz.

FMLN, hükümeti geri çekilmeye zorluyor

FMLN'nin sivil ittifak ortağı FDR (Frente Democratico Revolucionario-Devrimci Demokratik Cephe) 'in Başkanı Guillermo Ungo'nun 19.03.1989 tarihinde yapılacak başkanlık seçimlerine aday olarak katılmaya karar vermesi karşısında oldukça rahatsız olan El Salvador gerilla hareketi FMLN (Frente Farabundo Marti de Liberacion Nacional-Farabundo Marti, Ulusal Kurtuluş Cephesi) kararı hemen reddetmesinden sonra, 24.1.1989 tarihinde ülkedeki gerici cepheyi temsil eden hükümetin, sağ muhalefetin ve ordunun içinde bulundukları dengeyi açıkça aynı düzeyde sarsan politik bir saldırıyı başlattı. "Seçimlerin bir barışa dönüştürülmesine hizmet edecek bir FMLN öneri paketi"ni FMLN, Hristiyan Demokrat Devlet Başkanı Napoleon Duarte'ye iletmek üzere Meksika'da El Salvador Başpiskoposu Rivera Y Damas'a verdi. FMLN öneri paketinde, planlanmış olan başkanlık seçimlerinin bazı koşullar altında yarım yıl ertelenmesinin kabul edilmesini istemişti. O ana kadar FMLN, mevcut koşullar altında El Salvador'da yapılacak tüm seçimlerin karşısında duruyordu, zira seçimlerin, ABD'nin karşı-devrim stratejisinin bir parçası biçimindeki göstermelik demokrasi maskaralığı olduğunu ve sadece savaşın uzamasına hizmet edeceğini savunuyordu. FMLN'in en önemli koşulları şunlardır:

—Seçim gününde güvenlik güçlerinin tümünün kışlarına geri çekilmesi, halk hareketi üzerindeki her türlü baskının derhal durdurulması ve ordunun tüm seçim çalışmalarına tam bir saygı göstermesi,

—FDR üyesi partilerin oluşturduğu seçim ittifakı CD (Convergencia Democratica-Demokratik Sözleşme)'nin Sosyal Demokrat Partisi ile birlikte merkezi seçim konseyine alınması ve seçimleri garanti altına alacak, uluslararası gözlemcilerin koordine edeceği bir seçim kontrol komisyonunun sivil ve hümanist örgütlerden oluşturulması,

—Tüm partilerin üzerinde anlaşacağı bir seçim yasasının çıkarılması ve yurt dışında bulunan tüm El Salvadorluların seçime katılmasını olanaklı kılabacak bir seçim hukukunun kararlaştırılması,

—ABD hükümetinin hiçbir partiyi desteklememesi ve seçimlere hiçbir şekilde müdahale etmemesi.

Tüm bunlar karşısında FMLN, seçim sonuçlarına saygılı olacağını, bu süreçte hiçbir taciz hareketine girişmeyeceğini, buna bağlı olarak kendilerini güvenlik güçlerinin Counter-Insurgency planı (Karşı-devrim planı)'ndan uzak tutması halinde seçilecek belediye başkanlarını kabul edeceğini belirtiyordu. Ve bir de, sağlanacak ateşkes hükümet güçlerinin seçimlerden iki gün önce-sinden iki gün sonrasına kadar uymalarını şart koşuyordu. Aksi durumda belediye başkanlarını kabul etmeyecekti. Yine, önerilerin gerçekleştirilmesini kolaylaştırmak amacıyla, Duarte Hükümet'i, anayasanın aksine, seçim gününe kadar işbaşında kalabilecekti.

Hükümet ve bugüne kadar yapılan geleneksel seçim koşul-

ları altında haklı olarak seçimlerden zaferle çıkacağını umud eden muhalefetteki sağ-radikal Arena Partisi ile ordu yönetimi, anayasaya aykırılığına işaret ederek önerileri derhal reddettiler. Fakat, iki önemli güç olan Katolik Kilisesi ve ağırlıklı olarak da ABD, duruma müdahalede bulunarak, onları en kısa zamanda açık reddedici tavırlarından vazgeçmeye ve mümkün olabilecek manevralara başvurmaya zorladılar. İlginç bir gelişme de, sağ-radikal eğilimlere yakınlığı ile tanınan ABD başkan yardımcısı Don Quayle'nin, FMLN önerilerini, 4.2.1989 tarihinde San Salvador kentinde yaptığı bir basın konferansında ileriye atılmış bir adım olarak değerlendirmesi oldu. Ayrıca, ABD Kongresi'nde çoğunluğu temsil eden "Demokratlar", Duarte'ye yazılı tehditte bulunarak, FMLN'nin teklifine yanaşmaması halinde 400 milyon dolar tutarındaki parasal yardımı vermeyi reddedeceklerini bildirdiler. ABD'nin bu müdahalesinden sonra sadece başkan Duarte değil, aynı zamanda Arena Partisinden politikacı ve ölüm mangalarının perde arkasındaki adamı olan D'Aubuisson da kendilerini belli oranlarda daha anlayışlı göstermeye koyuldular. D'Aubuisson, önerilerini parlamentoda açıklayabilmeleri amacıyla gerilla önderleri için sınırlı bir zamanı kapsayan bir affın ilan edilmesini talep etti. Duarte ise, tüm partilerden karşı bir öneri paketinin oluşturulup benimsenmesini istedi. Bunlara ek olarak, başkanlık seçimleri adayı olan Hristiyan Demokrat Chavez Mena da, seçimlerin ertelenmesini kabul etti. Arkasından FMLN, 6.2.1989 tarihinde bir çağrı yaparak, "ülkedeki gerçek iktidar gücü olan" ordunun bir düşünce belirlemesini, tavır takınmasını ve ateşkesin üç ay daha uzatılmasını talep etti. Bu talebe cevap hemen verildi 13.2.1989 tarihinde Savunma Bakanı Vides Casanova, eğer Duarte, anayasayı ihlal eden gerillaların emri-arzusunu olan seçimlerin ertelenmesini yerine getirirse, ordunun darbe yapacağını açıkladı. Bir gün sonra da FMLN, önerisinin kabul edilmesi ve ordu ile bir anlaşmaya varılabilmesi durumunda silahlı mücadeleyi durduracağını ve acilen bir ateşkesi duyurmaya hazır olacağını açıkladı. 20-21.2.1989 tarihleri arasında, Meksika'nın tatil yeri Oaxtepec'te 13 Salvador partisinin FMLN ile bir görüşmesi oldu. Bu görüşme vesilesiyle FMLN, silahlı mücadeleyi durdurabilmesi için gerekenleri ve tek ulusal güvenlik gücünün kabullenmesinin koşullarını izah etti. Kısaca şu taleplerde bulundu:

—Geçmiş dönemde Başpiskopos olan Romero'nun, FDR önderlerinin katili ve sivil halka karşı işlenmiş çeşitli katliamların sorumlusu olan kişilerin cezalandırılması,

—Toplumun askerileşmesini durdurmaya imkan yaratmak ve ordunun politik gücünü kırmak için, güvenlik güçleri safındaki asker sayısının 12.000 kişiye, yani 1978 yılındaki orana düşürülmesi,

—Ordunun denetimine veril-

miş ulusal polis teşkilatı, finans polisi teşkilatı ve ulusal muhafızlar alayı gibi çeşitli güvenlik güçlerinin dağıtılması ve bunların tek güç biçimine dönüştürülerek İçişleri Bakanlığının kontrolü altına alınması.

FMLN delegasyonunun başında bulunan ve aynı zamanda "El Salvador Komünist Partisi"nin ileri gelen üyelerinden biri olan Şefik Handal, önerilerin ciddiye alınmaması halinde FMLN'in askeri operasyonlarını daha da genişleteceğini bu görüşme esnasında açıkladı. Görüşmenin sonucunda, aralarında Arena Partisinin de bulunduğu tüm partiler, FMLN'nin önerileri üzerine başkan Duarte'nin müzakerelere başlaması için çağrıda bulunan bir ortak açıklama yayınladılar. Duarte, seçimleri 30.4.1989 tarihine ertelemeyi hedefleyen karşı önerilerle çağrıya cevap verdi. O ana kadar sözde anayasaya bağlılık temelinde hareket eden ordu, Duarte'nin önerisini kabul ederken, baştan beri belirlenen seçim gününün muhafaza edilmesinden yana olan hem Arena Partisi, hem de seçimlerin daha sonraki bir döneme ertelenmesini isteyen ve ancak bu koşullarda demokratik bir seçimin organize edilebileceğini savunan "Convergencia Democratica-CD"nin başkanlık adayı öneriyi reddettiler. Seçim gününün tesbit edilmesi amacıyla bir referandumun (halk oylaması) yapılmasını daha sonra öneren FMLN de Duarte'nin seçim gününe ilişkin önerisini kabul etmedi.

Öneriler ve karşı önerilerle dolu bu oyunun belirli bir dönem daha süreceği anlaşılmaktadır. Bu arada ordunun 1.3.1989 tarihinde tek taraflı ilan ettiği üç aylık bir ateşkes önerisi de, iki taraflı gücün danışması temelinden yoksunluğu nedeniyle FMLN tarafından kabul edilmedi. İşin gerçeğinde ise şu anda ordu, çatışmaların yoğun olduğu, bir anlaşmaya gerek duymadan kalabileceği ve zaten kimsenin ateşkesin uygulanıp uygulanmadığını kontrol etme kudretinde olmadığı bölgelerde, büyük askeri operasyonlar sürdürmektedir.

Ülkenin egemen oligarşisine ait çeşitli güçlerin şaşırtıcı manevra girişimleri arkasında, şimdiye kadar esas olarak ABD tarafından formüle edilen karşı-devrim stratejisinin El Salvador'da pratik olarak iflas nedeni bulunmaktadır. Geçen yıldan bu yana FMLN, özellikle askeri operasyonlarını coğrafik ve nitel açıdan etkileyici ve hissedilir düzeyde genişletmiştir. Silah malzemeleri ana deposunun yarısının imha edilmesi olayının da dahil olduğu, 1.11.1988 tarihinde ulusal muhafızlar alayı merkezi karargahına yönelik olarak gerçekleştirilen saldırı, FMLN'in başlattığı saldırı taarruzunun zirvelerinden birini oluşturmaktadır. Aynı zamanda FMLN, ülkede bulunan belediye başkanlarının büyük bir bölümünün istifa ettirilmesi konusundaki zorlamalarında ve böylece egemen Counter Insurgency (karşı-devrim) stratejisinin sivil cephesinin esaslı bir kesitinin tarafsızlaştırılmasında da önemli bir başarı elde etti.

FMLN, askeri alandaki başarılarına paralel olarak, ülkenin politik ve ekonomik cephelelerinde içinde bulunduğu derin krizi, hatırı sayılır derecede kabaran toplumsal mücadelelere dönüştürmede de olumlu sonuçlar alabildi. Besbelli ki FMLN, mevcut durumdan hareketle, gerçek demokratik koşullar ortamında yapılacak seçimlerde halk güçlerinin reel bir zafer şansına sahip olabileceklərini düşünmüştür. Rakipleri durumunda olan ve geçen yılın belediye seçimlerinden zaferle çıkan Arena Partisinden Hristiyan Demokratlar ile ordu, şu anda çok yönlü olarak ciddi ve zorlu bir konumun içinde bulunmaktadırlar. ABD'nin karşı-devrim stratejisinin temel dayanağı görevini üstlenmiş olan ve bu esnada da görülebilir derecede bu rolünde iflas eden Hristiyan Demokratlar, FMLN'in Arena Partisi karşısındaki şansını yükseltebileceğinden dolayı, özünde seçim gününün ertelenmesine asla eğilimli olmadılar, ama diğer taraftan, FMLN ve CD'nin temsil ettiği halk güçlerinin bir zafelerini veya nisbi düzeydeki bir politik güçlenmelerini bile engellemek arzusundalar. Duarte tarafından uygulanan kapsamlı ve çok boyutlu karşı-devrim stratejisinin boşa çıkmasından sonra Arena Partisi ordu ile bir araya gelerek, halk hareketine karşı askeri açıdan ana özellikleri tüm halk kesimlerinin imhasını içeren bir biçimde kendisini gösterecek genel bir cephesel saldırının başlatılmasını önüne koydu.

Bu gelişmelerle beraber, egemen blokta bulunan rakip güçlerin başvurdukları politik manevralar, belirleyici rolün kendileri tarafından değil de, eninde sonunda ABD tarafından oynanacağına işaret etmektedir. Reagan hükümetinden daha fazla yeni ABD hükümeti, kendi arka bahçesinde de asgari düzeyde demokrasinin ve insan haklarının savunuculuğunun yerine getirilebileceği ve direkt bir askeri zor kullanımı yerine, başarılı bir devrimci hareketin de icabında ekonomik baskılar yoluyla ciddi oranda tarafsızlaştırılabileceği olasılığına oynamaya yeltenmektedir. Bu noktada, salt ABD Kongresinde bulunan "demokratların" güçlü muhalefeti bir rol oynamamakta; aynı şekilde, Orta-Amerika'da çatışmalardaki kabarışı dindirmeye yönelik bölgesel çabaları karakterize eden uluslararası durum ve bir de ABD'nin Batı-Avrupalı ittifak üyelerinin "demokratlara" sunduğu aktif destekler de, önemli bir işlev görmektedir. Ancak, önerileri burjuva demokrasisinin savunucuları tarafından özünde açıkça hiç reddedilmeyen FMLN/CD'nin bir zaferi gibi, Arena Partisi ve El Salvador ordusu tarafından uygulamak istenen "topyekün savaş" çizgisi de, ABD'nin arzuladığı hedeflere aykırı düşmektedir. Herhalde bu koşullar altında FMLN, karşıtları cephesindeki güçlerin karar verme sürecini daha da ilerletebileceğini mümkün görmektir. Buna bağlı olarak, 2.3.1989 tarihinde San Salvador kentinin birçok kenar mahallesinde, FMLN'in başarılı büyük bir askeri taarruzu da gerçekleşti.

K. A. / 8.3.1989

Metelokên Kurdî

Ma hirç û dîlan an rovi û seyran!

ÇAND • PÎŞE • TORE — KÜLTÜR • SANAT • EDEBİYAT

DEVRİMCİ MÜCADELEDE EDEBİYAT VE SANAT ETKİNLİĞİ ÜZERİNE

—V—

Kürdistan toplumunda sanat ve edebiyat

Sanat ve edebiyata yaklaşım biçimi, insanların temel yaşam değerlerine verdiği önemi göstermektedir. Temel yaşam değerleri çeşitli faktörlerden oluşur. Bunlar, tarihin çeşitli dönemlerinde farklı konuları içermiştir. Yurt sevgisi, üretim, barış, savaş, yaşam, ölüm, insan sevgisi, din ve ideoloji gibi değerlere duyulan sevgi ve bunlar karşısındaki tutum insanları sanat çalışmasına yönelten sebeplerin başında gelmektedir. Tarih boyunca insanların sanata konu edindikleri bu kavramlar kuşkusuz Kürdistan toplumu için de geçerlidir.

Binlerce yıllık tarihi boyunca işgal ve istilalara maruz kalan Kürdistan halkının temel yaşam değerlerine bakışı ve bunları yorumlama tarzı kuşkusuz tarihsel-toplumsal özelliklerine göre bir hal almıştır. Yerli egemen sınıfların kendi içlerinde bir birlik oluşturmamaları ve bu durumu yabancı düşmanları rahatça emellerine kavuşur duruma getirmeleri, Kürdistan tarihi ve toplumu için ta başından beri büyük bir olumsuzluk kaynağı olmuştur. Ülkesi sürekli yabancı güçlerin işgal ve istilalarına uğramış, bu durumda kendisi ile birlikte birçok olumsuzluğun gelişmesine yol açmıştır.

İşgal ve istilalara karşı yürüttükleri direnişlerde sık sık dağlara çekilen ve bu bakımdan uzun süreler yerleşik tarımsal faaliyetlerden kopuk durumda yaşayan halkımızın sanat ve edebiyat çalışmalarının sınırlı kalması ve döneme tekabül eden bir gelişmeye ulaşamaması, daha sonraki nesillerin de güçlü bir mirasa sahip olmamaları beraberinde getirmiştir. İslamlığın kabulü ile birlikte bu dinin sanat ve edebiyata bakış açısı ve bu faaliyetler üzerindeki sınırlandırmaları halkımızın yaşadığı bir olaydır. Putperestliğe karşı yoğun bir mücadele yürütmüş olan islam dininin kurucuları resim, heykel vb. sanat çalışmalarını putperestliğe çağrışım yaptığı gerekçeyle yasaklamıştır. Bu bakımdan islamîlikte gravür resim dışında resim ve heykel çalışması yapılmamıştır. Halkımızın bu alandaki çalışmaları kilim ve halılar üzerindeki motiflerle, süs eşyaları üzerindeki resimleri aşmamıştır. Heykel dalında ise islamın koyduğu yasak, halkın bu alandaki çalışmalarını tamamen engellemiştir.

Halkımızın tarihi boyunca en büyük özlemi olan özgürlük davası ve sömürgecilere karşı yürüttüğü mücadeleler ancak müzik ve folklorda dile gelmiştir. Feodal dönemde asimilasyon kurumlarının daha sonraki süreçte olduğu gibi geniş imkanlarla yürütülememesi, müzik ve folklorda Kürdistan'a özgü motiflerin ortaya çıkıp gelişmesini engelleyememiştir. Kürdistan müziği, Kürt hakının binlerce yıllık ezilmişliğini dile getir-

mekle kalmamaktadır. Tarihe karşı alacaklı durumda olan ve kaybedecek hiçbir şeyi kalmadığından haksızlığa meydan okuyan bir duygu yaratmaktadır. Özgürlük mücadelesinde yüzbinlerce insanını yitirmiş bir halkın gür, sade ve ağırbaşlı sesi vardır. Kuşkusuz bir türkünün sözleri ne olursa olsun onun müziğinin insan üzerindeki etkisi, insan hayalinde canlandırdığı görüntü ve duygular o müzik hakkında çok şey ifade eder. Bugün insanı uyutan müzikten tutalım da savaşa götüren çeşidine kadar müzik vardır. İnsanların hayvani güdülerini harekete geçiren müzikten tutalım da düşünceye sevik eden türüne kadar müzik vardır. İnsanı dindiren müzik vardır, çalışma esnasında insanların dikkatini geliştiren müzik vardır. Bu durum karşısında bir müziğin ya da folklorun hangi duygularını ve özlereyi eseri olduğunu bilmek o kadar zor değildir. Kürdistan müziği ve folklorunun insan ruhu üzerindeki etkisi belidir. Bu konuda PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN şu değerlendirmeyi yapmaktadır:

"... Türkülerimiz aynen silah sesleri gibidir. Yani halkı uyandırır ve savaşa çağırır. Oyunlarımız aynen gerillanın hareket tarzıdır. Öyle değerlendirmek gerekir. Bu aşamada rolü budur. Zaten incelenir araştırılırsa halk sanatımızın özünde bu yatar. Yani kendi hareketli, direnişçi, savaşçı özelliği yatar. Bunu inceleyin, araştırın bulursunuz. Sanatı modernleştirmek isteyenler, çağdaş halk savaşçımlarına dönüştürmek isteyenler, özünü ancak bu şekilde tespit ederek ve gelişimi başararak sanatı da ilerletebilirler. Başka türlü mümkün değildir..."

Kürdistan halkının kendi milli değerlerini canı pahasına koruduğu ve toplumun kendi dinamizminin hala güçlü olduğu dönemlerde ulusal motifleri net bir şekilde çizmesi kaçınılmazdı. Halkımızın yaşadığı döneme tekabül eden değer yargıları ve ilgi alanları en iyi biçimde sanata yansımıştır. Özgürlük istemi, birlik istemi, güçlü olma arzusu şiirlerde, türkülerde, folklorda tam sanat ölçüleriyle şekillenmiştir. Feodal dönemin Kürdistan müziği, yiğitlik, kahramanlık başta olmak üzere birçok konuyu işlemiştir. Zulme karşı direnişlerin somut kazanımlarla neticelenmemiş olması bu konudaki türkülerin ağıt biçiminde olmasını birlikte getirmiştir. Kadın üzerindeki feodal baskı ve daha çok da kadının evlilikte özgür iradesini gerçekleştirmemesinin Kürdistan müziğinde önemli yeri vardır. Birçok türkünün kadın dilinden söylenmesi ve uğradığı haksızlığı dile getirmesi türkülerimizde çok rastlanan bir durumdur.

Kürt müzik ve folklorunun en önemli özelliği, hakim sınıflara yaranmak, onları memnun etmek ya da sanatı meslek olarak seçip maddi bir fayda temin etmek için ortaya çıkmamış ol-

masıdır. İster aşk, ister yiğitlik, isterse birçok insan meziyetini övmeye olsun, candan, içten ve serbestçidir. İnsan duygusunun en doğal dışı vurumudur. Belli kural ve kalıplara hapsedilmemiştir. Acılar, sevgiler, coşkular en yalın biçimiyle ortaya serilmiştir. Durum böyle olunca müziğe ve folklora konu olan olay ve durumlar çok iyi anlaşılabilir. Halkımızın çektiği ızdırapları, sevgisi, özlereyi ve çeşitli olay ve konular karşısındaki duygusu hiçbir yapmacılığa, farklı göstermeye gerek görülmeden ortaya konmuştur. Burada sanat ile insan arasındaki doğal ilişki, sanat ile sanata konu olan durum arasındaki ilişki, insan duygusu ve düşüncesinin sanat yoluyla dışı vurumu en açık biçimde görülmektedir.

Ehmedê Xani

Halbuki birçok halkın durumu böyle değildir. Sanata uygulanan kural ve kalıplar bir duygu ve düşüncenin doğru biçimiyle ifadesini engeller. Zaten bu hangitürden olursa olsun, hemen fark edilir. Sözle müzik arasındaki uyum, müziğin makamı ile ifade edilmek istenen duygu ve düşünce arasındaki ilişki sahte ve yapmacık olunca hemen belli olur. Örneğin, hareketli ve ancak bir oyunun ritmi olan bir müzikle ağıt yakmak gülünçtür. Tamamen hayal ve fanteziye dayanan, insan duygusu ve düşüncesinin yabancı olduğu bir sanat ile, insan ve yaşam gerçekliğini hemen ifade eden bir sanat arasında fark vardır. Örneğin, Osmanlıların divan şiirinin hapsedildiği katı kuralları onun son derece biçimci bir tarzda ele alınmasını doğurmuştur. Bu şiirin kaç kişiyi duygulandırdığı, önüne bir perspektif açtığı tartışma konusudur. Bu şiirde her şey zorlamadır. Sevgiler, övgüler ve yansıtılmak istenen ruhsal durum son derece sahte ve zorakidir.

Türkülerimizin tümü, halk yaşamının sanatsal ifadesidir. Kürdistan'da yazı dilinin kullanılmaması, yazılı edebiyata konu olan sanatın türkü şeklinde söylenerek günümüze kadar gelmesine yol açmıştır. Türkülerin uzun olması da bu yüzdendir. Halkımızın başka sanat dallarında yoğun faaliyet gösterememesi, sanat faaliyetini daha çok müzik ve folklorda ortaya koymasını sağlamıştır. Folklo-

run oldukça coşkulu, anlamlı ve canlı olması, halkımızın duygu, düşünce ve özlereyi en doğal biçimde vücut hareketlerine yansıtmış olmasındandır.

Özgürlük ve milli birlik, Kürt aydın ve sanatçıları tarafından kendi eserlerinde dile getirilmiştir. Bunun yanı sıra, devlet şeklindeki siyasal örgütlenmenin başarısızlığı olmasının sanat ve edebiyat üzerindeki olumsuz etkisi yüzlerce yıl önce Ahmedê Xanê tarafından dile getirilmiştir. Ahmedê Xanê, Mem û Zîn isimli manzum eserinde bunun acısını dile getirmektedir. Mem û Zîn, Kürdistan'da yazılı edebiyatın en önemlilerinden biridir.

Kürdistan halkının sanat ve edebiyatında bazı konulara rastlanmaz. Devlet şeklindeki örgütlenme gerçekleşmediği için,

Feqê Teyran

örneğin saray ve saray entrikalarını ve savaşları konu alan hikayelerin çoğu türkü halinde söylenmektedir. Tümünde de feodal yiğitlik ve kahramanlık övülürken, ihanet, teslimiyet ve korkaklık yerden yere vurulmaktadır. Yine halkımızın istilacı ve sömürgeci güçlere karşı direnişleri, namusunu, şerefini ve ülkesini koruma mücadelesi müziğe konu olmuştur. Tek tek de olsa direnen ve savaşan kahramanların şahsında özgürlüğün ve insanca yaşamın değeri dile getirilmiştir. Dünya halkları içinde özgürlüğü uzun süre gaspedilmiş ender halklardan biri olan Kürdistan halkının sanatında bireysel tutkulara pek az yer ayrılması olmasının sebebi özgürce namusuna, şerefine sahip olarak bir yaşam sürdürmesinin ne kadar yüce bir değere layık görüldüğünü açıklamaktadır.

Sömürgeci sistemin yaşamın her alanına damgasını vurup toplumu kendisine yabancılaştırmasıyla birlikte, her şeyde olduğu gibi sanatta ve edebiyatta da yabancı ölçü ve üslubun hakim olmaya başladığı, Kürdistan toplumunu kendi adına düşünme, ağlama, gülme gibi ölçüleri birbirine karıştırdığı görülmektedir. Ulusal değer yargıları, yöresel anlamda da olsa sosyal yapının örgütsüz ve dağınık hale gelmesiyle birlikte yitirilmiş ve yabancı ölçülere bağımlılık gelişmiştir. Kürtlük hor görülme, aşağılanmaya başlanmış; Kürtçe sanat

bir yana, konuşmak bile yasaklanmış; sömürgeciliğin dayattığı yaşam içinde kendilerine bir yer bulmak isteyenler, öncelikle adil kültüre ister istemez sarılmışlardır. Binlerce yıllık insanlık değerleri adeta yıkılmaya mahkum olmuştur. Kürdistan insanı o kadar düşürülmüş ki, kendi varlığıyla savaşır duruma getirilmiştir. Sömürgecilerin ülkemizi cehennem gibi gösterme politikaları cahil, aydın, okumuş, okumamış olan büyük çoğunluğu bu yönde şartlandırmıştır. Kişide gelişen kendine güvensizlik duygusu ve kendi kendinden utanma, onu süratle düşmanla birleşmeye itmiştir. Bu durumda sanat ve edebiyatta gelişme bir yana, var olan değerlere sahip çıkma bile gerçekleşmemiştir. Sömürgeci sistemin dayattığı yaşam ve düşünce biçimi, kendi varlığının ortadan kaldırılmasına seyirci kalan bir uyuşuk ve vurdumduymaz tipi yaratmıştır.

Böylesi koşullarda, kişinin temel yaşam değerleri karşısındaki durumu ne olabilir ki? Her olumsuzluğun nedeni olarak kendi varlığını gören insan, hangi olay ve durumlar karşısında duygulanacaktır? Kendisinin itildiği toplum ve çağdışı konumuna kendisi de inanmış bir insanın sanata yaklaşımı ne olabilir ki? Sanat ve edebiyattaki kendine yabancılaşmayı PKK Genel Sekreteri şöyle değerlendirmektedir:

"... Kürdistan'ın çok çeşitli güzellikleri, zenginlikleri vardır. Bir Adıyaman'da Kahta-Nemrut heykelleri dünyanın yedinci harikasıdır. Ve bütün dünya orayı gelip görmek istemekte; gördüğünde de müthiş bir duyguya kapılmaktadır. Orada güneşi seyretmek için mutlaka sabaha kadar beklemekte-dirler. Dünyanın her tarafından tonlarca masraf yapıp oraya bu bir günü yakalamaya gelmektedirler. Ve bunu sevmekte, o kadar muhteşem görmekte, kutsal görmekte ve yüceltmektedirler. Acaba yanıbaşında yaşayanlarımız, bu duygunun yüzde birini duymuşlar mıdır? Elbette ki hayır. O zaman kendi halimize bakalım. Böylesine 'Türk' ucubeler kaç paralık adam olabilir? İnsanlığın bu kadar görkemli gördüğü, harika dediği bir olay karşısında biz yoksun, kör ve sağır bir durumdayız. O zaman yurtseverlik ölçütüne bakmak gerekir. Buna bakıldığında yurtseverlikten ne kadar uzak olduğumuz görülmektedir..."

Yurtseverlik, üretim, yaşam, ideoloji, ulusal birlik, emek vb. temel değerlere yabancılaşmış bir toplum hangi alanda sanata yönelecektir? Burada sömürgeciliğin güldüğüne gülünür, onun ağladığına da ağlanır. Sömürgeci Türk devletinin askerileştirdiği ve katı kurallara hapsedtiği sanat ve edebiyatın çok kötü bir karikatürü de Kürdistan'a yansır. Bu durumda bazı doğal yetenekleri olanlar zorunlu olarak Türkçe diliyle sanat faaliyetini sürdürmek zorunda kalırlar.

DEVAM EDECEK

Remz û rûmeta jinên Kurdistanê RÊHEVALA BÊRÎVAN BÊ MIRIN E!

Di diroka Kurdistanê de jina Kurd, ji aliki barê kul, derd û eşên giran ên renga-reng herdemê kişandiye, ji aliyê din ji, di bin zilm û zordariya çinayeti û pikoliya mîran de, piştxuz û xwar buye. Lê belê niha, buyerên ku li Kurdistanê di bin rêberiya Partiya Karkerên Kurdistan-PKK de pêkhatine, roj bi roj vi rengê jiyanê yê kevn, tar û mar dikine û jiyan, tenê bi hemû xeml û rêdana xwe, bi teviya rastiya xwe di nava qehramaniya li hemberê dijminan de, pêşve diçe. Hemû bê hêvîti û reşiyên ku dijminan danibûn ber çavê gelê me, niha xweş ji hev ketine û bi xummi-niyeka mezin dihilweşin. Êdi me xwe gihandiye berbanga serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurdistanê û rojên serfiraziya şoreşa Kurdistanê bi lez xwe nêzikîr dikin. Niha li welatê me hertişt bi xwinê tê avdan û di nav bihara şer de, di nav zêwên têkoşina şoreşgeri de gul û kulilkên sor ji rengê xwinê, yên mîna rêhevala me, şehida jinên Kurdistanê Binefş (Bêrivan), bi xweşî û geşî vedibin.

Ew gotina kevnar û bingeha paşveruti û nezaniyê, ku dibêje, "Jin dara şikestî ye!" bi xurtiya canê û dilê pola yê hevala me Bêrivan, li erdê ket û herifi. Rêhevala me Bêrivan, nişan kir, ku jin dikare mîna gurzên Rustemê Zal xwe giran bikin û bi jiri û çalaki bikevin nav karê serbilindiyê û serkeftinê gelek bi nîrx pêkbinin. Bi vê baweriyê bi rûmet, rêhevala Bêrivan, xwe nêzîkî welatparêziyê dikir û bi xebata xwe ya xurt û jêhati, bi chlaq û rûmetiya çîna karkeran, xwe di nava gelê Kurdistanê de dilivand û di nava gelê me de toven serxwebûn û azadiya Kurdistanê bi şeweyên paktirin diçinand. Li hemû bir û eridmên Kurdistanê, li welat û derveyi welat, gelê me li şûn xwe radikir ser piyan û bersiva daxwazên têkoşina şoreşgeri, weke xwestekên demê dida.

Salên ku rêhevala Bêrivan li derveyi welat borandibû, li wê gelek zor û dijwar dihatin. Tenê yek rojê ji, germiya agirê evina welat di canê wê ye ciwan de sar nebû û sist neket. Rêhevala Bêrivan herdemê digot, "... Mayina me li welatên biyaniyan, wê rayê gelê me ji welatê wi qut bike û wê me bexê di nava rewşeka gelek nebaş de..." Ji ber vê yekê, herdemê di nava gel de yê ku li derveyi welat bû, bangêşiya (propaganda) ji bo veşerîneka bi şan û şeref dikir, ku ev veşerî, ji bo serxwebûn û azadiyê di riya çiyayên Kurdistanê re derbas dibe. Lê belê disa ji rêhevala Bêrivan, hemû derfetên (delivên) xwe di kar de pêktanin û di wan salan de, ku ew li derveyi

(govenda) Kurdî de dileyist. Dilê wê ji kûraniya xwe, tevli dilên şervan û têkoşerên serxwebûnê re lédixist. Tenê yek carê ji, rizgariya xwe ya kesani nedabû ber çavên xwe. Bi nîfrîneka mezin, li hemû şewê û rengên jiyana malbati ya kevn û paşmayî dinêrî. Rizgari, tenê di rizgariya (xelasiya) gelê Kurdistanê û welatê didit. Hemû kar û delameten ku Partiya me dida pêşiya wê, Bêrivanê be dudilî bi cih diani. Disa ji her roja li derveyi welat, ji bo wê pir bi kul, tivanc û xem derbas dibû. Hêvî û daxwaza Bêrivanê herdemê ew bû, ku Parti biryara çuyina welat ji bo wê ji derxine û vê derfetê bide destê wê.

Bi xebata xwe ya xurt, rêhevala Bêrivan zû xwe gihand Akademiya

buha pêşkêş kir. Bi dilsozi û dilgermi, tîkîli hemû kar û baren Akademiye dibû. Di fêrbûna politîkî û leşkerî de, bi lez gelek gavên xurt pêşve avet. Mina tayrê bazi dida xwe, destên xwe diavêt qîlêş û rextên xwe û li pêşiya hemû hevalên koma (gruba) xwe radibû ser xwe, berê xwe dida çiyân û dadiket gelî û newalên kûr. Herdemê, şerhiyeka gelek bilind nişan dida û digot, "Divê em ri-hetiye nedin dijmin. Divê em, bi şev û roj li xelekên dijmin ên sist û zêif bigerin û li wir bixin!..."

Bi vê bir û baweriyê, bi vê biryara xwe ya dawî û girêdana xwe bi Partiyê re, bi Serokatîya Partiyê re, bi şehîdên serxwebûn û azadiyê re, bi têkoşerên berxwedanê yên li serê çiyân re û yên di hundurê zindananê me-tingeran de û bi hemû gelê Kurdistanê re, soz da, ku heya di-ropa dawî ji xwîna xwe di vê riya serbi-lindî û şereffê de bi-mine û ji dil û can şerê dagirkaran bike. Piştî demekê, derbasi Kur-distana Başûra-Roja-va bû. Li gelek êrdim û deverên vê bira Kur-distane, xebatên we-latparêzi û karên şo-reşgeri birêve bir. Li hemû cih û derdorên ku ew diçû wan de-ran, hikari û posi-deyên gelek mezin li şûn xwe li wan cih û derdoran dihişt. Bi dehan xort û keçên Kurd, bi Partiyê re girêda. Wan gi-hand şerê rûmeta netewî û rizgariya Kurdistanê. Di hundurê her ma-

welat bû, bi dilsozi û germiya ji dil, ji bo hişyarkirina gel û avakirina yekitiya gelê me, jiyana xwe borand. Xebatên pir heja di nav hemû birên gelê me de û pêşemîn ji di nav refên jinên welatparêz de pêşve bir. Tîkîli hemû xwepêşdan, livbazi û karên Partiya me dibû. Roleka mezin di fêrkirina çand û folklorê

Leşkerî ya bi navê Mahsum KORK-MAZ. Di Akademiya Mahsum KORK-MAZ de, gelek serkeftinên mezin di kesbûn û şexsiyeta xwe de şani kirin û xwe rind gi-hand. Hemû sixlet û taybetiyên karkereka şoreşger, di kesbûna xwe de civandin. Ji bo pêşveçûna rêhe-valên li dora wê, gelek arikariyên heja û

leki de, şoreşeka civakî li dar xist û bilind kir. Wusa ku, jinên temenê wan bibû pênçî salî, disa li hev dicivin û li ser rewşa welat diaxiftin. Kiribû ku tev, arikari û piştigiriya şer dikiran.

Rêhevala Bêrivan, li diji hêzên reformîst, xwespar (teslimkar), kevnepêrêst û sosyal şovenist, xebatên gelek heja

birêve bir. Rûçikê wan ê reş û gemar, li pêşberê gel ronahi kir û rastiya van hêz û derdoran eşkere dani holê. Ji ber vê yekê, dema ku ev kes û derdor, li dereki rêhevala me Bêrivan diditin, zimanê wan li hev diket û nedigeriya. Ji seri heya bini dilerizin û dihejin. Nedizandin çî bikin û çawa bikin. Tenê yek gotin ji, ji devê wan dernediket. Hema bi lez karê revîn û bazdana xwe dikiran. Lê belê, rêhevala Bêrivan disa dida pey wan û di hundurên malên wan de, êriş dibir ser wan. Wusa dikir, ku heya jin û zarokên wan ji, li hemberê wan radibûn ser xwe. Hevala Bêrivan, bi lehengi, hogiri û keleşî destên xwe car-caran bi ser çavên wan re dihejand û nîfrîna gelê Kurdistanê bi ser wan de dibarand.

Di destpêka bihara sala 1988'ê de, dema ku Parti, biryara çuyina welat ji bo rêhevala Bêrivanê derxist, wê xwe, mîna tîrekê bi lez û bez amade kir. Kete nava dilana şahî, xweşî û evîndariya welat. Digot, "... Eve çend sal bibûn, min xwe ji bo vê rojê amade dikir. Niha, bi xwîna şehîdên Partiyê em gihan vê rojê. Bila dijmin baş zanibe, ku Bêrivanê (Afîfe SAKAK), ku di sala 1985'ê meha Adarê de li Sasunê şehid ketiye, ji nuh ve, lê bi reneki nûjentir şin buye. Bila dijmin zanibe, ku rêhevalên Havva, Rûken, Azime, Besê, Sakine û Xanim... tim hene. Bê dawî wê lîxin... Hêviya me ewe, ku li serê çiyayên Botanê, di welateki serbixwe, azad, demokrat û yekbûyî de, em dilan û şahiya azadiya pîroz bi hev re li dar bixin..."

Di mehên bihara sala 1988'ê de, rêhevala Bêrivan xwe gi-hand bajarê Cizîra Botanê. Li wir, dest bi karê xwe yê şoreşgeri kir. Herçûqasi, ku dijmin li derdoran Cizîra Botanê gelek bend,

azine û bikaranîna şerê taybetî pêka-nibû ji û gelek kesan, xilasîya xwe tenê di sûd û berjewendên kesani de diditin û bi xwarin û vexwarinê xwe mijûl dikiran ji, rêhevala Bêrivan bi gengaz û derfetên xwe, bi karê xwe yê şev û rojan, vê jiyanê bi tevayî veşerand jiyaneka welat-parêz û welatperwer. Gelek arikari, hevkarî û piştigiri bo şerê serxwebûn û azadiyê, ji nav şênîyê bajarê Cizîra Botan derxist. Di encama xebatên Bêrivanê de, gelek têkoşer û şervanên nuh ên ji Cizîra Botan û derdoran Cizîra Botan, xwe gi-handin çiyayên êrdimên Botan û Mêrdinê û tevli nav refên pêşmergeyên şoreşê bûn. Dijmin gelek baş dizanibû, ku agireki gurr ê veşartî li vê derdorê heye. Ji ber vê yekê, her demê ji nişkan ve di hundurê bajarê Cizîra Botan de dest bi operasyon û êrişên leşkerî dikir. Lê her carê ji, geş dibû, bê him diket û keftûlaftên dijmin di avê de diçûn. Dijmin çî bikira, pûç diketin û bêhoda diçûyan.

Rêhevala Bêrivan, xebatên xwe tenê bi bajarê Cizîra Botan, bi tixûb nedihîşt. Herweha xwe dirêji bajar, gund û navçeyên li derdorê ji dikir, ronahi û tirêjen xebata xwe digi-hand wan derdoran ji û posideyên gelek mezin li ser wan der-

doran dihişt. Pêwendî, tîkîli û girêdan di nava wan de pêktanî. Hemû dengûbas, herbabê nûçe û agahî di navbera çiyân û bajaran de peyda dikir, derdorên xwe saloxdar dikir û buyeran digi-hand hemû derdorên pêwîst.

Di navenda bajarê Cizîra Botan de, rêhevala Bêrivan, gelek kiriyarî û livbazi li diji hêzên dijmin û hevalbendên wan pekani. Êrişên dijwar û jehati dibir ser sazi û hêzên dagirkaran. Di domana livbaziyan de, bi dehan serbaz û polê-sên mêtîngeran hatin kuştin. Rêhevala Bêrivan, bi destê xwe gelek pilanên livbazi, êriş û êrişên harifandinê dani. Êdi, di destê dijmin de, tenê tiştêk mabû. Ew ji, zêdekirin û dorfirehkirina operasyonên leşkerî bû. Dijmin dest bi operasyonên leşkerî kir û van operasyonan gelek rojan berdewam kir. Hovîtî û pikolîyeka gelek mezin, bi serê şênîyê Cizîra Botanê ani. Hêzên dijmin êrişên xwînwar û hov, birin ser gundên li dora Cizîra Botanê yên mîna Cinbirê. Bi sedan gundi lê pîrs û pîrsyarî hatin girtin. Leşkerên dagirkaran, mirovan di qadan de civandin û wan ji ber lêdan û hingavtînan derbas kirin.

Rêhevala Bêrivan, bibû tîrsa xewna dijmin, bibû kul, derd û kelema di dilê dijminê dagirkar de. Ji ber lêdanên Bêrivanî, dijmin geş ketibû û bi hovî, hema êrişî herderî û herkesî dikir.

Di dawiyê de, di meha Çilê sala 1989'ê de, rêhevala Bêrivan, remza û rûmeta jinên Kurdistanê, endama Partiya me ya bi nîrx û buha, tevli rêhevalê xwe Emin, di navenda bajarê Cizîra Botan de, tevli karwanê şehîdan bû û kete nav rêza şehîdên Kurdistanê yên bê mirin. Ala sor, ala Partiya me, da destê me rêhevalên xwe û bi xwîna xwe ya sor, riya rizgariya Kurdistanê hin behtir ronahi kir û rûmeta Partiya me, rûmeta jinen Kurdistanê yên şoreşger parast û ronahiya xwe, tirêjen roja xwe dagerand seranserî axa Kurdistanê.

Rêhevala Bêrivan, tu rihet raze! Em soz û peyman didin te, ku emê li ser riya te bibezin û wê ala ku te daye destê me,

herdemê li baniyan bi delalî û nazenin bihejinin. Em soz û peyman didin te, ku emê tim bibin parêzkarên doza te û em ji, heya ku Kurdistan azad nabe û dijminê xwînwar ji welatê me derne-keve, xwîna xwe tevli xwîna te bikin û wê axa Kurdistanê, ku te bi xwîna xwe av daye, hin behtir av bidin û bikin axa bi hezaran Binefşên Kurdistanê. Em soz û peyman didin te û hemû şehîdên Kurdistanê, ku em li ber ronahiya we û li ser riya we, herdemê ji bo welat, ji bo serxwebûna Kurdistanê û azadiya gelê Kurdistanê şer bikin. Em soz û peyman didin we, ku emê heyfa we, tola we ji dijminê mêtînger û hov bistinin, tola xwîna we li erdê nahêlin.

Binefşa Kurdistanê, bû ronahi û zela-liya çavê bi hezaran Binefşên Kurdis-tanê, bû pêşeng û rûmeta gelê Kurdis-tanê, bû evîn û hêviya dilê bi hezaran rêhevalên xwe, ku dilên wan bo şoreşa Kurdistanê lédixê... Hevala Binefş na-mîre, herdemê rêbera me be!..

— Biji leheng û qehremana jinên Kurd ên nûjen, rêhevala Bêrivan!
— Şehîdên Partiya me bê mirin in!
— Bijin PKK, ERNK û ARGK!
— Biji serok APO!

Destpêk di rûpêla dawî de

xwe ve binin. Bi hezaran serbaz, hêzên taybetî û parêzkarên gundan, tevli helikopter, tang û hacetên zirxî, tevli herbabê çêkên giran derketibûn operasyonan û ev liv ji bi mehan doma, lê di dawiyê de hemû keftûlaftên wan bê encam man. Yekitiyên arteşa mêtîngerên Tirk, newêrin operasyonên xwe bigihînin heya herêmên baregîhî yê hêzên ARGK û piştî xwe gihandin tixûbekê, di cihê xwe de rawestin. Herçuqasî di rojnameyên mêtîngean de bi eşkeretî hate daxweyan kirin, ku yekitiyeka pêşmergeyan a ji 200 kesî di Çiyayê Cudî de ye jî, hêzên dijmin newêrin êrişê xwe bîajon ser pêşmergeyan.

Di avê de çuyina operasyonan, koçbera pêşketina têkoşîna me ya rizgariya netewî şanî dikin. Herweha ev rastî îspat dike, ka çirokên mêtîngeran ên nola. "Me wan xilaskirin, emê wan tune bikin!" bi sedî-sed bê bîngêh û derew in. Dagirkarên Tirk, serî didin her babê bikaranîna cenga taybetî, lê disa jî nikarin biserkevin. Ev jî diyar dike, ku roj bi roj bêhtir û leztir dikevin nava iflasekê de.

Di serê hemû êrdiman de, ku operasyonên leşkerî diwartirin tîn ajotin, navçeya Şîrnexê heye. Rewşa Şîrnexê ya erdnîgarî û stratejîkî û mewziyên saxlem ku hêzên me yê rizgariya netewî xwe gihandinê, dibin sedem ku dijmin bêhtir berê xwe bide vê navçeyê. Navçeya Şîrnexê him jî ber ve taybetiya xwe û him jî, ji ber ku dijmin vê navçeyê jî xwe re navçeyeka baregîhî hilbijartîye, buye navçeyek, ku dijmin hêzekî leşkerî yê herî mezin li vir bi cih kirîye û amade digire. Hin di sala 1985'ê de, "tabura" li Şîrnexê kiribûn "alayek." Paşê bi hêzên tîkûzkirinê, hejmara serbazên dijmin ên li Şîrnexê, sê-çar caran bêhtir hatibûn zêdekirin. Gava em hêzên taybetî û parêzkarên gundan jî tevli wan bihejmêrin, emê bibînin ku

LI CIZÎRA BOTAN BERXWEDAN XURT DIBE

Ji bo rawestandina hilpişkîna Newrozê ya hêzên ARGK, mêtîngerên Tirk li kêleka Şîrnexê, bi diwarî li Cizîra Botanê jî serî dan tedbirên xwe yê mezin. Mêtîngerên Tirk, li kêleka bikaranîna derî-mirovatî li dijî gelê me yê welatparêz, himêka leşkerî ye gelek mezin jî li Cizîra Botan û derdorên Cizîra Botan bi cih kirine.

Bi berxwedana rêhevala Bêrivan (Bînevş AGAL) di meha Çilê 1989'ê de, li pêşîya leyistok û êrişên dijmin, keleheka berxwedanê ya mezin hate çikandin. Berxwedana rêhevala Bêrivan, posîdeyên kûr li ser girsên welatperwer afirand. Gelê Cizîra Botanê, xwedî li biranîna rêhevala me derket, ku berxwedaneka hevqas mezin li dar xist û bû simboleka bi qedr û qiymet. Li ser rîya ku Bêrivanê şanî kirî û ronahî kirî, şênîyê Cizîrê Botanê destpêkir, ku bi şeweyeka leztirîn tevli têkoşîna me ya rizgariya netewî bibe.

Ji ber sedema girêdana bi biranîna rêhevala Bêrivan, rêhevalên Bêrivan, livbaziyeên rêz bi rêz pêkanî û pêktînin. Bi lêdanên heya niha li dijmin xistine, bi caran zêdetir tola Wê hilanîn û xwina Wê li erdê nehiştin. Livbaziyeên tolehildanê, di mehnê Çilê û Sibatê de pêkhatin û di meha Adarê de jî berde-wam kirin.

Di roja cejna Newrozê de, livbaziyeke nuh pêkhat û bi vê livbaziye xelat û diyariyên nuh pêşkêşî gelê me bûn, ku di serkeftina rizgariya netewî de, dibin gavên nuh. Serpêhatîna berxwedana Newrozê hate domandin. Şeva 20'ê Adarê, yekitiyeka ARGK, li nêzîkî gundê Hisarê li Çiyayê Gavidê, yekitiyeka artêşa mêtînger xiste kemînekê. "Astsubay"ek hat kuştin, gelek serbaz jî hatin birindar kirin.

HILPIŞKÎNA NEWROZÊ LI ŞIRNEXÊ

hejmara heyî hin jî bilindtir dibe.

Herçuqasî dijmin himêki leşkerî yê mezin li Şîrnexê amade digire û heya bê gotin bikaranîna şerê taybetî diwar dike jî, li Şîrnexê hilpişkîna Newrozê, bi livbaziyeên berde-wamî û rêz bi rêz biserket. Waliyê mêtînger Hayrî Kozakcioglu, daxweyanîyeka taybetî danezane kir û li ser tedbirên heyî, xwest ku tedbirên nuh jî birêve bikevin. Ji bo rawestandina hilpişkîna Newrozê, hinde tedbirên ne-nîzami hatin birêve birin. Tedbirên li dora karakolan, sazîyên leşkerî û aborî sê-çar caran bêhtir hatin xurt kirin. Lê bîlî van hemû tedbiran, di rewşekî livbaziyeên jir û çalak de, cejna Newrozê bi civînan, xwepêşdanan û livbaziyeên leşkerî hat pîroz kirin.

Roja 22'ê Adarê 1989'ê, êrişeka pêşmergeyên ARGK çû ser yekitiyeka artêşa mêtînger, ku xwe li nêzîkî zivînga Dolay gundê Dereler bi cih kiribû. Di domana livbaziye de, di navbera yekitiya ARGK û yekitiya dijmin de şereki diwar derket. Di şer de, yekitiya artêşa mêtîngeran rastî lêdanên mezin bû. Kargêriya cenga taybetî paşê di daxweyanîyeka xwe de, da bihistandin, ku pênc serbaz xedar birindar ketine. Mêtînger, herdemê hejmara kuştî û birindarên xwe jî yê di rastîniyê de

LI BAJARÊN STANBOL Û AMEDÊ, NEWROZ BI XWEPÊŞDANAN PÎROZ BÛ

Komek bi nêzikahî jî 1.000 kesî, jî xwendekarên zanîngeha Dicle bajarê Amedê, bi pexistîna agirî, cejna Newrozê pîroz kir. Agirê Newrozê di hewşa zanîngehê de hat dadan. Xwendekar li dora agirî govend kişandin û stranan xwendin. Bi zîmanên Tirkî û Kurdî jî, gelek caran dirûşmen weke, "Bijî Newroz!" û "Yaşasin Newroz!" bangin.

Di hewşên zanîngehên Îstanbul, Yildiz û İstanbul Teknik de xwendekarên xwe civandin û agirê Newrozê vexistin. Li dora agirî govend kişandin û sitêran. Bi vi awahî cejna Newrozê pîroz kirin. Komek din jî xwendekarên jî li "Meydana Sultanahmet" li Stanbolê agir pexist û cejna Newrozê pîroz kir.

Li kêleka van xwepêşdanan, jî aliyê hinde rêxistinên çep, jî ber sedema cejna Newrozê pankartên bi narinçokan jî hatin daleqandin, belavok hatin belavkirin û li dijî hinde sazîyên dewletê êrişên bi narinçokan pêkhatin.

Vê salê Newroz bi tîkiliyeka gelek fireh û pêşemîn jî bi tîkiliya ciwanên xwendekar hat pîrozkirin. Ev livbazi herweha şanî jî kirin, ku ew rewşa faşîzma 12'ê Êlûnê dixwest avabike, niha xweş tê çirandin û girsên gel di rîya têkoşînê de pêşîya xwe vedikin. Weke ku niha ciwan ketine nav bizavaka pêşveçûnê, herweha jî hêdî-hêdî çeper û diwarên şovînîzmê jî tîn şikandin û hilweşandin. Rabûna ciwanên

heyî, kêmtir şanî dikin û diyar bû, ku di vî şerî de jî serî dane eynî leyistokê û dest bi derewan kirine.

Dagirkar di vê livbaziya êrişî de, rastî lêdanên mezin bûn û gelek mirî û birindar li şûn xwe hiştin. Paşê jî hêrsa lêdana xwarin, operasyonên xwe li herêmê dorfirehtir kirin. Di demekê de ku operasyon bi diwarî dihatin berde-wamkirin de, yekitiyên ARGK livbaziyeên nuh bikaranîn. Yekitiyeka ARGK êrişekê bir ser îstasyona televizyonê ya li Kizilsu. Îstasyon rastî xusarên diravî yê mezin bû.

Piştî vê livbaziye, şereki gelek diwar û mezin di navbera yekitiya ARGK û yekitiyên artêşa mêtîngeran de çêbû, ku li derdorê operasyonên leşkerî birêve dibiran û şer gelek seetan doma. Di şer de, jî serleşkeran, endamên hêzên taybetî, serbazan û parêzkarên gundan hinde mirî û birindar çêbûn.

Piştî vî şerî û bi rojekê, roja 25'ê Adarê, yekitiyên ARGK livbaziyeên nuh pêkanîn. Pêşmergeyên ARGK êrişek birin ser gundê Cevîzdüzü û berên xwe dan xaniyên sixur û hevxe-batkaran. Sixurên hevxe-batkar, rastî xusarên diravî yê mezin bûn. Ev êriş, bi armanca îkaz kirina bêbextan hatibû pêkanîn. Ji sixuren hevxe-batkar hat

Tirkîyê li kêleka ciwanên Kurdistanê û bikaranîna livbaziyan jî hêla wan, jî bo vê rastîyê nîmûneyên heja ne.

Ew baweriyên çewt ên hêzên sosyal şovînist, ku serdestiya xwe li ser ciwanan avakiribûn û hebûna gelê me jî nedipejirandin, niha li her deran tîn şikandin. Ev rewş jî delîvên baş pêşkêş dike, daku tevgera şoreşger û demokrat li Tirkîyê li ser bîngeheka rast pêşve here. Ji bona ku li ser vê bîngehê pêşve biçe jî, hinde derfet û gengazên herî pêwîst derketine holê. Heke li ser vê bîngehê tevgera ciwan û xwendekarên pêşve here, di şoreşa Tirkîyê de jî bilindbûnêka nuh wê derkeve holê.

Xwedî-derketina li Newrozê bi vi awahî û bîlî daxwazên afirandina rewşeka pasîfikasyonê pêşveçûna ciwanan, encameka Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan e, ku di bin pêşengiya PKK de pêşve diçe. Têkoşîna PKK, posîdeyên xwe li teviya civakê dike û di hêla ku civak xwe bitevgirîne. Birên xwendekar, karkeran ûhw. ku di Newrozê de xwe berdand kuç û kolanan û qadan dagirtin, hima xwe jî rewşa li Kurdistanê digirin. Di bin posîdeyên têkoşîna ku li Kurdistanê bilind dibe de, berê xwe didin livbaziyan. Çiqas têkoşîna li Kurdistanê bilindtir bibe, ger li Kurdistanê û ger jî li Tirkîyê, girsên gel jî bêhtir wê tevli şoreşê bibin û bê dengiya xwe ya kevn wê bişikînin.

xwestin, ku dev jî dijmînahiya têkoşîna me ya rizgariya netewî berdin.

Livbaziyeke her bi vê nolê jî, piştî livbaziya li gundê Cevîzdüzü hat çêkirin. Êrişek çû ser zivînga Bilkasma. Xaniyên sixurên hevxe-batkar, jî aliyê pêşmergeyan hatin şewitandin. Di domana sohtîna malên ceşan de, 100 pez jî tevli xaniyan şewitin.

Dagirkarên Tirk xebitin, ku vê domana livbaziye diwar a ku jî hêla yekitiyên ARGK hatiye destpêkirin, rawestînin. Lewma ew jî destpêkirin, himên xwe yê leşkerî û mezin li derdorên êrdimê bicivînin û xwe tîkûz bikin. Yekitiyên leşkerî yê dagirkaran xwestin yekitiyeka ARGK bizivîrin û tîxin nava çembereka xwe de. Lewma bi şeweyeka gelek dorfireh, êrdimê

xistin nav bizava xwe ya dorgirtinê. Car-caran yekitiya ARGK rastî hêzên dijmin bû û car-caran jî şer çêbûn. Lê di encamê de yekitiya ARGK kari wê çembera ku hêzên dijmin dixwestin avabikin, bişikîne. Bi vi awahî yekitiya ARGK, leyistoka dijmin di avê de bir.

Şeva 26'ê Adarê, şer bêhtir diwar bû. Yekitiyeka ARGK, jêhatibûnêka gelek mezin şanî kir. Di tariya şevê de, hêzên mêtîngeran bi tevayî bê liv û bizav man. Yekitiya ARGK, deliv jî vê rewşê girt û cihê xwe guhart.

Di domana manevreya xwe de yekitiya ARGK, livbaziyeên nuh pêkanî. Di navbera seet 23.30'an û 24.00'an de, êrişên rêz bi rêz bir ser Ocaxa Komirî li Şîrnexê, karakola Madenê û karakolên Cevîzdüzü û Kirazê. Her sê karakol jî, ketin bin barana berikên tîfîngen otomatîk û rokêten yekitiya ARGK. Her sê karakol jî, îsabet girtin, lê eşkere nebû, ka çend mirî an birindar jî hêzên dijmin hene. Di domana van livbaziyan de, pêşmergeyên ARGK, herweha reşandin ser axureka sixureki hevxe-batkar jî û 300 pêzên di axurê de tarûmar bûn.

Niha li Şîrnexê operasyonên leşkerî yê dijmin berde-wam dikin. Agahî û nûçe gihan me, ku deliv heye di her kêliyêkê de hinde şerên nuh li derdorên Şîrnexê derkevin. Herçuqasî dijmin jî ber cejna Newrozê tedbirên gelek dorfireh birêve xistiye jî, yekitiyên ARGK disa karin wê himê şanî bikin, ku li çend deran lêdanan li dijmin bixin. Operasyonên dagirkaran, rast û rast di bin fermana serleşkerê kargêriya asayîşê Hulusî Sayin tîn birêve birin. Kargêriya taybetî pêwîstiyeka gelek mezin dide van operasyonan. Lê ev operasyon heya niha, li derdorên Şîrnexê carek din hatin pûç kirin û di avê de çûn. Hêzên me yê rizgariya netewî jî, newziyên pêwîst bi destê xwe ve anin. Mewziyên xwe yê heyin jî, heya bê gotin, xurt kirin.

Ciwanên xwendekar dengê xwe nabirrin û li ber xwe didin

Di Zanîngeha Yildiz de, piştî ku polêsan reşandin hewayê û xwestin xwendekarên bitirsînin, herweha "Ortakoy Kültür Merkezi (Navenda Çandê li Ortakoyê)" hat girtin pêve, xwendekarên li bajarê Stanbolê, bi yekcarê xwe tevgarandin. Ciwanên xwendekar, ku jî xwe di nava hezar pîrsan de dijin, li hemberê xebatên tirsandinê û pikolîyên dewletê û li hemberê politikaya perwendekirina (egitim) faşîst, vî carê bê deng neman û dest bi livbaziyan kirin.

Di hefteya dawiyê ya meha Sibatê de, li pêşîya Zanîngeha Yildiz li Stanbolê, bi armanca tirsandina xwendekarên polêsan berên xwe reşandibûn hewayê. Xwendekarên, ku bersiva daxwazên demokrat ên piçûktir jî negirtin, lê li şûna vî polêsan li pêşîya xwe ditin, jî ber van buyerên dawiyê disa herikîn zikak û kolanan. Roja 1'ê Adarê, xwendekarên Zanîngeha Yildiz û hinde xwendekarên zanîngehên din, xwe civandin û xwepêşdanekê çêkirin. 500 kes, dirûşmên nola, "Bîmîre faşîzm!", "Polês jî zanîngehê derkeve!" û "Rektorê faşîst karê xwe berde!" bangin. Piştî ku xwendekarên, demekê xoşxane û stran xwendin û govend kişandin, berê xwe dan rektoriya zanîngehê.

Di dawiyê de, Hêzên Çeleng hatin cihê buyerê û banga, "Belav bibin!" li xwendekarên kirin. Xwendekarên, bersiva xwe bi, "Berde-wamî bo berxwedanê" dan. Hêzên Çeleng, xwestin xwendekarên bi lêdan û jopan belav bikin. Xwendekarên jî, kuç û kevir barandin ser wan. Bi vi awahî, şereki bi kevir, dar û jopan di navbera xwendekar û polêsan de destpêkir. Li cihê şer, trafik bi tevayî sekîni. Xwendekarên, bi berxwedaneka mezin xwe li dijî polêsan parastin. Piştî demeka dirêj, polêsan bi zoreka diwar, karin xwendekarên belav bikin. Lê xwendekarên xwe nedan gir-

tin. Piştî demekê xwendekar disa xwe li hev civandin û vî carê li taxeka dinê, trafik jî bo çuyin û hatina tomoflan girtin. Disa şer destpêkir. Polêsan kotekeka diwar bikaranîn. Bêhtirî 100 xwendekar girtin û wan birin avahiya polêsan siyasi (politikî).

Roja 2'ê Adarê jî, biqasî 80 xwendekar, xwe li pêşîya avahiya waliyê Stanbolê civandin û êrişê polês a li ser Zanîngeha Yildiz, girtina "Ortakoy Kültür Merkezi" û girtinê berî rojekê, protesto kirin. Li pêşîya avahiye, axiftînek li ser pêşveçûnê dawiyê, hat çêkirin. Polês, hatin pêşîya avahiya wali, xwendekarên xistin çemberê û jî wan xwestin, ku xwe belav bikin. Xwendekar, diyarkirin, ku xwe belav nakin û wê li ber xwe bidin. Disa polêsan, serî dan zor û koteke. Xwendekar jî, bi diwarî êrişî wan kirin. Şerê di navbera polês û xwendekarên, biqasî 10 kêliyan berde-wam kir. Di bin lêdana jopan de, polêsan 9 xwendevan birin avahiya polêsê politikî.

Sekreterê gelemperîya Komela Mafên Mirovan, Akin Birdal û bi navê 9 komelên xwendekarên zanîngehan, seroka komîteya kargêriya Komela Zanîngeha Hacettepe, Nurten Çağlar, daxweyanî bo rojnameyan çêkirin. Bikaranîna faşîst ên li dijî xwendekarên, protesto kirin.

Dewleta Tirk a faşîst, bi van buyerên xwendekarên ên dawiyê, kete nava tirsê mezin. Ev tîrs, xwe hilimand weşanan jî, ku karekî xulamîyê di bin fermana dewleta faşîst de, birêve dibin. Di dawiyê de, Wezîrê Karên Xwendinê, Ciwanan û Sporê H. Celal Güzel daxweyanîyek çêkir û di daxweyanîya xwe de, xwest çavê xwendekarên bişikîne û wan bitirsîne.

Lê dewleta Tirk a faşîst, nema dikare, ciwanên xwendekar bê deng bike!

ŞEVÊN NEWROZÊ YÊN YEKÎTÎ, BERXWEDAN Û SERHILDANÊ

Destpêk di rûpêla dawi de

Ji van kes û rêkxistinana namebrûsk hatin şevê; kovara AL KARAMAH, Yekitiya Nîştîmani Kurdistan (YNK-Berpîrsiyariya Ewropa), Dilxwazên Toplumsal Kurtuluş li Frankfurtê, Rêkxistina Derveyi Welat a TKP(B), Rêkxistina Keskî li Hessen, Berpîrsiyariya I-KSP li Almaniya, Dostên Gelê Kurd li Rüsselsheime, Dostên Gelê Kurd li Giessenê, Dilxwazên Proletar Dayanişma, Rêkxistina Biyanîyan li Rüsselsheime. Herweha bi navê hevalên xwe yê ku li Almaniya Rojava girtine, Ali Haydar Kaytan ji, mesajek gihand şevê û mesaj tevli kutana çepikan û bangina dirûşmen awazî hat xwendin.

Paris-Frense: Roja 18'ê Adarê 1989'ê cejna Newrozê li bajare Parîsê hat pîroz kirin. Nêzîkî 2.500 kes beşdari şadimaniya pîroziyê bûn.

Bernameya şevê bi programeka taybetî, ku pewistiya Newrozê dani zimên destpêkir. Programa taybetî bi bal hat temaşê kirin. Dûvre bernameya şevê hat xwendin û silava biranîna şehîdên şoreşê hat xweya kirin. Bi axiftinên konevani yê sê zimanan, Kurdî, Tirkî û Almanî, pewistiya şadimaniyê û bu-yerên rêzani yê dawiyê hatin nîrxandin. Hozanên bi navên Tirêj, Şemdin, Xelîl Xemgîn, Koma Serhed, Koma Berxwedan û hozanekî mîhvan, stranên bi zimanên Kurdî û Tirkî pêşkêş kirin. Komen govendê yê zarokan û tevlihev ji bajarê Montbellerd û koma govendê ji Parîsê ya bi navê **Koma Serhed**, ji gelek derdoreên Kurdistanê leyistokên babetî dan temaşê kirin. Rêkxistîneka Tamîlan, ku tevli bernamemeyê bû, bi hunerên xwe yê çandî şadimaniyê xurt kir. Di nava birên bernamemeyê de gelek helbest ji hatin xwendin. Filmeka Video ji hat şanî kirin, ku birên jiyana pêşmergeyên li Botanê şanî dikir. Gava film dileyist, hemû beşdar dest bi kutana çepikan kirin û bi dengê awazî, dirûşma **"Lêxe gerilla lêxe, Kurdistanê avake!"** bangin. Di şevê de şanoyek ji hat pêşkêş kirin. Şadimani bi kîlam û govenda **"Apo hate Hilwanê!"** dawi bû.

Rêkxistina THKP-C (Acilcilar), Pîlîngên Rizgariya Tamîlê, ji girtiheha Stuttgart Almaniya Rojava Ali Haydar Kaytan, Yekitiya Jinan û Yekitiya Karkeran ji bajarê Reimsê, Dilxwazên Dîrenîş Hareketî li Parîsê, Dilxwazên EKİM li Frense û rêkxistina Av. Dev-Genç mesajên piştgiriya hinartin cejna Newrozê.

Duisburg-Almaniya Rojava: Cejna

Newrozê, roja 11.3.1989'ê li bajarê Duisburgê hat pîroz kirin. Di şeva ku gelek bi bizmîti û şahî çebûbû de, nêzîkî 1.000 kesî beşdar bûbûn.

Şev bi silava biranîna şehîdên şoreşê destpêkir. Bi programa taybetî ya li ser pewistiya Newrozê berdewam kir. Bi axiftinên bi sê zimanan maneya Newrozê û pêşveçûnên konevani yê nê dawiyê hatin nîrxandin. Di birê muzîke yê şadimaniyê de; koma stranan xoşxaneyên şoreşgerî, hozan **Dilgeş, Koma Botan**, du hozanên welatparêz, hozan **Şiyar û Koma Amed** stranan şoreşgerî û geleri xwendin. Şadimani bi komên govendê doma. Koma govenda zarokan ji bajarên Celle û Hannover, koma govenda zarokan ji bajarê Duisburgê, koma govendê ji bajarê Berlinê leyistokên babetî kişandin. Şanoya ku bikaranînen dijmin dani zimên, gelek bi dile beşdaran bû. Cejna Newrozê bi kîlam û govenda **"Apo hate Hilwanê!"** dawi bû.

YXK Hamburg, Ali Haydar Kaytan, Berpîrsiyariya YKWK li Îskandinavya, Komîteya Kurdistanê li Almaniya Rojava, BWK, Volksfront, SVP, Rêkxistina Derveyi Welat a TKP(B), Dilxwazên Dîrenîş Hareketî li Almaniya Rojava mesajên xwe gihandin pîroziya cejna Newrozê.

Saarbrücken-Almaniya Rojava: Cejna Newrozê roja 12'ê Adarê 1989'ê li bajarê Saarbrücken hat pîroz kirin. Ev şev ji gelek bi şahî derbas bû. Behtirî 1.000 welatparêz û mîhvan beşdar bûbûn. Pîraniya kesên ku hatibûn cejna Newrozê, cilên gelêrî û netewî li xwe kiribûn, lewma taybetiyeka cuda ya vê şevê ji hebû.

Pîroziya Newrozê bi silava biranîna şehîdan destpêkir. Bi xoşxaneyên şoreşgerî berdewam kir, ku ji hêla komeka stranan a ji sih kesan dihatin xwendin. Girsên di şevê de rind bala xwe didan bernamemeyê û bi bangina dirûşman û lîxistina çepikan bernamemeyê dikir. Ji bajarê Saarbrücken **Koma Şoreş**, ji bajarê Frankfurtê **Koma Serkeftin**, hozan Seyîdxan û **Koma Berxwedan** bi stranan xwe yê şoreşgerî û berxwedani tevli bernamemeyê bûn. **Koma Serkeftin** û **Koma Hunerkomê ya Navendî** babetên govendê yê giranbuha pêşkêş kirin. Di şevê de li kêleka axiftinên konevani, demokrateki Almanî ji hevkarîya xwe diyar kir, û axiftinek çekir. Şanoyek ji li ser jiyana gundekî û pewistiya Newrozê hat pêşkêş kirin. Şadimaniya Newrozê bi kîlam û govenda **"Apo hate Hilwanê!"** dawi bû.

Anti-faşistîsche Plenum Saar û bi navê Kurdên li Almaniya Rojava girtin. Ali Haydar Kaytan, namebrûskên xwe gihandin pîroziya cejna Newrozê.

Hamburg-Almaniya Rojava: Şadimaniya pîroziya cejna Newrozê, roja 18'ê Adarê 1989'ê çebû. Şeva li bajarê Hamburgê, şevê cejna Newrozê ya navendî (merkezî) bû. Bernamemeyê şadimaniyê gelek dewlemend bû û behtirî 2.000 kesî beşdari cejna Newrozê bûbûn.

Şev gelek bi kêfxweşî û dilşadi biserket. Bernamemeyê cejna Newrozê, bi silava biranîna şehîdên şoreşê destpêkir. Paşê barnamemeyê taybetî ya li ser Newrozê hat pêşkêş kirin. Bernamemeyê stran û xoşxaneyên şoreşgerî berdewam kir, ku ji aliyê koma stranan dihatin xwendin. **Koma Amed** û **Koma Berxwedan** ji, bi muzîka Kurdî ya şoreşger tevli bernamemeyê bûn. Di şevê de, **Koma Serkeftin** û komên govendê ji bajarên Hamburg, Bonn, Berlin, Hannover û Celle leyistokên Kurdistanê yê babetî dan temaşê kirin. Komên govendê gelek bi dile beşdaran, bernamemeyên xwe pêşkêş kirin. Şanoyek ji hat şanî kirin. Ji filmên diasê ji qirkirina Helebçe û dimenên erdnîgariya Kurdistanê hatin şanî kirin. Şev bi rewşeka gelek bi dilxweşî, tevli kîlam û govenda **"Apo hate Hilwanê!"** dawi bû.

Dilxwazên Toplumsal Kurtuluş li Hamburgê, Dilxwazên EKİM li Hamburgê, Dostên Gelê Kurd li Hamburgê, YJK, Komunistên Tirkîyê û YNK, namebrûskên xwe şiyandibûn şadimaniya pîroziyê.

Stockholm-Swêd: Cejna Newrozê roja 18'ê Adarê 1989'ê hate pîroz kirin. Newroza isalî, gelek bi serkeftinî derbas bû. Bi Newroza li Stockholmê, ew gotina vala, ku dibêje "PKK û gelê Kurd ne eynî tişt in" hat şot û tazi kirin. Beşdariya bi dora 1.000 kesî, bû bersivê xurt ji bo erîşên di vê barê de.

Girsên gel bi dilxweşî temaşê û guhdariya bernamemeyê şadimaniyê kirin. Hozan **Armanç** û hozan **Kurdo** bi stran û xoşxaneyên şoreşgerî, tevli bernamemeyê bûbûn û hunera wan bi kutana çepikan hate şopandin. Herweha şanoyek ji li ser terora mêtîngeran hate pêşkêş kirin. Komên govendê yê zaro û mezinan, leyistokên babetî dan temaşê kirin. Di şevê de, bi dijiwari dirûşme dihatin bangin. Şadimaniya cejna Newrozê, tevli govend û kîlama **"Apo hate Hilwanê!"** dawi bû.

★

DI SERSALA QIRKIRINA HELEBÇE YA YEKEM DE LIVBAZIYÊN PROTESTO LI EWRUPA

Destpêk di rûpêla dawi de

Berlîna Rojava, tevli ERNK 11 rêkxistin, rêveçûnêka protestoyê çekirin. Tevli 80 dilxwazên ERNK, 300 kes hatibûn rêveçûnê.

Her di wê rojê de li Hollanda bajarê Arnheim ji, hemû rêkxistin û saziyên Kurdistanê, ji ber sersaliya qirkirina Helebçe xwepêşdanek çekirin. Di domana xwepêşdanê de, çelengeki rêş hate danin û hinde axiftin hatin çekirin. Dora 150 Kurdîstanî beşdari xwepêşdanê bûbûn. Di vê livbaziya bi hev re de, hinde burjuwayên piçûk ên reformîst xwestin xwepêşdanê mina tenê wan çekiribe, şanî bidin. Lê encam bû tersê vê daxwaza ne rast. Weşan û rojnameyên Hollanda ji nêzik ve xwepêşdanê şopandin.

Disa li Arnheimê, dilxwazên ERNK rêveçûnêkê ji bi serê xwe çekirin. Reveçûn roja 18'ê Adarê çebû û dora 250 welatparêz beşdar bûn. Livbazi gelek bi bizmîti (disiplin) û serkeftinî derbas bû.

Her di vê rojê de, li Almaniya Rojava bajarê Bonnê ji, Feyka-Kurdistan rêveçûnek durust kir. Ji çar parçeyên Kurdis-

tanê, nêzîkî 1.000 kesî beşdar bûbûn. Reveçûn ji bo yekîti û hevkarîya gelê me ji bû nimûneyeka xurt. Di domana rêveçûnê de bi gelek zimanan dirûşme hatin bangin û axiftin hatin çekirin. Di dawîya rêveçûnê de govend hat kişandin, stran hatin xwendin.

Roja 18'ê Adarê, Feyka-Kurdistan li bajarê Hamburgê ji rêveçûnek pêkani. Dostên Gelê Kurd, Koma Otonom a Rojhilata Navin, Komîteya El Salvador, BWK, FAU/R, Rêkxistina bo xebata Azanîa, MIR-Şîlî, Navenda Che Guevara, Komîteya Hevkarîya Kurdên li Almaniya Rojava girtine, Fedaiyîyên Gelê Îranê (Koma Hindîkî), Freijûngen-Hamburg û 130a Plenum-Thaden-strasse ji tevli rêveçûnê bûn.

Li Belçîka bajarê Haselê ji, roja 18'ê Adarê, rêveçûnek hat çekirin. Reveçûn ji aliyê dilxwazên ERNK hatibû durust kirin. Dora 500 welatparêz beşdar bûbûn. Nêzîkî 150 pêşveçûyên Belçîka û Dostên Gelê Kurd ji beşdari rêveçûnê bûbûn. Reveçûn bi bizmîti û serkeftinî derbas bû. Bi hezaran belavok hatin belavkirin. Herweha gelek dokumanên nivîsî ji hatin belavkirin. Bi navê Dos-

tên Gelê Kurd, demokrateki Belçîkî axiftinekê çekir. Paşê dilxwazekî ERNK ji axiftinekê çekir. Di vê navberê de 10 welatperwer ji, ji bo hevkarîya berxwedana zindanan, xwebirçîhiştinekê çêdikirin. Ew ji derketin kursiyê. Ji aliyê beşdaran hatin pîroz kirin. Hinde demokratekî Belçîkî û Yewmanî, bi dayîna çiçekan, van 10 welatperweran pîroz kirin. Bi navê wan ji axiftinek hat çekirin. Bili van, mebusêkî Belçîkî ji hatibû rêveçûnê û hevkarîya xwe bo gelê Kurdistanê diyar kir. Paşê livbazi bi bernamemeyê muzîk û govendê doma. Livbazi xweş biserket.

Televîzyona Belçîkî BRT û gelek rojname hatibûn cihe livbaziyê.

Bili livbaziyên protestoyê yê dilxwazên ERNK, Berpîrsiyariya ERNK li Ewropa û Feyka-Kurdistan ji her yek belavokek anin der û di yek-saliya qirkirina Helebçe de, qirkirinê bi dijiwari protesto kirin. Herweha Yekîtîya Rewşenbîrên Welatparêzên Kurdistan ji belavokeka protestoyê ani der. Bili van gelek rêkxistinên din ji, bi gelek şeweyan, qirkirina Helebçe protesto kirin.

KONFERANSÊN YEKÎTIYÊN ERNK

Destpêk di rûpêla dawi de

YKWK - Yekitiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan

YKWK-Rêkxistina Îskandinavya, konferansa xwe ya yekemîn roja 14'ê Çilê 1989'ê li paytextê Danîmarka bajarê Kopenhagê çekir.

YKWK-Rêkxistina Hamburgê, konferansa xwe ya duwemîn roja 15'ê Çilê 1989'ê çekir û 100 kes beşdari konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Duisburgê, konferansa xwe ya duwemîn roja 22'ê Çilê 1989'ê çekir û 70 kes beşdari konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Bawyerê, konferansa xwe ya duwemîn roja 22'ê Çilê 1989'ê çekir û 75 kes beşdari konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Hannoverê, konferansa xwe ya duwemîn çekir û 90 kes beşdari konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Bonnê, konferansa xwe ya duwemîn roja 22'ê Çilê 1989'ê çekir û 70 kes beşdari konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Belçîka, konferansa xwe ya duwemîn roja 22'ê Çilê 1989'ê çekir û 50 kes beşdari konferansê bûn.

YKWK-Rêkxistina Frankfurtê, konferansa xwe ya duwemîn roja 15'ê Çilê çekir.

YKWK-Rêkxistina Mannheimê, konferansa xwe ya duwemîn di meha Çilê de çekir.

YRWK-Rêkxistina Parîsê, konferansa xwe ya duwemîn di meha Çilê de çekir.

YRWK-Rêkxistina Kolnê, konferansa xwe ya duwemîn di meha Çilê de çekir.

YJWK - Yekitiya Jinên Welatparêzên Kurdistan

YJWK-Rêkxistina Parîsê, konferansa xwe ya duwemîn di meha Sibate de çekir û 40 kes beşdari konferansê bûn.

YJWK-Rêkxistina Kolnê, konferansa xwe ya duwemîn roja 4'ê Sibate çekir û 60 kes beşdari konferansê bûn.

YJWK-Rêkxistina Bonnê, konferansa xwe ya duwemîn roja 5'ê Sibate çekir û 40 kes beşdari konferansê bûn.

YJWK-Rêkxistina Duisburgê, konferansa xwe ya duwemîn roja 5'ê Sibate

çekir û 60 kes beşdari konferansê bûn.

YJWK-Rêkxistina Bielefeldê, konferansa xwe ya duwemîn roja 11'ê Sibate çekir û 30 kes beşdari konferansê bûn.

Di konferansê de, rêhevala Bêrivan (Bînevş AGAL) ku li Cizîra Botan di meha Çilê de şehîd ketibû, nola seroka yekîtîyê ya rûmetî hat hilbijartin.

YJWK-Rêkxistina Stuttgartê, konferansa xwe ya duwemîn roja 12'ê Sibate çekir û 60 kes beşdar bûn.

YJWK-Rêkxistina Hamburgê, konferansa xwe ya duwemîn çekir.

YJWK-Rêkxistina Swîs, konferansa xwe ya duwemîn roja 26'ê Sibate çekir û 40 kes beşdari konferansê bûn.

YJWK-Rêkxistina Hollanda, konferansa xwe ya duwemîn roja 19'ê Sibate çekir û 30 kes beşdari konferansê bûn.

YXK - Yekitiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan

YXK-Rêkxistina Bonnê, konferansa xwe ya yekemîn roja 19'ê Sibate çekir û 200 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Duisburgê, konferansa xwe ya duwemîn roja 19'ê Sibate çekir.

YXK-Rêkxistina Kolnê, konferansa xwe ya duwemîn roja 19'ê Sibate çekir.

YXK-Rêkxistina Bielefeldê, konferansa xwe ya duwemîn roja 26'ê Sibate çekir û 50 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Stuttgartê, konferansa xwe ya duwemîn roja 26'ê Sibate çekir û 50 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Hannoverê, konferansa xwe ya duwemîn roja 26'ê Sibate çekir.

YXK-Rêkxistina Hamburgê, konferansa xwe ya duwemîn roja 26'ê Sibate çekir û 45 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Parîsê, konferansa xwe ya duwemîn di meha Sibate de çekir û 80 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Berlîna Rojava, konferansa xwe ya duwemîn roja 5'ê Sibate çekir û 40 kes beşdar bûn.

YXK-Rêkxistina Belçîka, konferansa xwe ya yekemîn çekir û 30 kes beşdar bûn.

Bili van, li welatên Swîs, Danîmarka û Hollanda ji, konferansen Yekîtîyan hatine çekirin. Lê heya niha, nûçe ji van deran li ser çekirina konferansan negihane rojnameya me.

Gel, klika Evren û Ozal nexwest HILBIJARTIN, ŞEHTINA REJÎMA FAŞÎST KÛRTIR KIRIN

Destpêk di rûpela dawî de

Piştî ku rewşa pikoliya li ser girsên gel hindeki hati çirrandin, girsên gel ji destpêkirin, ku bêhtir dengê xwe li diji klika Evren û Ozal hildin. Heya niha girsên gel bi pikoli û nîrê hatibûn serjêr kirin, lê niha êdî klika Evren û Ozal, napejirinin. Girsên gel, êdî naxwazin, ku rejîma 12'ê Êlûnê bi klika Evren û Ozal berdewam bike.

Li hemberê vê rewşê, disa ji mirov nikare bibêje, ku partiyên hêlwestî kare rewşeka opozisyonê avabikin. Ger DYP û ger ji SHP, hin nekarine xwe ji wê xilas bikin, ku ne partiyên rejîma 12'ê Êlûnê bin. Lê disa ji dubendiyên di nava wan û ANAP'ê de hindeki dijiwartir dibin. Ev ji tiştekî wê encamê ye, ku ev partiyên hêlwestî dixwazin dewletê biparêzin. Piştî ku rayên ANAP'ê kêr bûn, dijitiya gel ji roj bi roj dijiwartir dibe. Partiyên opozisyonî ji dixwazin hindeki dijitiya gel nerm bikin û rabûna gel di bin posideyên xwe de sar û jar bikin. Lewma ji herdu partiyên hêlwestî, dixebitin ku dijbûna gel di bin siha xwe de kombikin û li ser vê bingeşê şerê ANAP'ê bikin, daku rabûna gel rawestinin. Kin bê gotin, dixwazin wê hêlwestiya ku bilind dibe, di nava diranên xwe de bicun û bihelinin. Êrişên SHP ên li diji kesên pêşveçuyî di nava rêzên SHP de, şanî dikin, ku ev parti çiqas parêzkarê dewletê ye û ne berpirsiyarê gel e.

Piştî ku di encama hilbijartinan de ANAP rasti binkeftinekê bû, danûstandinên li ser hilbijartineka zû ji xwe lezandin. Partiyên hêlwest dixwazin niha hilbijartineka gelemperî çêbibe. Lê Ozal di daxweyanîyê de diyar kir, ku heya sala 1992'an wê li ser kar bimine û bi hilbijartineka gelemperî razi nabe. Turgut Ozal di axiftina xwe de herweha gelek tehditan ji avêt holê û got, ku heya sala 1992'an wê kargêriyê bi destê xwe ve bigire. Ozal got, ku "ev hilbijartin di dengiya konevani de çî guhartin çenekirine" û "ev hilbijartin nikarin ji bo guhartineka hikumetê rîyekê vekin." Herweha hikumet ji bo weşanên cihanê re ji daxweyanîyê çekir û wusa got, "Konevaniya hikumeta Tirk a navnetewan û pêwendiyên navnetewan wê min xwe berdewam bikin."

Bili van daxweyanîyên Ozal, partiyên hêlwestî, berpirsiyarên hinde sazîyan û derdorên Ewropa Rojava, nêrîna çuyina hikumeta Ozal anin zimên. ANAP bi pîveka ji sedî 35, parlamen-toyê di destê xwe de digire û hêzên ku berpirsiyariya ji sedî 65'an dikin di opozisyonê de ne. Ev rewşa ANAP, berî van hilbijartinên nuh ji, gelek caran dîket ber rexneyên dijiwar. Dêrdorên konevani dibêjin, ku bi dereceyeka ji sedî 21,74'an û bi rewşa partiya sêwemin, gelek zehmete, ku hikumeta Ozal hin sê sal din li ser kar bimine. Bawerî hene, ku dibêjin, rewşeka wusa wê tehlukeyên gelek mezin derêxîne holê.

Di payiza vî salê de, wê hilbijartina serokê komarê ji çêbibe. Lewma pîveka rayên ANAP, pêwistiyeke din tîne pêşîya çavan. Ozal dibêje, ku piraniya parlamentoyê di destê ANAP'ê de ye. Lewma mafê ANAP'ê heye ku serokê komarê hilbijêre. Lê diyar dibe, ku di vî pîrê de ji, wê hinde pîrgîrêkên pêwîst derkevin holê. Herweha rastiyeke ronak e, ku ji demeka dirêjbû, Ozal ji bo serokatîya komarê xwe bi xwe amade dikir. Ev şansê ANAP û Ozal, bi ketina hejmara rayan, heya qonaxeka pêwîst kete tehlukê de û derî li pêşîya Ozal hindeki hate girtin. Lê ji ber ku Ozal û partiya xwe berhemekî faşîzma 12'ê Êlûnê ne, wê himê di xwe de dibînin, ku meydane ji bo helwestê bixwînin. Lewma ji dibêjin, "ANAP wê serokê komarê hilbijêre." Ev ji perçeyêke ji tehdîtan ANAP'ê. Partiyên hêlwest ji, gelek caran tinin zimên, ku mafê ANAP'ê nine, serokê komarê hilbijêre.

Wê bawerîye tinin zimên, ku ANAP niha tenê manevreyan daniye pêşîya xwe û lewma wusa dibêje û ew bi xwe ji dizane, ku nikare serokê komarê hilbijêre.

Gava hikumeta Ozal di hundurî de rasti dijitiyeke mezin dibe, ji nav rêzên Civaka Ewropî ji hinde meyl xwe şanî dikin, ku dibêjin di nêzik de wê ANAP here. Dêrdorên Civaka Ewropî eşkere dikin, ku li ser kar mayîna ANAP'ê, wê gelek tiştan birindar bike. Herweha hilbijartina serokê komarê ji aliyê meclîsa miha li Tirkîyê heyî, ji aliyê dêrdorên Civaka Ewropî nayê pejirandin û dibêjin, ku tiştekî wusa wê tehlukên mezin derêxîne holê.

Encamên hilbijartinan, bû redkirina klika Evren û Ozal, ku bi derbeya faşîst a 12'ê Êlûnê hatibû ser kar. Girsên gel ne tenê li diji ANAP'ê dengê xwe hildan. Herweha li diji konevaniya aborî ya 12'ê Êlûnê ji derketin. Partiyên nola DYP, SHP û DSP ji berdewamkarên vî konevaniya aborî ne. Li şûna ANAP'ê, niha SHP an DYP ji were ser kar, ev konevaniya aborî ya faşîzma 12'ê Êlûnê wê berdewam bike. Ev ji wê bibe sedemk, ku girsên gel dengê xwe li diji rejîmê bêhtir hildin. Partiyên din ji nikarin vî deng-hildanê rawestinin.

Li bajarên Brûksel û Atîna civînên bo rojnameyan

Roja 21'ê Adarê, di sersaliya damezirandina ERNK de, li bajarê Brûksel welatê Belçîka civinek ji bo rojnameyan hat çêkirin.

Berpirsiyarekî ERNK di civinê de, pêşveçûnên Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan ên di navbera mîjuyên 21'ê Adarê 1985'ê û 21'ê Adarê 1989'ê de, rez kir. Bilançoyeka pêşveçûnan, di civinê de, ji bo endamên şaxên weşan û rojnameyan hate belavkirin. Di bilançoyê de hejmara kuştîyên ji dewleta Tirk a faşîst û hejmara tîkoşerên ku di şerê serxwebûna Kurdistanê de şehîd ketine, hatibûn rêzkirin.

Berpirsiyarê ERNK, bersiva hemû pîrsên endamen weşan û rojnameyan da. Herweha hedefa tîkoşîna rizgariya netewî ji bo sala 1989'ê eşkere kir û got, ku di vî salê de dijmîn bi şeweyeka dijiwar wê bî cezakinir.

Berpirsiyarê ERNK daxweyan kir, ku pêşengê Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan PKK, bi şeweyeka xurtbûyî dest bi sala 1989'ê kirîye. Herweha got, ku ji niha pêve, li bajar û êrdimên Tirkîyê ji wê livbazi bîn pîkanin. Li ser pîrsekê, berpirsiyarê ERNK wusa got: "Di ittifaqan de em berxwedanê bîngeh digirin û hevxebatkariyê tu caran napejirinin. Konevaniya hevxebatkar û girêdayî, li Kurdistanê nikare bibe xwediyê cihekî û xetereke ji bo tîkoşîna rizgariya netewî..."

Ji ber sedema destpêka tîkoşîna salekî nuh a Eniya Rizgariya Netewa

Rejim, dixwaze di nav rêzên xwe de alternatîfên nuh derêxîne holê. Ew konevaniyên û partiyên berî 12'ê Êlûnê, disa mina alternatîfan ajotin meydane. Daxwazên derxistina serokên partiyên nuh li dora kesên mina Bedrettin Dalan (serokê belediya Stanbolê yê kevn) û Aydın Menderes ji, bi hilbijartinên êrdimî yên roja 26'ê Adarê iflas kirin. Bedrettin Dalan, ku USA piştgirtina wî dikir, di hilbijartinan de nehat hilbijartin û şansê xwe hunda kir. Rejim, bi vî awahî nekari çî serokekî nuh weke alternatîfêkî derêxîne holê û di vî barê de ji bî tevayî iflas kir.

Çî bibe bila bibe, rejim nema dikare xwe ji tengezariyê rizgar bike. Dixwaze bila hilbijartinên gelemperî disa çêbin an ji dixwaze rejîma 12'ê Êlûnê hebûna xwe berdewam bike, nikare êdî xwe ji şehtinê rizgar bike. Îroj girsên gel, bi dengêkî bilind û bi dijiwarî li diji faşîzma neh salan radibin. Livbaziyên karker û xwendekaran roj bi roj zêdetir dibin. Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan ji iflase rejîmê dilezîne. Rejim niha di nava tengezariyê de diqirîje û li hemberê tîkoşîna li Kurdistanê û pêşveçûnên li Tirkîyê, ne xwediyê wî şansiye, ku bikaribe xwe li ser lingan bigire.

Konferanseka ERNK li Yewnanîstanê

Roja 17'ê Adarê 1989'ê li bajarê Atîna taxa Aspropirgos, berpirsiyarekî ERNK, konferansêkê çekir.

Konferans, bi axiftineka serokê belediye li ser hewcebûna hevkarîya ji bo tîkoşîna gelê Kurdistanê, destpêkir.

Konferans, bi qasî du seetan doma. Armanca konferansê haydar kirina mîhvanan bû, li ser diroka Kurdistanê û şeweya rizgariya netewî ya îroyîn. Piraniya kesên ku hatibûn konferansê ew bûn, ku tevli şerê partîzanî bûbûn li

Yewnanîstanê.

Mîhvan, axiftinan bi kutana çepikan xurt kirin û di bîrê diskusyonê de, gelek pîrs diyar kirin. Bi sempatî li Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan dinêrîn û tev, hevkarîya xwe danin holê.

Piştî axiftin û diskusyonan, filmeka video li ser Kurdistanê û jiyana pêşmergeyan li Botanê hate şanî kirin. Herweha di eywanekê de ji, weşan û wêne hatibûn rêzkirin. Konferans, bi şeweyeka xurt giha armancên xwe

Civîneka hevkarîyê li Avusturya

Li bajarê Wien (Viyana), roja 19'ê Sibatê 1989'ê, bi armanca biranîna şehîdên serxwebûn û azadiya Kurdistanê, civîneka hevkarîyê hate çêkirin. Dora 200 kesî beşdari civine bûn.

Dilxwazên ERNK bi vî bangê civin durust kiribûn: "...Ji bo biranîna simboleên Kurdistanê û nîrxên Kurdistanê yên giranbûha, ji bo vejenîna wan di dilê me de û jîyanhiştina nemirîna wan, wê civîneka biranînê çêbibe..." Di civinê de axiftinek hat pêşkêş kirin. Di axiftinê de rîsta şehîdan di Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan de hat zelal kirin.

Dilxwazên ERNK, herweha li bajarê St. Polten ji, civîneka hevkarîya ERNK amade kirin.Dora 300 welat-

perwer beşdari civinê bûbûn. Civin bêhtir nola şevêka hevkarîyê çêbû.

Civin bi biranîna şehîdan destpêkir. Di şevê de, bi axiftineka konevani, pêşveçûnên teze hatin şîrove kirin. Hozan Cuma û Suzan bi stranên xwe tevli şevê bûn. Govendên zarok û mezinan leyistokên xwe pêşkêş kirin. Ji filmeka video ji, axiftineka Sekreterê Gelemperiya PKK û qirkirîna Helebçe hatin şanî kirin. Di şevê de şanoyek ji hate şanî kirin û şev, bi kilam û govenda "Apo hate Hilwanê!" dawî bû.

Li bajarê St.Poten cara yekemîn bû, ku civinek an şevêk hatibû çêkirin. Ji ber ku bername ji xurt bû, posideyên mezin li welatparêzan bûn. Ev rastî, ji lîva beşdaran bi hesanî dihat ditin.

Civîneka nasdana Kurdistanê

Roja 1'ê Adarê 1989'ê, Feyka Kurdistan li Almaniya Rojava bajarê Oberhausen civîneka nasdana Kurdistanê çekir. Bêhtirî 30 demokratên Almani beşdari civine bûbûn.

Di civinê de axiftinek li ser diroka Kurdistanê, li ser statuya dagirkariyê, tevgera rizgariya netewî û koçbera tevgerê ya îroyîn, li ser konevaniya emperyalîzmê li dermala Kurdistanê, rîsta Almaniya Rojava di vî konevaniyê de, çê-

bû. Axîfkar herweha, komplo û provokasyonên hêzên emperyalîst ên li diji Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistanê û pêşemin ji yên Almaniya Rojava ronahî kir.

Demokratên Almani bi pîrsên xwe tevli civinê bûn û civinê xurtkirin. Herweha li ser hevkarîya internasyonalîst ji hate rawestandî û li ser pêşniyarên xebateka hevkarîyê axiftin çêbûn. Civîna nasdanê bi şeweyeka xurt biserket.

Li Bayern civîna agahdariyê

Dostên Gelê Kurd û dilxwazên ERNK, roja 17'ê Adarê 1989'ê civîneka agahdariyê çêkirin. Ev civin ji bo meha Sibatê ya derbasbûyî hatibû amade kirin. Lê ji ber êrişeka polîsan civin hatibû rawestîn û xwediyê eywanê, eywana xwe nedabû.

Ji bo rawestandîna dubare, polîsên Almaniya Rojava disa pîr xebat danin pêşîya xwe. Lê bili hemû keftûlaftên wan, vî carê civin çêbû. Nêzikî 30 demokratên Almani beşdari civinê bûbûn.

Hefteya Jinan

Roja 12'ê Adarê 1989'ê, li welatê Hollanda bajarê Nymengende, bi tîkîliya jinên ji gelek netewan hefteyeka jinan hat çêkirin û bi dilxweşî biserket. Jinên Kurdistanê ji, tevli hefteyê bûn.

Armanca hefteyê ev bû, ku jinên ji gelek welatan çanda welatên xwe bi hev bidin naskirin. Cilên netewî yên jinên Kurdistanê, bala beşdaran, bi taybetî kişandin ser xwe. Ji ber vî yekê, gelek jinên ji welatên din, cilên jinên Kurdan li xwe kirin û pê gelek şa bûn.

Komela Dêrsim-spor û çandê hat damezirandin

Li welatê Frense bajarê Dreux, roja 5'ê Adarê 1989'ê bi şadimaniyeka mezin Komela Dêrsim-spor û çandê hat damezirandin.

Armanca damezirandîna komelê eve: Hevkarîya Têkoşîna Rizgariya Netewa Kurdistan û bi gelek şeweyan piştgiriya bo wê. Komela li dora van armancên gelemperî, van delametên zelal daniye pêşîya xwe:

-Li diji çanda emperyalîzmê ya genî parastîna ciwanên Kurdistanê,

-Lêkolîna li ser çanda gelêrî ya Kur-

distanê û pêşvebirîna wê,

-Pêşvebirîna xebatên sportîf ji bo ciwanan.

Kargêriya komelê, daxweyan kir, ku wê li diji her babêr biyankirîna mirovên ji Kurdistanê bitêkoşin û li hemberê her babêr êrişan, wê alîkarîya xwe ji bo rizgariya netewî bilezînin. Kargêriya komelê kin wusa gote rojnameya me: "...Armanca me eve, ku em hemû karînen gelê xwe yên mina çandî, hunerî, sportîf û her wekî din, biherikînin nava rêzên tîkoşîna rizgariya netewî..."

Cezayir, mezintirin ji welatên bindestên Frense bû, di Afrika de. Firehiya wê 2,4 milyon km²-ye. Ji nav Cezayirê re Frense xwe digihand kûraniya Afrika û welatên li ber Deryayê Spi.

Ji aliyê aborî ve, Frense ji Cezayirê gelek xêr û bêr didizi. Mina hesin, fosfat, mêtewê û pap. Dora 791 hezar mirovên Ewropî, di sala 1921'ê de ketibûn nav 5 milyon mirovên Cezayirê û destên xwe danibûn ser ji sedî not ji pareyên, ku di kar de bûn û ser bêhtir ji 2.700.000 hektar erd, di sala 1940'ê de. Hemû mafên Ewropîyan ên aborî, ramyari, civakî, oldari û çandeyî hatibûn parastin. Lê bo gelê Cezayirê zordarî, kedxwarî û xwinmêtin bûbûn karên rojane. Li bakurê Cezayirê zagonêka kolonyalist bo gelê bindest hatibû peyda kirin, lê bo başurê Cezayirê tenê leşkerê Frensi xwediye biryarê bû. Ev ji bû sedema hişyariya netewî, li bal gelê Cezayirê.

Pêşketina civakî û aborî di nav salên 1917-1939'an de

Cenga Cihanê ya Yekemin, gelek hikari li gelê Cezayirê hişt, ji ber ku Frense talan û mêtina xêr û bêrên welêt pirtir kiribû. Bêhtirî 25.000 kesên Cezayirî di cengê de hatin kuştin, ji 173.000 serbazên ku bi zorê biribûn qadên şer. Cezayir, ketibû bin xizmeta leşkerên Frensi, ku gelê Cezayirê ji birçî mabû. Buhabûn û nexweşî zêde bûbû. Lê ji aliyekî din ve, 119.000 karker çûbûn Frense, ji ber sedema ku fabrikayên cengê û karxaneyên emperyalîstan bê karker mabûn. Lê ji aliyê din ve, emperyalîstan van karkeran gelek erzan didan kar. Di fabrikayên Frense de, têkiliyên karkerên Cezayirî bi yên Frensi re çêbûn. Ew ji li diji cengê bûn û bi taybetî, karkerên ku piştigirtina Partiya Komunista Frensi dikirin. Sermayedarên Frense yên ku li Cezayirê bûn, xwestin hodeyekê ji erzanbûna destên kar bibînin. Lewma dest bi avakirina û çêkirina karxaneyan li Cezayirê kirin û hêdî-hêdî bingeheka burjuwazî ya ji têkiliya wan û çinen nivîrêrên Cezayirî peyda bû. Ji firotina tiştên çandî û tiştên bo çêkirinê, mina genim û titin, li rex vê bingehe protearyekê netewî di bajarên de belav bû. Di sala 1917'ê de, 17.000 karkerên çêkirinê hebûn. Di sala 1924'ê de, bûn 160.000 û roj bi roj bêhtir bûn û di dema nav herdu cengan de, karkerên Cezayirî bûn hêzeka bingehîn ji hêzên ku di nava wan de tova li diji kolonyalizmê dihat çandîn. Krîza (girêka) aborî ya cihanê jî, di salên 1930-1931'an de, di nav karkeran û xwedikaran de dijmînahi xurtkir. Li gundan cudahiya çini kurtir bû, ji ber ku gundi birçî mabûn. Piraniya erdan, di dest kolonyalistan de bûn. Erdên ku di dest gundiyan Cezayirî de bûn, nedikarin zikên wan têr-bikirana, lewma zeviyên xwe difrotin, an ji diçûn karxanên li kar digerin û wilo aboriya çandî li Cezayirê, bû aboriyeka sermayenî û ev jî bû sedemek, ku di gundan de burjuwaziyeke gundiyan peyda bibe.

Li bajarên û di bazarên welêt de, burjuwaziya piçûk nikani bû li hemberê kolonyalistan rawesta û wilo roj bi roj ew jî ket rêzên li diji kolonyalizmê û ber bi netewiya xwe ve çû. Karker, gundiyan birçî û burjuwaziya netewî û bi taybetî ya piçûk li diji kolonyalistan hatin ber hev. Lê li hember wan, çîna axan, serêkên êlan, hinek melayên xwefiroş û parek ji rewşenbirên ku hişê wan bi çanda Ewropî hatibû tiji kirin, xwe dan rex kolonyalistan û li diji gelê xwe şer kirin.

Em dikarin bibêjin, ku xwinmêtina aborî, zordariya netewî û tunebûna mafên ramyari û yên mirovî, bingeha hişyariya netewî peyda kirin.

Di salên Cenga Cihanê ya Yekê de, axan û pareka burjuwaziya netewî, piştigirtina Frenseyê kirin, bi mebesta

Têkoşîna Rizgariya Netewa Cezayirê

Cankurd / 1988

Bajarê Gardia li Cezayirê

ku bi kirrîna çekên leşkerî zengin bibin. Lewma, ji gelê xwe xwestin, ku bêhtir peran bidin Frense, bo berdeyamkirina cengê. Lê pareka din ji axan û burjuwaziya netewî, bi hişyari li diji vê yekê derketin û li rex kesên welatî rawestiyên, pêşemîn ew kesên ku hêviya serxwebûna netewî li Tirkîyê û Almanyayê ditibûn. Hin di destpêka cenga yekê de, li herêma Beni Şoxran a çiyayî, gundiyan serî hildan û piştî wan bi du salan Berberên Oranê jî rabûn ser xwe. Dawiya cengê, komeka ji xwendevanên Misilman li Cezayirê û Tunîsê, daxwaza serxwebûna herdu welatên xwe ji Kongra Aştiyê ya li Parisê kirin. Li hemberê van xebatan û bi mebesta, ku rê li tevgera karkerî bêtin girêdan, sermiriya Frensi gaveka ber bi şûn ve avêt û hinekî reform di sala 1919'ê de peydakir, ji bona ku cudahiya kûr a di nava Cezayirîyan û biyaniyan de bitepîsîne. Lê ji ber ku ev reform, ne ji dil ve bûn, gelê Cezayirê xwe li dora Mir Xalid, di sala 1919'ê de civand, ji ber ku ji berê zû ve baypirê wî Mir Abdulqadir, serî li biyaniyan hilda bû. Heyanî sala 1927'ê, Mir Xalid xebatekî ramyari bo standina bêhtir mafên mirovan kir, lê di dawiyê de wî girtin û avêtin Mîsrê. Piştî wê, di sala 1927'ê de, Yekitiya Berhemdarêrî (Munticên) Misilman peyda bû, ji kesên ku di encumanên karbirêvebirina herêman de bûn. Xwe bo bêhtir demokratiyê di karê herêmi de mijûl kir, lê roj bi roj dev ji çanda netewî berda û serokê vî yekitiyê Muhemed Bin Celol xwe mîna berdestekî Frense nişan da. Ev jî, ji ber ku piraniya endamên vî yekitiyê, tevî kolonyalistan li pey lişt û berjewendiyên xwe yên kesani digerin. Lê disa jî daxwaza "wekheviyê" ya ku van rakiribû, gelek hikarî û posideyên rizgariyê berda nav gel.

Di sala 1926'ê de, karkerên Cezayirê yên ku li Parisê bûn, Komela Stêrka Bakurê Afrika bi alikariya komunistên Frensi avakiribûn, bi armanca "parastina liştên diravî, rewani û civakî yên Misilmanên bakurê Afrika" û Mir Xalidê ku li Mîsrê bû, ji xwe re kirin serokê rûmetê û rojnameyek bi navê "El-Iqdam (Xwepêşdan)" derxistin. Polîsên Frense gelek zordarî diannin ser wan û di sala 1929'ê de komele têkçû. Lê wan, disa di sala 1932'ê de komela xwe avakirin. Ji xwe re bernameyekî fireh bo "serxwebûna Cezayirê û pêkanîna başkirinên civakî, aborî û ramyari yên pêşverû" derxistin xebatê. Di demeka kin de mezin bû û rojnameyeka teze bi navê "Al-Ummê (Netew)" derxistin. Di du salan de bi hezaran hat firotin û di nava salên 1934'ê û 1936'ê de bi navê Yekitiya Netewî ya Misilmanên Bakurê Afrika dixebitî û piştê hikariyeka fireh û kûr li gelê Cezayirî kir. Ji sala 1931'ê ve, gelek komikên din ên li diji kolonyalizmê peyda bûn. Hinekan bo çanda

Erebî, hinekan bo paqijkirina Misilmanîyê ji jenga dirokê û hinekan ji bo derkirina Frense ji Cezayirê, xwe dan ber xebatê. Li hemberê, wan axan û peyayên kolonyalistan xwestin, ku axiftina roja inê di hundirê mizgeftan de bêtin qedexê kirin. Bi rastî jî fermaneka wilo, di sala 1933'ê de derket û gelek zanayên Misilman xistin bin çavdêriya xwe.

Partiya Komunista Cezayirê

Ji sala 1920'ê ve, komikên komunist li Cezayirê peyda bûn û di sala 1924'ê de Yekitiya Cezayirî di hundirê Partiya Komunista Frensi de peyda bû û bel-

vokeka bi nava "Xebata Civakî" derxist. Di sala 1936'ê de, Partiya Komunista Cezayirê avabû. Bo xwe bernameyekî netewî û çini derxist holê. Li diji zordariya çini û kolonyalizmê derket û bo serxwebûna netewî ya gelê Cezayirî û derkirina leşkerê biyani ji welêt. Partiya Komunist li gel sandikatan karkeran (bêhtirî 150 sandikat di sala 1933'ê de hebûn), gavên ber bi pêş ve avêt û di dema krîza aborî ya cihanê de (1931-1933), bi sedema birçibûn û bekariyê, tevgera karberdanê li gel daxwazên netewî, dijheviyên civakî û ramyari di nava gel û kolonyalistan de kûr kir û delîve bo komunistan peyda bû, ku li gel hêzên netewî yên din xwepêşdanên netewî yên bi hêz li diji zordariya Frensi çekin. Di sala 1935'ê

Haydariyên kurt li ser Cezayirê (Ji sala 1989'an)

Sîstema sergeranî	: Komara Gel a Demokrat
Paytext	: El Cezayir
Şeweya bandûrê	: 48 wilayet
Hejmara şênî	: 24,7 milyon kes
Firehiya axê	: 2.381.741 km ²
Tundebûna şênî	: 10,4
Bajarên pêwîst û hejmara şênîyên wan	: El Cezayir (3.950.000), Oran (770.000), Ksontîna (520.000), Annaba (400.000)
Serokê komarê	: Bin Cêfid Şandî
Serokê hikumetê	: Abdulhemîd Brahîmî
Zimanê fermî	: Erebi
Zimanên li Cezayirê	: Erebi (%85), Frensi (%15 - bi armanca bazarganiyê)
Gelên Cezayirê	: %56 Berberî, %19 Erebi, %24,7 Têkîfî hev, %0,3 Frensî
Olên li Cezayirê	: %99 Misilman, %0,7 Cîhu, %0,3 Filleh
Hesilata netewî ji bo her kesekî	: 2.490 dolar
Şaxên kar	: %23 ziraî, %27 endûstrî
Teviya daynên derweyî	: 15 milyar dolar
Înflasyon	: %6,9
Di bazarganiyê de firotin	: 10,2 milyar dolar
Di bazarganiyê de kirîn	: 7,9 milyar dolar
Pêwendiyên bazarganî	: Frense (%25), Almanyayê Rojava (%10), Îtalya (%10), USA (%6), Welatên cîvaka Ewropî yên din, Marok û Japonya
Dewlemendiyên Cezayirê yên pêwîst	: Petrol, gaza erdê (bêhtirî %90), hesin, fosfat, şarap, fêkî, turuncî, çerm û hişînahî
Rojnameyên Cezayirê yên pêwîst	: Al Şaab, Al Mucahid (Organa FLN), Horizont 2000 û Al Cumhuriye
Partiyên Cezayirê	: Weke partiyeka yekîtiyê FLN (Eniya Rizgariya Netewî)
Ajansa nûçeyan	: APS (Servîsa Çapemenî ya Cezayirê)

de fermana "Ronyê" derket û gelek kes girtin û xistin zindanan. Hêzên kevneperest ji xwe dan rex kolonyalistan û bi navê "ol" li diji karkeran rawestiyên.

Komunistên Cezayirî di pêşiya xebatkarên de li diji kevneperestiyê çûn û piştigirtina Eniya Gelêrî ya Frense kirin; ewa ku biserketibû û gelek azadiyên demokratîk dabû gelê Cezayirî. Di sala 1936'ê de Partiya Komunist li gel hinek zanayên Misilmanan, "Stêrka Bakurê Afrika" û hinek komikên burjuwaziya netewî komcivinekî Îslamî çêkirin û tede bernameya Eniya Gelêrî pejirandin. Lê gava Eniya Gelêrî di sala 1938'ê de parçe bû, Kongra Îslamî ji têkçû. Hema berî vê yekê bi salekê, "Stêrka Bakurê Afrika" jî kongrê derketibû û bi navê Partiya Gelê Cezayirî kar dikir û xwesteka wê ya yekê derkirina Frense bû û lewma kanibû li dora xwe ji hemû çinen gel piştvan peyda bike. Heya di nav karkeran de ji xurt bûbû.

Di salên 1937-1939'an de komunistan li diji faşizma Îspanya û ya Îtalya, li diji Franko û Mussolini xebat kirin û di sala 1939'ê de herdu parti qedexê bûn: Partiya Komunist û Partiya Gelê Cezayirî.

Cezayir di Cenga Cihanê ya Duwênin de

Di cenga duwênin de, kolonyalistên Alman û yên Îtalî destên xwe danin ser aboriya Cezayirê û bi rîya sermiriya Vichy bi hezaran demokrat, niştîmanperwer û komunistên Frensi û biyaniyên Îspanî yên li diji faşizme girtin. Gava Îngilîz û Emerikanan di sala 1942'ê de ketin Marakêş û Cezayirê, ew destelatiya kolonyalist dan dest kesên bêhtir kevneperest ên mîna Amîral Darlan û General Cîro. Lê di bin zora hezên Frensi yên li diji faşizme, di sala 1943'ê de girtiyan bendexaneyan hatin berdan û zagonên Vichy ên ni jadperest rabûn.

Di wê salê de Komîteya Frense bo Rizgarkirina Netewî, di bin serokatiya De Gaulle de avabû û rê da Partiya Komunista Cezayirî, ku karê xwe bike. Partiyê, rojnameyeka bi navê "Liberte (Azadî)" derxist û di sal û nivêkê de bi sed-hezaran dihat belavkirin û di wê demê de ciheki giring di Komîteya Frensi de stand.

Di navbera salên 1940-1944'an de burjuwaziya Cezayirî cihê xwe di civatê de başkir û hêza xwe jî gihand. Li hemberê vî, emperyalist, ji ber sedema cengê sist û jar bûbûn. Di sala 1943'ê de "Daxweyana Gelê Cezayirî" derket. Têde daxwaz ji Frense hat kirin, ku mafê netewî yê gelê Cezayirî di çarenivîsê de bêtin dayin, divê hemû girtiyan ramyari bîr berdan û azadiyên demokratîk hebûn û rê bo hîlbijartina danîşgeheka avakar piştî rawestandina cengê bo danîna rêbaza sergerana (dewleta) Cezayirî bêtin dayin. Berjewendên burjuwazî û zordariya Frensi hiştin, ku rêzên tevgera rizgariyê ji wan daxwazên xwe vegere û bi fermana 7'ê Adarê 1944'ê ya De Gaulle razi bibin, ewa ku hinek maf dida çinen serdest, di civata Cezayirê de.

Pareka netewî ji burjuwazî, bi rêberiya Ferhat Ebbas, dilsozê gel ma û bi wî re Komela Zanayên Cezayirî û Partiya Gelê Cezayirî, hevgrêdana "Evin-darên Daxweyanê û Azadiyê" avakirin û di demeka kin de, bingehekî gelêrî, di nava gelê bindest de bo xwe peydakir û roj bi roj koma reformîstan jar bû û tevgera li diji kolonyalizmê mezin bû. Di Gulana 1945'ê de serhildaneka xwînî peyda bû. Li bajarên Sêtif û Xilma polîsan gulle berdan xwepêşdanên gelêrî. Dora 15.000 Cezayirî kuştin. Girtin û darvekirin li her derekê çêbûn û di 15'ê Gulanê de Hevgrêdana Evindaran têkçû û gel jî ber birina xwe nali.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdîmeka niştîman ku bi zozanên bilind û zîreya xwe tê nasîn

WAN

- III -

GOVENDA (FOLKLOR) Û CILÊN WANÊ

Êrdîma Wanê bi govenda xwe dewlemend, navdêr û bi nav û deng e. Êrdîma Wanê di dirêjahiya dirokê de, buye qada bajarvaniyên (şaristaniyên) diroki yê rengareng. Lewma ji, ev sixlet û taybetî erdîma Wanê, ji aliyê nîrx û buhayên folklorî, gelek dewlemend kiriye. Di nav şeniye derdorên Wanê de, bi hezaran stran, kilam, payizok, goranî, dilan, lori, gale-gal, gotinên pêşyan, helbest, leyistokên zanin û peyda kirinê yê hozanî, qeside û her weki din tînin gotin û ev berhemên çandî û folklorî bi hezaran salan kombûne û xwe dirêji rojên niha kirine. Lewma em dikarin bi hesanî bibêjin, ku erdîma Wanê xwediyê xezineyeka çandî û folklorî ye.

Nimûneyên folklorî yê Wanê, kin be gotin, xwe di govenda gelêrî ya Kurdi de civandine. Lewma ji me di semivîsê de gotina govendê li pêşiya gotina folklorê nivisand, ji ber ku neynika folklorê Wanê leyistokên govendî ne. Govenda Wanê li seranserê Kurdistanê bi nav û deng e. Bi giranî, hemû leyistokên govendî li ber dahol û zirne tînin leyistin. Gava mirov radibin govendê û govendê dikişînin, an destê hevdu digirin an ji destê hevdu diavêjin newqa hevdu. Şeweyên govendê yê bi navtîr û bêhtirîn tînin leyistin ev in: Êbzi, Girsani, Şerani, Têmi, Nûra-irani, Kelekvanî, Hawasorî, Hirbîrî, Toyçûnî, Bablekani, Şexanî, Meyroki, Sinanî, Nehanî û Teşiyokî.

Cilên jinan: Jinên li derdorên Wanê "kofi"yan li serê xwe digerin. Dora kofiyan ji bi çaw û kefiyên bi navê "lêçek" dizivirînin. Hemû lêçek ji, ji keviyên xwe bi neqşên motîfî yê range-reng hatine xemilandin. Kirasên ji newqê û jêr ve, ku ji çawên (qumaşên) qadîfê, canfêş û hîrî çêbûne, li xwe dikin. Disa kirasên fireh û ji newqê pêve qermîçî weldigirin. Ev kiras bi siman tînin xemilandin. Her jinek, li gora derfet û delivên xwe yê diravî, kirasê xwe bi siman dixemilîne. Li jêrê kirasan, bazind û bazbenden ji zivî bi lingên xwe ve hildigirin, ku heryekê ji wan berhemekî hunerî yê pêwîste û bi destan hatine çêkirin. Li ser kirasan ji êlek û şapikên jinan li xwe dikin, ku bi motîfên kulîlkan û çiçekan ên rengareng hatine xemilandin. Gava jin derdikevin nava bajarê, sîk an ji malan, anga gava ji malên xwe derdikevin, çarîkan li xwe dikin, ku bi siman hatine xemilandin û gelek caran ne yek-reng, bêhtir rengin in. Bi van çarîkan xwe diniximînin. Hinde bazind û mohriyên rengin ji dixin zend û stuyên xwe. Li gora rewşa diravî ji, ziv û zêrên pênc-yekî û berhemên xemilandî yê hunerî û buha li xwe dikin.

Cilên mîran: Merên li derdorên Wanê, kumên range-reng dixin serê xwe. Li dora kuman ji "ehmedîye" tînin girêdan. Li jorê bedene mîntanên weke kirasan tînin welgirtin, ku be bastik (yaxa) tînin çêkirin. Zendên mîntanan

dirêj in û ji bani heya xwarê bi pişkî (qimçê) in. Li ser van mîntanan ji êlek tînin welgirtin. Hemû êlek bi gelek motîfan hatine xemilandin. Merên derdorên Wanê şalwaran ji li xwe dikin û ev şalwar ji erdîmî û navçeyî ne. Şalwarên Wanê mîna şapikên gelêrî ne, lê cudahiye piçûk di nava wan de hene. Şalwar hindekî fireh in, lê ber bi jêr ve ne pir dirêj in. Dorên keviyên jêr û devê berikan bi ta û benên filoşî, bi motîfên cure-cure xemilîne. Bi giranî şalwarên hişin tînin welgirtin. Di zivistanan de, zîlam sakoyên ji çawê qadîfê li xwe dikin. Herweha hinde goreyên ji hîriya herêmu, ku bi motîfên rengin tînin çêkirin, dadikişînin piyên xwe. Solên Wanê ji erdîmî ne. Bi giranî, rengê solan bi yekcarê reş in.

Şax: Ev navçe, ev bû bêhtirî 100 salan e, ku hatiye damezrandin. Navenda navçeyê di newaleka teng de hatiye avakirin, ku li wir du çem xwe digihînin hevdu. Li rojhilatê navçe, navçeya Payizava, li başur navçeya Elbê, li rojava navçeyên Westan û Berwarî hene.

Firehiya axa Şaxê, bi qasî 1.826 km² ye. Hejmara şeni li navendê Şaxê, 2.375 kes e. Hejmara teviya şeni, 19.650 kes e. Qopaniyek û 25 gund girêdayî Şaxê ne. Şaxê 1.512 metran ji deryayê bilind e. Herweha 82 kilometre ji bajarê Wanê dûr e.

Westan: Ev navçe berî zayînê hatiye avakirin. Gava ku Urartu li dora Wanê xwe bi cih kirin, navçeya Westanê ji, ji

xwe re kirin navendeka danîşvaniyê. Navenda navçeyê li demên Çiyayê Artos û li keviya Zîreya Wanê hatiye avakirin. Li aliyê başur-rojhilat navçeyên Şax û Berwarî, li aliyê rojava navçeyên Xizan û Tûx, li aliyê bakur Zîreya Wanê hene.

Firehiya axa Westanê 1.201 km² ye. Hejmara şeniye navendê, 7.400 kes e. Hejmara şeni bi tevayî 39.250 kes e. Qopaniyek û 48 gund girêdayî Westanê ne. Navçe 1.770 metran ji deryayê bilind e. Ji bajarê Wanê 48 kilometre dûr e.

Erdîş: Dîroka navçeya Erdîşê gelek kevn e. Di sedsala 18'an de, li Wanê saziyeka mirî ya bi 14 sencaxan hebû, yek ji van sencaxan navçeya Erdîşê bû.

Navçeya Erdîşê

Firehiya axê	: 21.823 km ²
Hejmara şeni	: 600.000 kes
Tundebûna şeni li ser her km ² yekê	: 27,5 kes
Zêdebûna şeni di salê de	: % 3,1
Navçeyên Wanê	: Elbak, Şax, Erdîş (Arçê), Payizava, Westan, Bêgir (Bargir) û Ebex
Hejmara gundan	: 566 gund

CIHÊN DANÎŞVANIYÊ Û BELAVBÛNA ŞENIYÊ WANÊ

Elbak: Heya sala 1910'an navendê bajarê Çolamergê bû, ku hingê erdîma Çolamergê girêdayî Wanê bû. Di sala 1923'an de, gava ku Komara Tirk hati danezanekirin, bû navçeyek. Navendê navçeyê, di kendal û qontarên Çiyayê Espirozê de hatiye avakirin. Ji aliyê bakur ve bi navçeya Ebexê, ji aliyê rojhilat ve bi rojhilatê Kurdistanê, ji aliyê başur ve bi erdîma Çolamergê û ji aliyê rojava ve ji bi navçeya Payizava hatiye zivirandin.

Firehiya axa Ebexê, bi qasî 2.598 km² ye. Hejmara şeniye navendê 12.000 kes e. Hejmara şeni bi tevayî 36.350 kes e. Du qopani û 63 gund, girêdayî Ebexê ne. Bilindahiya navçe, ji deryayê 2.400 metre ye. Nêzîkî 112 kilometre ji navendê bajarê Wanê dûr e.

Berhemên çandî yê xebata destî

Hejmara şeniye navendê, 29.582 kes e. Hejmara şeni bi tevayî 73.570 kes e. Du qopani û 81 gund girêdayî navçe ne. Navçe 1.750 metran ji deryayê bilind e. Ji bajarê Wanê 95 kilometre dûr e.

Payizava: Ev navçe berê ne li cihê xwe yê niha bû. Di sala 1954'an de, ji nuh ve hatiye avakirin. Berî hingê, di sala 1936'an de, di navenda qopaniya Kirgêçit de, navçeya Payizava hatibû avakirin. Navçeya Payizava, li ser Deştê Hawasor hatiye avakirin. Li aliyê başur erdîma Çolamergê, li aliyê rojhilat navçeya Elbakê, li aliyê bakur navçeya Ebexê û bajarê Wanê, li aliyê rojava ji Zîreya Wanê û navçeyên Westan û Şaxê hene.

Firehiya axa Payizava bi qasî 4.063 km² ye. Hejmara şeniye navendê 3.500 kes e. Hejmara teviya şeni 40.000 kes e. Sê qopani û 64 gund girêdayî Payizava ne. 1.740 metran ji deryayê bilind e. Payizava, 21 kilometre ji bajarê Wanê dûr e.

Bêgir: Dîroka ve navçeyê gelek kevn e. Di sedsala 17'an de, li Wanê saziyên mirî hebûn û ji çend sencaxên Wanê, yek navçeya Bêgirê bû. Hingê navê navçe Bargir bû. Di demê de ev nav sîvîk buye û qulîbiye Bergir û di dawiyê de Bêgir. Di domana dagirkariya Osmanîyan de buye navçe. Navenda navçe, li ser kendalekî hatiye avakirin, ku di nava newalekî de dimîne û ev newal ji xwe ber bi Zîreya Wanê ve vedike û fireh dibe. Newal ji di navbera Çiyayê Pîraşit li rojhilat û Çiyayê Ahurik li rojava de dimîne. Ji aliyê bakur ve bi erdîma Araratê, ji aliyê rojhilat ve bi rojhilatê Kurdistanê, ji aliyê başur ve bi navenda Wanê û navçeya Ebexê û ji aliyê rojava ji bi navçeya Erdîşê û Zîreya Wanê hatiye zivirandin.

Firehiya axa Bêgirê, bi qasî 2.596 km² ye. Hejmara navçeyê 11.350 kes e. Hejmara şeni tevî gundan 63.250 kes e. Qopaniyek û 102 gundên Bêgirê hene. Bêgir, 1.735 metran ji deryayê bilind e. Ji navenda bajarê Wanê ji, 82 kilometre dûr e.

Ebex: Ev navçe di sala 1869'an de, bi navê Mahmudiye hatibû avakirin. Hingê cihê navçe li cihê qopaniya bi navê Saray bû. Piştî damezrandina Komara Tirkîyê, di sala 1948'an de navenda navçeyê hate guhartin. Navçe, li ser erdeki rast e bi navê Qurak-kali hatiye avakirin. Di van salan de, navê navçe ji hatiye guhurandin. Li aliyê rojhilat, rojhilatê Kurdistanê, li aliyê bakur navçeya Bêgirê, li aliyê rojava bajarê Wanê û li aliyê başur ji navçeyên Payizava û Elbakê hene.

Firehiya axa Ebexê, bi qasî 2.380 km² ye. Hejmara şeniye navendê 4.500 kes e. Hejmara teviya şeni 50.250 kes e. Du qopani û 77 gundên navçeya Ebexê hene. Ebex, 2.100 metran ji deryayê bilind e. 64 kilometre ji bajarê Wanê dûr e.

REWŞA ÇUYIN Û HATINÊ, REWŞA RIYAN LI ÊRDÎMA WANÊ

Li erdîma Wanê çuyin û hatin bi gelek şeweyan dibe. Êrdîma Wanê, li ser riyên ku vedibin Kurdistanê, weke navendekî qonaxî ye. Rîsta deriyekî dileyize, ku ji rojava vedibe rojhilat an ji, ji rojhilat vedibe rojava. Ji ber ve yekê ji erdîma Wanê, ger di dirokê de ji bo gelek bajarvaniyan, ger ji niha ji bo dagirkarên Tirk, xwediyê sixletên mezin bû û xwediyê sixletên mezin e. Ji ber ve yekê, gelek derfetên çuyin û hatine, li erdîma Wanê hatine bi cih kirin û avakirin. Li erdîma Wanê gelek rê hatine çêkirin. Riye ku diçe Hindistanê ji bajarê Wanê derbas dibe. Bajare Wanê li ser riyên transit dimîne. Ev rewş, taybetiyên Wanê mezintir dike. Çuyin û hatin him bi riyên erdî û him ji bi riyên asmanî dibe. Ji ber ku li Wanê baregehekî firokên leşkerî û firokên sîvîl e mezin hatiye avakirin.

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

HILPIŞKÎNA NEWROZÊ LI ŞIRNEXÊ

- Li zivinga Dolay gundê Dereler navçeya Şirnexê, yekîtiyeka ARGK êrişî çengekî hêzên operasyonên leşkerî yên dijmin kir. Artêşa dagirkaran, lêdanên mezin girt.
- Pêşmergeyan êrişek bir ser saziya televizyonê li derdorên Kizilsu. Xusarên diravî yên giran gihan dijmîn. Di şerê derketî de jî, hinde endamên komên taybetî, serleşker û serbaz hatin kuştin an jî birindar ketin.
- Pêşmergeyan du êrişê birin ser gundê Cevîzdûzû û zivinga Bilkasma. Xaniyên sixurên hevxebar hatin şewitandin. Hebûnên wan hatin herifandin.
- Şerekî giran di navbera yekîtiyên artêşa mêtînger û pêşmergeyên ARGK de derket. Gava koma pêşmergeyan xwe dida paş, rêz bi rêz êrişên mezin bire ser Ocaxên Komirê li Şirnexê, karakola Madenê, karakolên Cevîzdûzû û Kirazê.

Di destpeka sala nuh de, li Çiyayê Cudî, lêdanên mezin û giran li yekîtiyên artêşa dagirkarên Tirk hatibûn xistin. Ew livbazi, jî aliyê naskirin û nasdana merhela têkoşina me, livbaziyeke gelek pêwîst bû. Bili hemû demagojiyên dijmîn, livbaziya Çiyayê Cudî, bû delîlek jî bo xurtîniya têkoşina me ya rizgariya neteweyî.

Bi gelemperî li teviya Kurdistanê, bi taybetî jî li herêma Botanê, têkoşina me ya rizgariya netewî gihaye koçberêka gelek pêwîst. Niha li hemû herêmên bakurê Kurdistanê, yekîtiyên pêşmergeyan ên çekdari, di nava xebat û bizaveka dişwar de ne. Li herêma Botanê jî, şer û pozberî behtir tund û dorfireh bûne. Herêma Botanê di şerê serxwebûn û azadiyê de, rîsteka pêwîst hildaye ser milê xwe. Li gora vê rîstê jî, roj bi roj xwe nêzîkî armancên şoreşê dike û ber bi livbaziyên dişwartin ve dişe.

Dagirkarên Tirk, jî bo rawestandina bilindbûn û pêşveçûna têkoşina me ya rizgariya netewî, li herêma Botanê hêzên xwe yên leşkerî û gelek mezin bi cih kirine. Ji destpeka meha Kanûnê 1988'ê û paşê bi girani di mehên Çîlê û Sibatê sala 1989'ê de, li navçeyên Şîmex, Dih û Cîzira Botanê, operasyonên leşkerî yên dorfireh pêkanin. Tenê yek armanceka operasyonan hebû: Lêdanan li hêzên me yên rizgariya netewî

xistin û rawestandina hilpişkîna Newrozê. Ji ber vê yekê mêtînger, jî aliyekê ve berê xwe dan girsên gel, jî aliyê din ve jî hezekî leşkerî yê mezin derxistin operasyonan.

Operasyonên mêtîngeran, di rojnameyên wan de, bi sermîvisên nola "Li Çiyayê Cudî operasyona mezin, te-

rorîst di çemberê de ne!" hatin bihîstandin û operasyonên wan bi mehan berdewam kirin. Rojnameyên mêtîngeran herweha wusa nivîsin: "Yekîtiyeka PKK a jî 200 kesan li Çiyayê Cudî ye." Lê bili van nûçe û operasyonên leşkerî, bi çi awahî nekarin encamekê bi destê

Dûmahîk di rûpela 19'an de

ŞEVÊN NEWROZÊ YÊN YEKÎTÎ, BERXWEDAN Û SERHILDANÊ

Şadîmaniyên pirozkirina Newrozê berdewam dikin. Li bajarên Ewropa yên bi navên Nûrnberg, Götting, Rüsselsheim, Paris, Duisburg, Saarbrücken, Hamburg û Stockholm, şevên pirozkirina Newrozê bi dilxweşî, şanazî û xurtî biserketin. Agahiyên ku jî şadîmaniyên cejna Newrozê gihane rojnameya me, ev in:

Nûrnberg-Almanya Rojava: Şeveka cejna Newrozê li bajarê Nûrnbergê hat piroz kirin. Behtirî 1.000 welatperwer û vexwendî beşdari şadîmaniya cejna Newrozê bûn. Şadîmanî roja 4'ê Adarê 1989'ê çêbû. Bi fermana dewleta Almanya Rojava, polisên Almanî xwestin, ku şadîmaniyê rawestînin. Polîsan, xwestin provakasyonekê birêve bibin û bi vî awahî tîkîlî û başdariya hejmara vexwendîyan jêr ve bikişînin. Ji destpeka şadîmaniyê heya dawiyê, nêzîkî 200 polîs, dora eywana şevê zivirandibûn. Lê weke ku hemû xebatên polîsan ên jî bo rawestandîna di avê di cûn, herweha girsên gel bi şahiyeka mezin beşdari şadîmaniyê bûn.

Şev bi silava jî bo biranîna şehîdên şoreşên cihanê û şehîdên şoreşa Kurdistanê destpêkir. Bi sê zimanan, Kurdî, Tirkî û Almanî, axiftînen konevani çêbûn. Ji bajarê Frankfurtê koma muzîkê ya bi navê **Koma Serkeftin**, hozana **Zozan** û **Koma Berxwedan** bi stranên xwe yên şoreşgerî û gelênî, tevli bernamêya şevê bûn. Du komên folklorî, govendên Kurdistanê yên renga reng pêşkêş kirin. Di bernamêya şevê de şanoyek jî hebû, ku jiyanê gelê Kurdistanê ya rojenî tani zimên. Bi riya filmên diasê, qirkirina Helebçe û dime-

nen erdnigari jî Kurdistanê hatin şanî kirin. Piroziya cejna Newrozê, bi kîlam û govenda "**Apo hate Hilwanê!**" dawî bû.

Şev, gelek bi şahî û moraleka serkeftî, derbas bû. Rêxistinên bi navên, Yekîtiya Hevkariya Gelên Tirk û Kurd, Yekîtiya Karkerên li Nûrnbergê, Komîteya Filistin û Libnanê, Dostên Gelê Kurd li Stuttgartê, Kovara Al KARAMAH, YRBK û bi navê hevalên xwe yên li Almanya Rojava girtine, Ali Haydar Kaytan, namebrûskên (mesaj) xwe gihandin cejna Newrozê.

Götting-Swis: Roja 4'ê Adarê 1989'ê cejna Newrozê li bajarê Götting hat piroz kirin. Li dora 200 welatperwêr û vexwendî beşdari şevê bûn.

Di bernamêya şadîmaniyê de, komên govendê yên zarokan leyistokên babetî pêşkêş kirin û hozanên navçeyî bi stranên xwe bernamêyê xurtîr kirin. Di şevê de bi sê zimanan axiftînen konevani hatin çekirin. Herweha şanoyek jî hatibû amade kirin. Di dawîya bernamêyê de **Koma Nûjin** bi stranên xwe bernamêyê domand û şeva Newrozê bi kîlam û govenda "**Apo hate Hilwanê!**" bi dilxweşî dawî bû.

Rüsselsheim-Almanya Rojava: Şeveka Newrozê ya yekîti, berxwedan û serhildanê, roja 11'ê Adarê li bajarê Rüsselsheim çêbû. Li dora 1.800 kesî beşdari şadîmaniyê bûn. Şev gelek bi şahî û bizmîti derbas bû.

Bernamêya şevê bi silava biranîna şehîdên şoreşê destpêkir. Koma muzîkê bi stranên şoreşgerî, tevli bernamêyê bû. Hozanên bi navên Yusuf û

Seyîdxan û komên muzîkê yên bi navên **Koma Serkeftin** û **Koma Berxwedan** di nava kutana çepikan û bangîna dirûşman de stranên xwe yên şoreşgerî û gelênî pêşkêş kirin. Bi axiftînen konevani yên bi sê zimanan, pêwîstiya şevê hat şerhkirin. Filmên diasê jî, di şevê de hatin şanî kirin. Komên govendê yên jî Frankfurtê û Bonnê, leyistokên Kurdî yên babetî leyistîn. Bernamêya şevê bi kîlam û govenda "**Apo hate Hilwanê!**" bi dilxweşî dawî bû.

Dûmahîk di rûpela 20'an de

Gel, klika Evren û Ozal nexwest

HILBIJARTIN, ŞEHTINA REJÎMA FAŞIST KÛRTIR KIRIN

Hilbijartinên 26'ê Adarê, niyên şehîtinên (krîzên) nuh jî bo rejîma faşîst a 12'ê Êlûnê vekirin. Rejim, jî sala 1983'an vir ve, dixwest sazûna xwe ya konevani tewaw bike û kargêriyê bide destê sîvîlan. Hisabekî wusa danibû pêşîya xwe. Zagona hilbijartinan û partîyan, ku di sala 1983'an de, hatibû derxistin, divibû xizmeta vî armancê bikira. Referandûma zagona bîngehin û hilbijartinên sala 1983'an, divibûn bibin bîngehek jî bo ku cunta delameten xwe bibe serî û kargêriyê bide destê klikeka faşîst a sîvîl. Lewma ev herdu buyer, jî bo rejîma faşîst, xalekî domanî yên pêwîst bûn. Lê rejîma faşîst a 12'ê Êlûnê, wê encama ku dixwest, di hilbijartinan de nekarî bi destê xwe ve bine. Herweha hilbijartin bûn sedemê, ku rejîma faşîst bikeve nav şehîtinên nuh û encameka li dîjî daxwazê derketê holê. Rejîma ku heya niha jî bi nola klika Evran û Ozal hebûna xwe berdewam

KONFERANSÊN YEKÎTIYÊN ERNK

Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan - ERNK, roja 21'ê Adarê 1989'ê, kete saleka têkoşina xwe ya nuh de. ERNK, ku di bin hoyên rewşa cengeka germ de bîngehên wê hatine avêtin û buye berhema têkoşîneka dişwar û bi livbaziyên berxwedana çekdari hatiye danezana kirin, di sala 1989'ê de jî hemû aliyan ve, xwe gihandiye koçberêka pêşveçûnê ya bilind û mezin. Wê rastîya ku PKK buye gelê Kurdistanê, ERNK di pratîkê de bi cih kir û bi hezaran mirovên me di bin ala xwe de civandiye û xwe qulibandîye rêxistinîneka hima cengê. Têkoşîna serxwebûn û azadiyê, êdî li Kurdistanê mewziyên pêşkêti bi destê xwe ve aniye. Di nava hemû birên civaka Kurdistanê de ERNK, zanîneka rizgariya netewî di jiyana karvani de pêşve dibe. Weke berhemên karvani yên pêşveçûna ERNK jî aliyê konevani ve, ERNK xwe gihandiye rêxistinîniyeka cengê.

Ev pêşveçûna konevani û karvani ya girsên gelê Kurdistanê, dibin sedemê, ku ERNK bi şeweka xurtîr xwe bigihîne avahiyeke rêxistinî. Niha hemû mirovên me, ciwan û kal, mêr û jin, jî her temenî mirovên me, jî herdemê behtir dixwazin di nava rêzên têkoşina rizgariya netewî de cihên xwe bigirin. Mirovên me, xwe di nava rêzên yekîtiyên Eniyê de rêxistinî dikin û hima

xwe ya yekbuyî, seferberî têkoşîna rizgariya netewî dikin.

Kedkarên welatparêz ên Kurdistanî, ku li gelek welatên Ewropa dimînin, niha yekîtiyên xwe yên resen bi navên Yekîtiya Karkerên Welatparêzên Kurdistan-YKWK, Yekîtiya Jinên Welatparêzên Kurdistan-YJWK û Yekîtiya Xortên Şoreşgerên Welatparêzên Kurdistan-YXK damezirandine. Di nava rêzên van yekîtiyan de xwe rêxistinî dikin. Ji ber ku ev yekîtiyên Eniyê nuh hatibûn damezrandin û heya konaxekî karê karvani bikaranibûn, diyare, ku hin bersiva pêşveçûna karvani rind nedane. Lewma divê ev yekîti, mîna gavên nuh bînanasin, ku jî bo rêxistinîniya Eniyê hatine avêtin. Ev gavên nuh hatine avêtin, jî her alî ve, daxwaza pêşveçûnê û xurtbûnê hewce dikin.

Piştî çêbûna konferansan, paşê komcivînen (kongre) Yekîtiyan wê çêbibin û di dawiyê de Kongreya Eniya Rizgariya Netewa Kurdistan-ERNK wê çêbibe. Bi vî awahî rêxistinîniya Eniyê ya gelê me, behtir bê xurtîr û xebatên di vî barê de wê xwe bigihînin koçberêka nuh. Birên civaka me jî, wê xwe di rêxistinên xwe de, bicivînin û xebata xwe pêşvebînin.

Nûçeyên konferansan ku gihanê rojnameya me ev in:

Dûmahîk di rûpela 20'an de

DI SERSALA QIRKIRINA HELEBÇE

YA YEKEM DE

LIVBAZIYÊN PROTESTO LI EWRUPA

Berî niha bi salekê, di navbera rojên 16 û 18'ê Adarê 1988'ê de, rejîma Saddamê faşîst û mirovkujî, bi çekên kimi û napalman li başurê Kurdistanê êrişek bire ser bajarê Helebçe. Narîncokên jehrê û kimi barandibû ser gelê me. Bi hezaran mirovên me hatibûn kuştin. Sedem tenê ew bû, ku mirovên me Kurd û Kurdistanî bûn. Bê cudahiya di navbera zaro, jin û mêran de, şîrmijên ku nuh hatibûn cihanê jî, ketin bin barana mirînê. Bi hezaran mirovên me yên bê gûneh û sîvîl, bi xîznî û hovî hatin qirkirin. Bi vî qirkirinê, niştîmanî me Kurdistan rasti qirkirîneka din bû, ku di dirokê de li dîjî gelê me hatine bikaranîn. Mirovên me li pêşîya çavê cihanê hatin qirkirin. Bili çend dengên sist, cihan bi giranî xwe bê deng hişt. Ev jî mîna çarenivîsa Kurdan wê bihata ditin û hat ditin jî.

Lê bili her tiştî, Kurdistan diçe. Helebçe wê Kurd bîmîne û wê bîje. Gelê me êdî bi çarenivîsa xwe razî nabe. Ji himbêza gelê me niha, mîna rojeka ronak, têkoşîneka bi şan û şeref bilind dibe. Partiya gelê Kurdistanê ya şervan PKK, têkoşîna gelê me bi teviya cihanê dide nasdan. PKK, bi derketina xwe ya şoreşger, bi teviya cihanê da gotin, ku Kurd namîrin û wê her hebin.

Heya ku PKK hebe, Helebçe jî nayê ji bir kirin. Tole, bî gotin wê bê hilanîn. PKK jî wê her hebe, jî ber ku gelê Kurdistanê namîre û mirovên bîmirin jî wê ji nuh ve bêne cihanê û bîvejin. Gelê me wê her jî mirînan şîn bibe. Giyana PKK wê li her deran be, li her deran wê hisabê bixwaze, wê bersiva nemafdanîyên mezin bi şeweya ku ew fîmî dikin bide. PKK wê bi wî zimânî bersiva dijmîn bide, ku ew tediğhiye. Ji niha ve rihê PKK, xwe gihandiye tixûbên li derveyî Kurdistanê jî. Dijmînên gelê me jî vî yekê dizanin, hebûna PKK jî bo wan hatineka weke mirînê ye. Rojnamekarekî sixur ê navnetewan, di gotareka xwe ya hatî berravî kirin de, wusa nivîstibû, "Li Ewropa siha sor a PKK..."

Êdî gelê Kurdistanê dikare xwedî li xwe derkeve. Partî, Enî û Artêşa gelê me hene. Hatî wê bibe ya gelê me...

Welatperwerên Kurdistanê yên li Ewropa, dilxwazên ERNK, di yeksalîya qirkirina Helebçe de, bi gelek livbaziyên protestoyê, şanî kirin, ku li hemberê qirkirina li ser gelê me bê deng namînin.

Nûçeyên livbaziyan ên ku gihane rojnameya me ev in:

Roja 16'ê Adarê 1989'ê li bajarê

Dûmahîk di rûpela 20'an de

bijartîneka gelemperî ya bi lez, dike hewcetiyek. Partiyên hêlwest (muxalîf) tişteki wusa dixwazin.

Ketîna ANAP'ê eşkere datîne holê, ku girsên gelê çîqas li dîjî klika Evren û Ozal in. Klika Evren-Ozal dixwest bi azînen pikolîyê, bertîlê û kîrînê girsên gel di destê xwe de bigire û bi vî awahî xwestin temenê xwe hîndekî din dirêj bikin. Girsên gel, bi şeweyeka dorfireh şelandin û dest danin ser hebûnên gel. Tiştê bi destê xwe ve anîbûn, bi navê fondan civandin û bi şeweyê bertîlê disa bilavî gel kirin. Mirovên ku ketîbûn, bê mal û belengaz bûbûn, xwestin bo xwe bikîrin. Mirov dikare bibêje, ku rejîm hebûna xwe, li ser bîngeha vî talan û bertîlê berdewam dike. Piştî ku pikolî jî tevî van azînan bû, girsên gel neçar mabûn, ku serê xwe li pêşberê klika Evren û Ozal jî bo demekê biçemînin.

Dûmahîk di rûpela 21'an de